

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ETELÄ-POHJANMAAN KESÄTAPAHTUMAT 2012

Kävijäprofiili, kävijätyytyväisyys ja
aluetaloudellinen vaikuttavuus

Marraskuu 2012

MARKKINATUTKIMUSPALVELUT

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TIIVISTELMÄ

Hannu Tuuri, Sami Rumpunen, Arja Kortesuoma, Marja Katajavirta 2012. Etelä-Pohjanmaan kesätapahtumat 2012, kävijäprofiili, kävijätyytyväisyys ja aluetaloudellinen vaikuttavuus. Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Etelä-Pohjanmaalla on runsaasti erilaisia kesätapahtumia, joilla on maakunnassa suuri merkitys. Ensinnäkin tapahtumat tarjoavat elämyksiä, elävöittävät maakuntaa ja parantavat elämän laatua. Toisaalta tapahtumat lisäävät tapahtumapaikkakuntien tunnettuutta ja parantavat tapahtumapaikkakuntien imagoa. Kolmanneksi tapahtumilla on todettu olevan paikkakunnille myös varsin suuri taloudellinen vaikutus. Viime vuosina tapahtumien taloudellisesta merkityksestä on käyty yhä enemmän keskustelua. Taloudellinen merkitys on noussut esille varsinkin silloin, kun pohditaan tapahtumien julkisen tuen tarvetta mm. olosuhteiden rakentamisessa. Vaikka useilla Etelä-Pohjanmaan tapahtumista on pitkät perinteet, täytyy tapahtumien seurata aikaansa pystyäkseen uudistumaan ja säilyttämään vetovoimaisuutensa.

Nyt tehdyn tutkimuksen päätavoitteina oli selvittää maakunnan musiikkitapahtumien kävijöiden profiilia, tapahtumien vahvuuksia ja heikkouksia tapahtumien kehittämisen tueksi, tapahtumakävijöiden ympäristöasenteita ja tapahtumien taloudellista merkitystä alueelle. Tutkimuksen kohdetapahtumina olivat mukana: Ilmajoen Musiikkijuhlat (Ilmajoki), Provinssirock, Seinäjoen Tangomarkkinat ja Seinäjoen Vauhtiajot (Seinäjoki), Spelit (Kauhajoki ja Teuva) ja Toivo Kuula -laulukilpailu (Alavus).

Tutkimusaineiston keruu toteutettiin kaksivaiheisena siten, että tapahtumien kävijöitä haastateltiin tapahtumassa ja tapahtuman jälkeen heille lähetettiin jatkokysely joko kirjekyselynä tai internetkyselynä (linkki lomakkeeseen sähköpostitse). Tapahtumissa haastateltiin 1937 kävijää: Ilmajoen Musiikkijuhlilla 366, Provinssirockissa 430, Seinäjoen Tangomarkkinoilla 422, Seinäjoen Vauhtiajoissa 427, Speleissä 106, Toivo Kuula -laulukilpailussa 189. Tapahtuman jälkeiseen jatkokyselyyn osallistui 55 % siihen tavoitelluista tapahtumakävijöistä, yhteensä 1074 vastaajaa.

Tutkimuksessa mukana olleet tapahtumat poikkesivat kävijöiden ikärakenteeltaan suuresti toisistaan. Keski-ikältään nuorimmat kävijät olivat Provinssirockissa (keski-ikä 22 vuotta) ja Seinäjoen Vauhtiajoissa (29 vuotta). Muiden tapahtumien kohdalla keski-ikä oli yli 50 vuotta, Speleissä jopa hieman yli 60. Provinssirockin ja Tangomarkkinoiden kävijöissä oli muita tapahtumia selvästi runsaammin kävijöitä Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta. Vastaavasti Seinäjoen Vauhtiajojen ja Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöistä noin 40 %, Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä 30 % ja Spelien kävijöistä 23 % asui Etelä-Pohjanmaan ulkopuolella. Ensikertalaisia kävijöitä oli Provinssirockissa, Seinäjoen Vauhtiajoissa ja Ilmajoen Musiikkijuhlilla noin 40 %. Tangomarkkinoilla 26 % ja Speleissä 9 %. Toivo Kuula -laulukilpailu järjestettiin ensimmäisen kerran. Uskollisia kävijöitä, neljä kertaa tai useammin tapahtumassa käyneitä oli jokaisessa tapahtumassa vähintään viidennes vastaajista, Seinäjoen Tangomarkkinoilla ja Speleissä lähes 60 % kävijöistä. Tapahtuman ohjelma, yhdessäolo ystävien kanssa, viihtyisän ajan viettäminen ja tapahtuman tunnelma olivat useimmiten syitä, miksi kävijät tulivat tapahtumaan.

Kävijöiden antaessa palautetta kokemuksistaan tapahtumissa, kaikissa tapahtumissa oli onnistumisia, mutta myös kehitettäviä asioita. Pääsääntöisesti tapahtumat olivat kävijöiden odotusten mukaisia. Toivo Kuula -laulukilpailu onnistui muita tapahtumia useammin ylittämään tapahtumakävijän odotukset. Tapahtumien kävijöiden antaessa kokonaisarvosanan tapahtumalle, suurin osa kaikkien tapahtumien kävijöistä antoi hyviä arvosanoja (8-10) arvioimalleen tapahtumalle. Kokonaisarvioinnissa selvästi parhaiten menestyivät Toivo Kuula -laulukilpailu (keskiarvo 9,1), Ilmajoen Musiikkijuhlat (keskiarvo 8,8) ja Provinssirock (8,6), mutta myös muiden tapahtumien kokonaisarvosanojen keskiarvot olivat kohtuullisen hyviä – kaikki vähintään 8,0.

Kaikkien tutkimuksessa mukana olleiden tapahtumien vahvuuksiksi nousivat likipitäen samat tekijät; tapahtuman tunnelma ja ilmapiiri, ohjelma ja esiintyjät, asiakaspalvelu ja turvallisuusjärjestelyt. Vastaavasti kaikissa tapahtumissa heikkouksiksi nousivat esiin tapahtumien eri osaluonteista ruoka- ja anniskelupalvelut, sekä WC:den määrä tai siisteys.

Eri tapahtumiin osallistuneiden kävijöiden kokonaisrahankäyttö tapahtumien aikana vaihteli suuresti tapahtuman pituuden ja luonteen mukaisesti. Eniten rahaa tapahtuman aikana käyttivät Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät, keskimäärin 339 € per henkilö. Vastaavasti Provinssirockin kävijät käyttivät koko tapahtuman aikana rahaa keskimäärin 200 €, Toivo Kuula - laulukilpailun kävijät 155 €, Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät 147 €, Ilmajoen Musiikkijuhlien 106 € ja Spelien 73 € henkilöä kohden.

Tutkimuksessa on tarkasteltu tapahtumien sekundäärisiä vaikutuksia, jotka muodostuvat tapahtuman kävijöiden kokonaiskulutuksesta varsinaisella tapahtuma-alueella ja tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtuman aikana. Tähän arviointimenetelmään perustuen arvioitiin myös eri tapahtumien taloudellista vaikuttavuutta.

Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät kuluttivat tapahtuman aikana tapahtumapaikkakunnalla eniten rahaa, yhteensä noin 8,6 miljoonaa euroa. Vastaavasti Provinssirockin kävijät kuluttivat noin 5,3 miljoonaa euroa ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät noin 4,3 miljoonaa euroa. Kävijämääriltään pienemmistä tapahtumista Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät kuluttivat tapahtumapaikkakunnalla rahaa yhteensä 636 000 euroa, Spelien kävijät 110 000 euroa ja Toivo Kuula - laulukilpailun kävijät 90 000 euroa.

Tapahtuma-alueen ulkopuolella kävijöiden kuluttama rahamäärä, joka jää suoraan paikkakunnan yrityksiin, on merkittävässä asemassa arvioitaessa paikkakunnan yritysten saamaa hyötyä tapahtumasta. Suurinta tämä kulutus oli Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöiden kohdalla, yhteensä noin 4,1 miljoonaa euroa. Vastaavasti Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöiden tapahtuman aikainen kokonaiskulutus tapahtuma-alueen ulkopuolella oli noin 2,1 miljoonaa ja Provinssirockin kävijöiden noin 1,6 miljoonaa euroa. Ilmajoen musiikkijuhlien kohdalla vastaava luku oli 200 000 euroa. Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailun kohdalla vastaava kulutus jäi noin 60 000 euroon.

Laajaan tutkimusaineistoon perustuva tutkimus antaa hyvän kuvan eri tapahtumien kävijöiden profiilista, kokemuksista ja näkemyksistä tapahtumien kehitystyön pohjaksi. Lisäksi tutkimus vahvistaa ja tarkentaa kuvaa tapahtumien suuresta taloudellisesta merkityksestä tapahtumapaikkakunnille.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
1.1 Tutkimuksen tavoite	7
1.2 Taloudelliset vaikutukset	8
1.3 Tutkimuksen tapahtumat	10
1.4 Tapahtumatutkimuksen toteuttaminen	12
2 TAPAHTUMAKÄVIJÖIDEN PROFIILI	14
2.1 Vastaajien taustatiedot	14
2.2 Tiedon etsintä/saanti tapahtumista	29
2.3 Miksi tapahtumaan tullaan	34
3 TAPAHTUMAKÄVIJÖIDEN TYYTYVÄISYYS	36
4 MAJOITTUMINEN TAPAHTUMISSA	49
5 TAPAHTUMIEN YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS JA EKOLOGISUUS	56
6 TAPAHTUMIEN ALUETALOUDELLINEN VAIKUTTAVUUS	60
7 MIELIKUVA TAPAHTUMAPAIKKAKUNNASTA	66
8 YHTEENVETO	69
LÄHTEET	74

1 JOHDANTO

Etelä-Pohjanmaalla järjestetään vuosittain useita merkittäviä tapahtumia, jotka houkuttelevat alueelle suuret määrät matkailijoita vuosittain. Alueen megatapahtumien, kuten Seinäjoen Tangomarkkinoiden, Provinssirockin ja Seinäjoen Vauhtiajojen, lisäksi Etelä-Pohjanmaalla järjestetään useita muita merkittäviä musiikkitapahtumia kuten Miljoonarock, Nummirock, Ilmajoen Musiikkijuhlat, Spelit, Joupiska Soi ja Vanhan Paukun Festivaali. Toisaalta maakunnassa on musiikkitapahtumien lisäksi runsaasti myös muita isoja tapahtumia, kuten Power Truck Show, Harrastajateatterikesä, Ruokamessut, kesäteatteria, erilaisia urheilutapahtumia, messuja Seinäjoki Areenalla ja markkinoita ympäri maakuntaa.

Tapahtumilla on tärkeä merkitys varsinkin tapahtumapaikkakuntien, mutta myös koko Etelä-Pohjanmaan asukkaiden kannalta. Tapahtumat ovat tärkeä osatekijä asukkaiden viihtymisen ja hyvinvoinnin luojana, tuottavathan ne kävijöille upeita elämyksiä ja kokemuksia sekä muutenkin elävöittävät maakuntaa.

Toisaalta tapahtumilla voidaan katsoa olevan monenlaista aluetaloudellista vaikutusta tapahtumapaikkakunnalle (esim. Kainulainen 2005). Ensinnäkin tapahtuman järjestämiseen liittyvistä toiminnoista syntyy suoria talousvaikutuksia alueelle (esim. henkilökunnan palkkaus, hankinnat, vuokrat jne.). Toiseksi tapahtumat tuovat alueelle matkailijoita, jotka kuluttavat alueella rahaa itse tapahtumassa ja tapahtuman ulkopuolella alueen yrityksiin. Kolmanneksi tapahtumat tuovat parhaimmillaan alueelle tunnettuutta ja vaikuttavat positiivisesti mielikuviin alueesta sekä luovat kuvaa vireästä, elinvoimaisesta ja tapahtumarikkaasta paikkakunnasta lisäten näin alueen vetovoimaa myös asuinpaikkana ja yritysten sijaintikuntana. Suuret tapahtumat ovat siten merkittäviä paikkakunnan tunnettuuden ja mielikuvien luojina.

Tapahtumien merkitykset paikkakunnille ja paikkakuntien yrityksille on nostettu viime vuosina entistä tiedostetummin esille. Tapahtumat näkyvät kuntien strategioissa ja toimissa, mm. maakuntakeskus Seinäjoen kaupungin strategiassa tapahtumat näkyvät visiona – *Seinäjoki on kansainvälisten kaupunkitapahtumien ja elämysten sykkivä keskus*. Kuntien rooli eteläpohjalaisten tapahtumien taustalla on nähtävissä moninaisella tavalla; kunnat ovat merkittävässä asemassa mm. olosuhteiden järjestämisessä ja kehittämisessä.

Nyt toteutetussa tutkimushankkeessa selvitettiin kuuden eteläpohjalaisen tapahtuman osalta niiden kävijäprofiilia, aluetaloudellista vaikuttavuutta, asiakastyytyväisyyttä, kävijöiden mielikuvaa tapahtumien ympäristöstävällisyydestä ja ekologisuudesta sekä majoitustoiveista. Tutkimuksessa olivat mukana kulttuuritapahtumista Ilmajoen Musiikkijuhlat, Provinssirock, Seinäjoen Tangomarkkinat, Spelit, Seinäjoen Vauhtiajot ja Toivo Kuu-la -laulukilpailu.

Tutkimusta ovat rahoittaneet tutkimuksessa mukana olleiden tapahtumien lisäksi Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa, Seinäjoen kaupunki. Lisäksi tutkimusta on rahoitettu kahdesta eri kehittämishankkeesta: MATKO3 – Matkailun koordinointi Etelä-Pohjanmaalla -hanke (SeAMK, Maa- ja metsätalouden yksikkö) Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Manner-Suomen maaseuturahastosta myönnetyn kehittämisrahan avulla sekä TATU – Tapahtumatuottamisen tutkimus -hanke (SeAMK, Kulttuurialan yksikkö).

Vuonna 2008 Etelä-Pohjanmaalla toteutettiin vastaavanlainen tapahtumien kävijätutkimus. Tämän tutkimuksen toteutuksen suunnittelussa, tavoitteiden määrittelyssä sekä kysymyslomakkeen suunnittelussa noudatettiin vuoden 2008 tutkimuksen toteutusta. Aikaisemmassa tutkimuksessa käytetyn kysymyslomakkeen kysymykset pyrittiin nyt pitämään mahdollisimman samanlaisina. Tosin osaan lomakkeen kysymyksistä tehtiin selkeitä muutoksia ja osa poistettiin kokonaan. Vastaavasti tutkimukseen otettiin kokonaan kaksi uutta teemaa mukaan, tapahtumien ekoloogisuus ja yöpyvien tapahtumakävijöiden majoitustoiveet.

1.1 Tutkimuksen tavoite

Tämän tutkimuksen päätavoitteena oli saada perustavaa laatua olevaa tietoa Etelä-Pohjanmaan tapahtumien kävijöistä, kävijöiden tyytyväisyydestä sekä rahankäytöstä tapahtuman aikana. Tarkemmin esitettynä tutkimuksen avulla pyrittiin saamaan vastauksia seuraaviin teemoihin:

1. Tapahtumien kävijäprofiilit
2. Kävijöiden tyytyväisyys tapahtumaan ja kehitysehdotukset tapahtumalle
3. Tapahtumien kävijöiden rahankulutus ja kävijöiden kulutuksen kautta muodostuva tapahtumien taloudellinen vaikutus tapahtumapaikkakunnille
4. Tapahtumakävijöiden ympäristöasenteet ja käyttäytyminen

Kävijöiden profiilin ja kävijöiden tyytyväisyyden selvittäminen on tapahtumille oleellista. Tapahtuman kävijöiden tunteminen (esim. sukupuoli, ikä, asuinpaikkakunta, syyt tulla tapahtumaan) auttaa tapahtumajärjestäjiä mm. ohjelman suunnittelussa sekä markkinoinnin suunnittelussa ja kohdistamisessa. Kävijöiden tyytyväisyyden selvittämisen ja kehittämisehdotusten kautta tapahtuma saa arvokasta tietoa mm. siitä, missä asioissa tapahtuma on onnistunut ja missä asioissa on kehittämismahdollisuuksia. Tapahtumien kävijöiden kuuleminen auttaa tapahtumaa säilyttämään vetovoimaisuutensa ja menestymään myös jatkossa. Tapahtumakävijöiden rahankäytön selvittäminen antaa mielenkiintoisen näkökulman tapahtumien taloudellisesta merkityksestä tapahtumapaikkakunnille. Tapahtumien ympäristövaikutukset, ekologisuus ja kestävän kehityksen arvojen toteutuminen tuotannoissa ovat olleet ajankohtaisia keskustelunaiheita sekä kotimaassa että kansainvälisesti jo useiden vuosien ajan. Tässä tutkimuksessa haluttiin selvittää asiakkaiden ympäristöasenteita ja käyttäytymistä.

1.2 Taloudelliset vaikutukset

Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa perehdyttiin useaan selvitykseen, joissa on tutkittu tapahtumia mm. kävijöiden ja yhteistyökumppaneiden näkökulmasta sekä tapahtumien aluetaloudellisia vaikutuksia. Näissä selvityksissä on tutkittu mm. Yleisurheilun MM2005-kisoja (Laakso, Kilpeläinen, Kostianen & Susiluoto 2006), Helsingissä 2006 järjestettyjä Eurovision laulukilpailuja (Kilpeläinen & Laakso 2008), kahtatoista itäsuomalaisista kulttuuritapahtumaa (Mikkonen, Ristolainen & Taskinen 2008), Helsingin Juhlaviikkoja (Cantell 1998) ja Helsingin Messukeskuksen taloudellisia vaikutuksia (Cantell & Virkola 2003), Lisäksi perehdyttiin Etelä-Pohjanmaan matkailuun ja tapahtumiin liittyviin tutkimuksiin (mm. Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset Etelä-pohjanmaalla 2004, Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergos sekä Etelä-Pohjanmaan matkailun ja kulttuurin asiakastutkimus, Suutari 2002). Myös Kainulaisen (2005) kulttuuritapahtumien aluetaloudellisiin merkityksiin liittyvä väitöskirja toimi tärkeänä lähdekirjallisuutena tässä tutkimuksessa.

Matkailun aluetaloudellista vaikuttavuutta tutkittaessa on usein käytetty ns. pohjoismaista tulo-meno -menetelmää, jossa matkailun vaikutusta tutkitaan kahdelta suunnalta. Mallin menomenetelmällä selvitetään matkailijoiden käyttämä rahamäärä matkailijaryhmittäin. Ryhmät muodostetaan esimerkiksi majoitusmuodon perusteella. Mallin tulomenetelmällä selvitetään toimialoittain matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset yrityksille.

Matkailun taloudelliset vaikutukset jaetaan välittömiin ja välillisiin tulo- ja työllisyysvaikutuksiin sekä verotulovaikutuksiin. Välittömät vaikutukset muodostuvat siitä rahamäärästä, minkä verran matkailijat lisäävät yritysten liikevaihtoa ostaessaan seudulta palveluja ja tuotteita. Matkailuliikevaihto saa aikaan työpaikkojen ja palkkojen määrällistä kasvua, mikä puolestaan lisää verotuloja. Kerrannaisvaikutukset syntyvät, kun välitön matkailumyynti johtaa välilliseen tavaroiden ja palveluiden kysynnän lisäykseen toimialoilla, jotka eivät saa varsinaista matkailutuloa.

Myös tapahtumien aluetaloudellisia vaikutuksia tutkittaessa tätä ns. pohjoismaista mallia on käytetty soveltuvien osin. Esimerkiksi Kainulainen (2005) kuvaa tapahtuman aluetaloudellisia merkityksiä jaotellen ne kolmeen osaan. Hän puhuu tapahtuman primäärisistä, sekundäärisistä ja johdetuista vaikutuksista. Kainulaisen käyttämä terminologia poikkeaa hieman pohjoismaisen mallin terminologiasta.

Primääriset vaikutukset syntyvät välittömästi tapahtuman järjestämiseen liittyvistä toiminnoista sekä esimerkiksi tapahtumajärjestäjän ja paikallisen liike-elämän välisestä yhteistyöstä (henkilökunnan palkkaus, vuokrat, paikalliset hankinnat, ostot ja investoinnit). Työntekijöitä tarvitaan esimerkiksi juhlien fyysiseen rakentamiseen ja purkamiseen, siivous-, lipunmyynti-, majoitus-, järjestyksenpitotehtäviin sekä toimistotoihin.

Sekundääriset vaikutukset muodostuvat tapahtuman kävijöiden kulutuksesta, joka kohdistuu tapahtuma-alueella oleviin ja tapahtumapaikkakunnan yrityksiin ja palveluihin. Kävijöiden kulutuksen myötä kertyneitä tuloja vastaanottavat lähinnä majoituspalveluja tarjoavat yritykset, ravintolat, vähittäiskauppa ja erilaiset kuljetuksista ja liikennöinnistä vastaavat yrittäjät. Myös tapahtuma-alueella olevat ruoan, juomien ja muiden tuotteiden myyjät saavat osansa tästä kävijöiden kulutuksesta.

Johdettujen vaikutusten on puolestaan katsottu koostuvan sekä primäärisistä että sekundäärisistä vaikutuksista ja ne kuvaavat ostovoiman ja kulutusmahdollisuuksien lisääntymistä paikallisten toimijoiden keskuudessa. Tapahtuma saa aikaan paikallistalouteen erilaisia kerrannaisvaikutuksia ostovoiman lisääntymisen ja palveluiden kasvavan kysynnän ja kulutuksen kautta.

Kainulainen (2005) pitää tärkeänä tapahtuman primääristen ja sekundääristen vaikutusten rinnalla tapahtumien tertiääristä merkitystä. Tällä tarkoitetaan tapahtuman imago-merkityksiä sekä tapahtuman vaikutusta paikkakunnan sosiaaliselle ja kulttuuriselle

elämälle. Lähtökohtana on se, että näkyvyydeltään merkittävät tapahtumat lisäävät tapahtumapaikkakunnan tunnettuutta ja vetovoimaa, mikä voi puolestaan houkutella paikkakunnalle matkailijoita, asukkaita ja työntekijöitä. Primääriset ja sekundääriset vaikutukset sekä tertiääriset merkitykset voidaankin nähdä toisiaan täydentävinä osa-alueina. Näiden yhteisvaikutuksesta tapahtumat heijastavat moniulotteisesti kuntien kehitykseen.

Tässä tutkimuksessa aluetaloudellisen vaikutusten tutkimisessa pääpaino on sekundäärisissä vaikutuksissa (pohjoismaisen mallin menomenetelmä), eli tapahtuman kävijöiden kulutuksessa, joka kohdistuu tapahtuma-alueella oleviin ja tapahtumapaikkakunnan yrityksiin ja palveluihin. Kävijäkyselyssä on lisäksi kysytty tapahtuman imagomerkityksistä.

1.3 Tutkimuksen tapahtumat

Tähän tutkimukseen lähti mukaan kuusi Etelä-Pohjanmaalla järjestettävää musiikkikeskeistä kesätapahtumaa. Viisi näistä tapahtumista oli mukana jo vuonna 2008 tehdyssä hyvin vastaavanlaisessa tutkimuksessa.

Tutkimus toteutettiin seuraavissa Etelä-Pohjanmaan tapahtumissa (suluissa tapahtumapaikkakunta):

- Ilmajoen Musiikkijuhlat (Ilmajoki) 7.–17.6.2012
- Provinssirock (Seinäjoki) 15.–17.6.2012
- Seinäjoen Tangomarkkinat (Seinäjoki) 11.–15.7.2012
- Spelit (Kauhajoki, Teuva) 16.–22.7.2012
- Seinäjoen Vauhtiajot (Seinäjoki) 27.–29.7.2012
- Toivo Kuula -laulukilpailu (Alavus) (6.) 11.–12.8.2012

Tutkimukseen osallistuneilla Etelä-Pohjanmaan tapahtumilla on useimmilla jo pitkät perinteet. Spelit on tutkimuksen tapahtumista vanhin. Tapahtuma järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1972 Kauhajoella ja järjestettiin tänä kesänä jo 41. kertaa. Spelit on vuosittain Etelä-Pohjanmaan eri kunnissa kiertävänä kansanmusiikkitapahtumana, joten tapahtuman järjestäjät ja paikka on vaihtunut lähes vuosittain. Tämän kesän tapahtuma järjestettiin jaettuna tapahtumana Teuvalla ja Kauhajoella.

Ilmajoen Musiikkijuhlat järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1975 ja tänä kesänä jo 37. kerran. Provinssirock järjestettiin tämän vuoden kesäkuussa 34. kerran. Seinäjoen Tangomarkkinat on järjestetty jo 28 kertaa. Vauhtiajoja järjestettiin Seinäjoella jo 1970-

luvulla, mutta tapahtuman järjestelyissä oli välillä monen vuoden tauko. Vuosien tauon jälkeen ne järjestettiin vuonna 2004 yhdistettynä festari- ja ratatapahtumana ja nyt 2012 heinäkuussa jo yhdeksännen kerran. Toivo Kuula -laulukilpailu on eteläpohjalaisessa tapahtumakentässä uusi tulokas; se järjestettiin tänä kesänä ensimmäistä kertaa, ja tarkoitus on järjestää kilpailua jatkossa aina kahden vuoden välein. Laulukilpailujen aikana Alavudella järjestettiin Kuula-kulttuuriviikko, jolloin paikkakunnalla järjestettiin joka päivä jotain aiheeseen liittyviä konsertteja, teatteriesityksiä ja myös hölkkätapahtuma. Tässä tutkimuksessa on kuitenkin keskitytty vain viikonlopun laulukilpailuihin ja sen tapahtumiin.

Tutkimukseen osallistuneet tapahtumat ovat kooltaan ja kestoiltaan erilaisia. Kävijämäärältään Seinäjoen Tangomarkkinat oli suurin tapahtuma 104 tuhannella kävijällä. Provinssirockin kävijöitä oli tänä vuonna 56 000 ja Vauhtiajojen 50 400, mikä on myös tapahtuman uusi yleisöennätys. Myös Ilmajoen Musiikkijuhlat ylitti kymmenen tuhannen kävijän rajan 10400 kävijällä. Tutkimuksen kohdejoukon pienimmissä tapahtumissa Toivo Kuula -laulukilpailussa oli 900 kävijää ja Speleissä 3000 (taulukko 1).

Taulukko 1. Taustatietoja tutkimuksessa mukana olevista tapahtumista.

Tapahtuma	Tapahtuma järjestetty ensimmäisen kerran	Tapahtumakerta v. 2012	Tapahtuman kävijämäärä
Ilmajoen Musiikkijuhlat	v. 1975	37.	10400
Provinssirock	v. 1979	34.	56000
Seinäjoen Tangomarkkinat	v. 1985	28.	104000
Seinäjoen Vauhtiajot	v. 2004	9.	50400
Spelit	v. 1972	41.	3000
Toivo Kuula -laulukilpailu	v. 2012	1.	900

Kävijämääriä ilmoittaessaan tapahtumajärjestäjät yleensä laskevat eri tapahtumissa tai tapahtumassa eri päivänä olleiden kävijöiden yhteismäärän. Näin tapahtumajärjestäjien ilmoittamat kävijämäärät saattavat olla usein myytyjen lippujen määriä selvästi suurempia. Yhdellä lipulla saattaa päästä useaan eri tapahtumapaikkaan, esimerkiksi erilaisilla passeilla Tangomarkkinoiden tapahtumiin. Toisaalta lippujen määrä ei välttämättä ole

sama kuin tapahtuman yksittäisten kävijöiden määrä, sillä yksi henkilö on voinut joissakin tapahtumissa ostaa useamman lipun tapahtuman eri osatapahtumiin.

Tutkimuksen kohteina olleista tapahtumista Spelit koostui 14 eri konsertista tai tapahtumasta, joista runsaat puolet oli ilmaiskonsertteja. Spelien kävijämääriin on laskettu näiden kaikkien tapahtumien kävijät mukaan. Lippuja Spelien eri tapahtumiin myytiin noin 1000 kpl, kun kävijöitä koko tapahtumassa oli lähes 3000. Myös Seinäjoen Tangomarkkinat tarjosi kävijöilleen ilmaistapahtumia, joista merkittävin oli keskiviikkoillan pääsymaksuton Tangokadun tapahtumailta.

1.4 Tapahtumatutkimuksen toteuttaminen

Kävijäkyselyn aineiston keruu toteutettiin kaksivaiheisena. Jokaisessa tutkimuksessa mukana olleessa tapahtumassa tehtiin alkuhaastattelu tapahtuman kävijöille. Tapahtuman jälkeen näille tapahtumassa kyselyyn vastanneille lähetettiin joko kirjekysely tai sähköpostin välityksellä linkki tutkimuksen internet-kyselyyn, jolla selvitettiin mm. kävijöiden tyytyväisyyttä tapahtumaan ja rahan käyttöä. Kyselylomake oli kaikissa tapahtumissa pääpiirteissään samanlainen. Lisäksi jokaisella tapahtumalla oli kyselylomakkeessa muutama omaan tapahtumaan liittyvä kysymys.

Ilmajoen Musiikkijuhlilla haastattelut suoritettiin kahden oopperanäytöksen yhteydessä, Finnhits-konsertissa ja lisäksi Juha Tapion konsertissa. Provinssirockissa haastatteluja tehtiin tasaisesti tapahtuman jokaisena päivänä (perjantai, lauantai, sunnuntai). Seinäjoen Tangomarkkinoilla haastatteluja suoritettiin Tangokadulla, Tanssiareenalla ja Kisaareenalla torstaina, perjantaina ja lauantaina. Seinäjoen Vauhtiajoissa haastateltiin kävijöitä tasaisesti perjantain ja lauantain festaritapahtumassa sekä lauantain ja sunnuntain ratatapahtumassa. Speleissä haastattelut suoritettiin tiistaina, perjantaina ja lauantaina. Toivo Kuula -laulukilpailujen haastattelut tehtiin kisapäivinä lauantaina ja sunnuntaina. Haastattelumäärät eri tapahtumissa sekä jatkokyselyyn tavoitettujen kävijöiden määrät on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Tapahtumissa haastateltujen kävijöiden lukumäärät ja tapahtuman jälkeen tehtyyn jatko haastatteluun osallistuneiden lukumäärä.

Tapahtuma	Tapahtumassa haastateltujen lukumäärä	Tapahtuman jälkeen tehtyyn jatko haastatteluun osallistuneiden lukumäärä
Ilmajoen Musiikkijuhlat	366	193
Taipaleenjoki-ooppera	136	
Finnhits-konsertti	85	
Juha Tapion konsertti	146	
Provinsirock	430	231
Seinäjoen Tangomarkkinat	422	254
Finaalin karsinta ja Tangokatu	122	
Suurkonsertti ja Tangokatu	127	
Finaali, Tanssiareena ja Tangokatu	174	
Seinäjoen Vauhtiajot	427	216
Vauhtiajot festaritapahtuma	218	
Vauhtiajot ratatapahtuma	209	
Spelit	106	67
Toivo Kuula -laulukilpailu	189	117
YHTEENSÄ	1937	1074

Jokaisessa tapahtumassa oli suunniteltuina haastattelupäivinä 2 haastattelijaa paikalla. Haastattelijat liikkuvat tapahtuma-alueella ja valitsivat satunnaisesti tapahtumakävijöitä haastateltaviksi. Haastateltavat täyttivät yhden sivun mittaisen lomakkeen joko itse tai haastattelija kyseli kysymykset häneltä ja kirjasi vastaukset lomakkeeseen. Tässä yhden sivun mittaisessa lomakkeessa kysyttiin taustatietoja vastaajasta, tapahtumaan osallistumisesta sekä muihin festivaalitapahtumiin osallistumisesta. Lisäksi kysyttiin vastaajan yhteystiedot myöhempää yhteydenottoa varten. Kävijät suhtautuivat pääosin myönteisesti haastattelupyyntöön ja osallistuivat mielellään tutkimukseen.

Pian tapahtuman jälkeen (pääsääntöisesti seuraavan viikon alkuvuikosta) tapahtumassa kyselyyn vastanneille kävijöille lähetettiin jatkokysely joko internetkyselynä (sähköpostitse linkki internetkyselyyn) tai kirjekyselynä. Tässä jatkokyselyssä kysyttiin tarkemmin tapahtumakävijöiden kokemuksista; mm. tyytyväisyydestä tapahtumaan ja sen osatekijöihin, tapahtumaan liittyvistä kehittämissuhteuksista, majoittumisesta sekä rahankäy-

töstä tapahtuman aikana. Jatkokyselyssä vastausprosentti oli kokonaisuudessaan 55 % ja jokaisen tapahtuman kohdalla yli 50 %.

2 TAPAHTUMAKÄVIJÖIDEN PROFILI

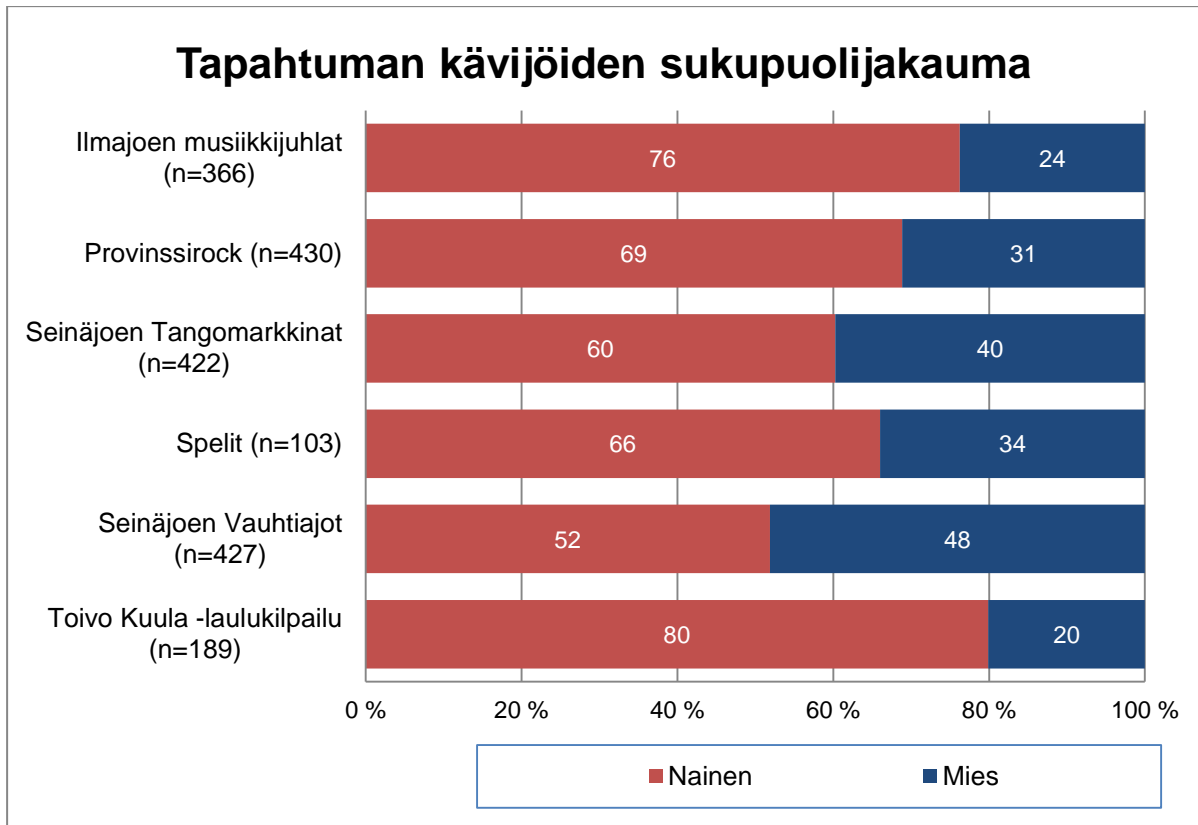
2.1 Vastaajien taustatiedot

Tutkimuksessa mukana olevien tapahtumien kävijöiden profiilia tarkasteltiin selvittämällä demograafisia taustatekijöitä (ikä, sukupuoli, asuinpaikkakunta) sekä tapahtumassa käyntiin liittyviä tekijöitä ja käyntiuskollisuutta.

Sukupuoli

Kaikissa tapahtumissa naisia oli haastatelluissa tapahtumakävijöissä hieman miehiä enemmän. Suhteellisesti eniten naisia oli Toivo Kuula -laulukilpailussa (80 %) ja vähiten Vauhtiajoissa (52 %) (kuva1).

Kävijöiden sukupuolijakaumaa tulkittaessa on syytä huomioida haastatteluja tehtäessä saadut kokemukset siitä, että naiset olivat hieman miehiä innokkaampia osallistumaan kyselyyn. Esimerkiksi jos kyseessä oli pariskunta ja miestä pyydettiin osallistumaan tutkimukseen, joissakin tapauksissa kuitenkin nainen täytti lomakkeen. Tästä johtuen naisten osuus voi tuloksissa olla hieman todellisuutta suurempi.

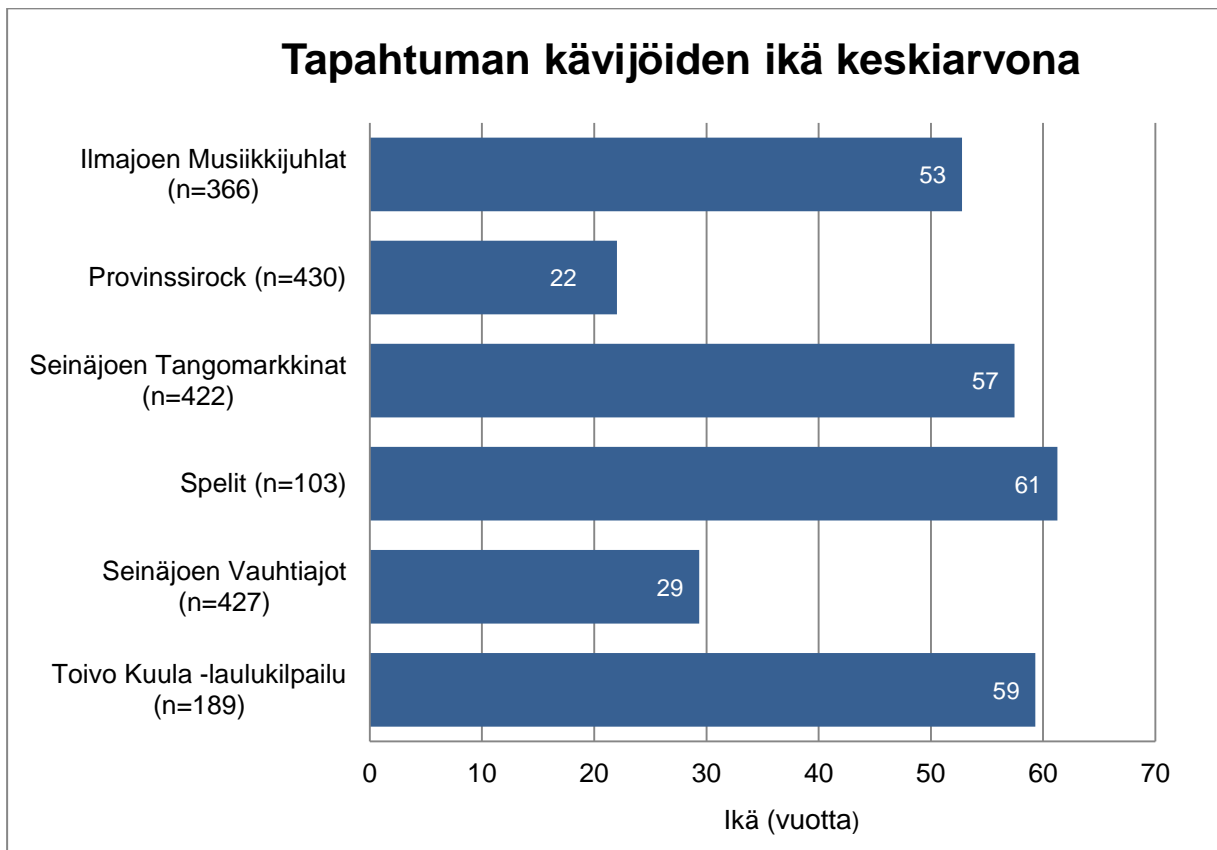

Kuva 1. Tapahtumien kävijöiden sukupuolijakauma.

Ikä

Eri tapahtumien kävijöiden ikää on kuvattu sekä keskiarvoina (kuva 2) että prosentuaalisena jakaumana kuuteen eri ikäluokkaan (taulukko 3). Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että ikäjakauma kuvaa tarkkaan ottaen haastateltujen tapahtumakävijöiden ikäjakauman. Eri tilaisuuksiin esim. vanhempinsa mukana osallistuneita lapsia ei ole käytännössä osallistunut haastatteluihin ja näin heitä ei ikäjakaumassa ole mukana.

Tapahtumien kävijöiden ikäjakaumat noudattelevat hyvin luonnollisesti tapahtumien ohjelmaa ja luonnetta. Provinssirockin ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät ovat keskimäärin selkeästi muiden tapahtumien kävijöitä nuorempia. Provinssirockin kävijöiden iän keskiarvo oli 22 ja Vauhtiajojen 29 vuotta muiden tapahtumien kävijöiden keski-iän ollessa yli 50 vuotta, Spelien jopa 61 vuotta.

Kuva 2. Tapahtumien kävijöiden iän keskiarvot.

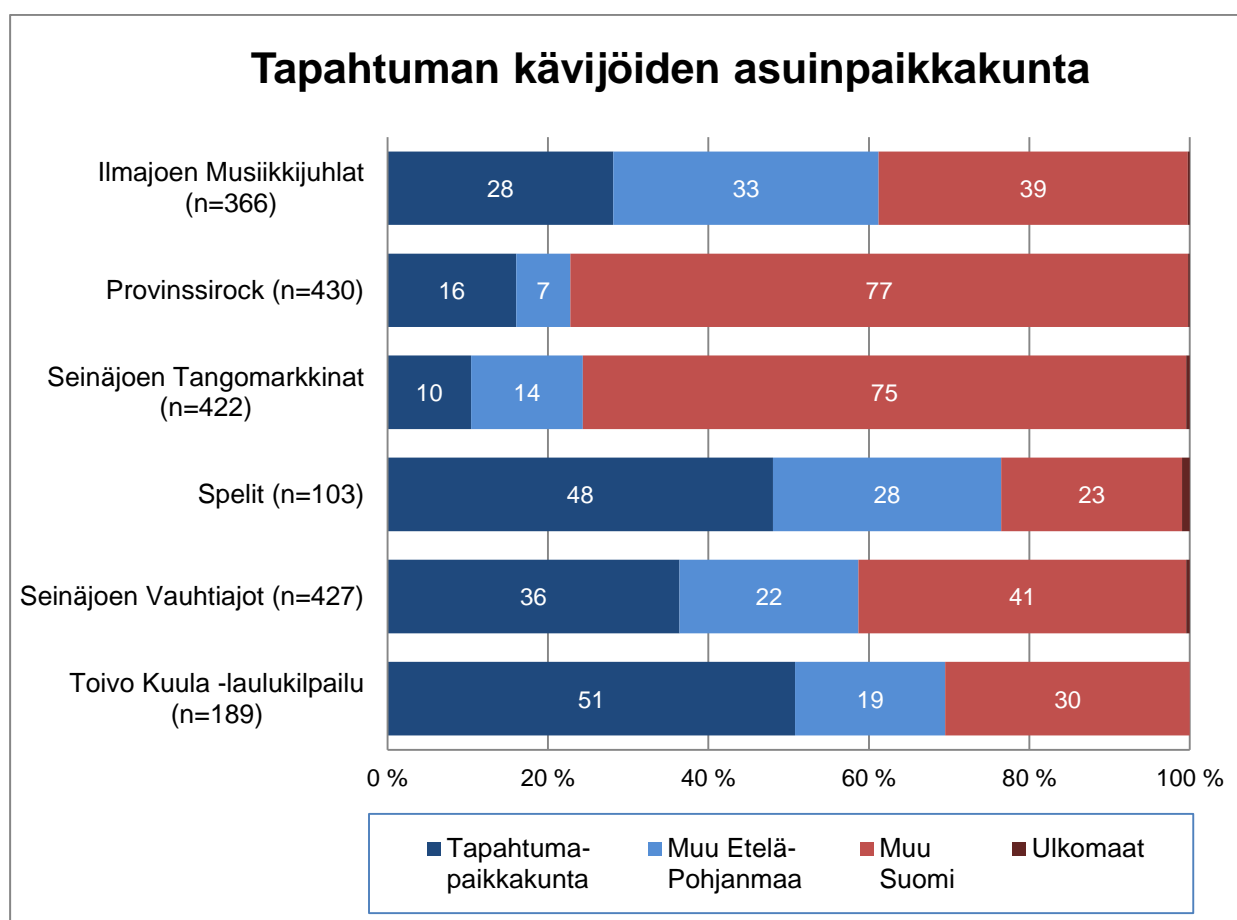
Tarkasteltaessa tapahtumakävijöiden ikäjakaumia, sekä Seinäjoen Tangomarkkinoilla, Speleissä että Toivo Kuula -laulukilpailussa yli puolet kävijöistä oli yli 60-vuotiaita. Provinssirockin kävijöistä noin 90 % oli alle 30-vuotiaita. Seinäjoen Vauhtiajojen ja Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöissä oli hieman muita tapahtumia laajemmin eri ikäluokkien ihmisiä.

Taulukko 3. Tapahtumien kävijöiden ikäjakauma.

Vastaajan ikä	Ilmajoen Musiikkijuhlat (n=366)	Provinssi-rock (n=430)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=422)	Spelit (n=103)	Seinäjoen Vauhtiajat (n=427)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=189)
	%	%	%	%	%	%
Alle 20 vuotta	3	43	1	1	20	1
20 - 29 vuotta	5	46	1	3	37	4
30 - 39 vuotta	10	9	3	5	23	3
40 - 49 vuotta	18	1	11	3	14	12
50 - 59 vuotta	25	<1	32	16	5	20
60 vuotta tai yli	39	0	52	71	<1	60
Yhteensä	100	100	100	100	100	100

Asuinpaikkakunta

Kävijöiden ilmoittamat asuinpaikkakunnat luokiteltiin sen mukaisesti, asuuko kävijä tapahtumapaikkakunnalla, muualla Etelä-Pohjanmaalla, muualla Suomessa tai ulkomailla. Eniten Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta tulevia tapahtumakävijöitä oli Provinssirockissa (77 %) ja Seinäjoen Tangomarkkinoilla (75 %). Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä suurin osa, noin 60 %, asui tapahtumapaikkakunnalla tai muualla Etelä-Pohjanmaalla. Toivo Kuula -laulukilpailujen ja Spelien yleisöistä noin puolet tuli tapahtumapaikkakunnalta, Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta oli Toivo Kuula -laulukilpailussa 30 % ja Speleissä 24 % kävijöistä (kuva 3).

Kuva 3. Tapahtumien kävijöiden asuinpaikkakunnat.

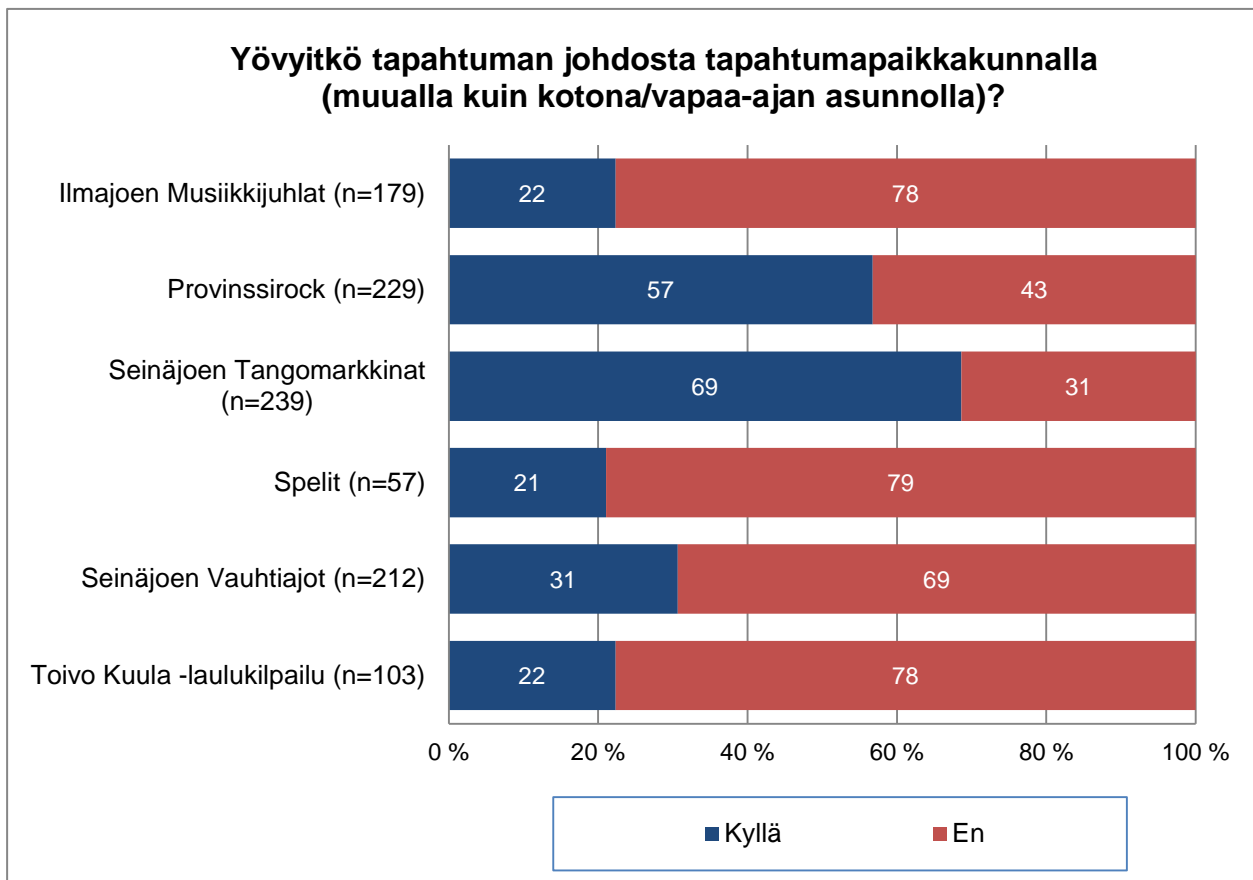
Taulukossa 4 on esitetty vertailuna vuoden 2008 ja 2012 tutkimusten tulokset kävijöiden asuinpaikkakunnista. Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Provinssirockin haastatelluissa kävijöissä oli tänä vuonna hieman vähemmän maakunnan ulkopuolelta tulleita tapahtumakävijöitä. Musiikkijuhlien eri tilaisuuksissa oli yleisöprofiili tältä osin hyvin erilainen; siinä missä oopperaesitystä oli suuri osa yleisöstä tullut katsomaan hyvinkin kaukaa, muiden Musiikkijuhlien yksittäisten konserttien yleisö koostui pääsääntöisesti oman maakunnan ihmisistä. Seinäjoen Tangomarkkinoiden yleisöstä oli tänä vuonna melko selkeästi neljän vuoden takaista suurempi osa tullut maakunnan ulkopuolelta. Myös Vauhtiajojen yleisössä oli tänä vuonna hieman neljän vuoden takaista enemmän kävijöitä maakunnan ulkopuolelta. Spelien yleisöstä oli noin neljäsosa tullut maakunnan ulkopuolelta sekä vuonna 2008 että 2012.

Taulukko 4. Tapahtumien kävijöiden asuinpaikkakunta, vertailussa vuosien 2008 ja 2012 tutkimusaineistot.

Asuinpaikkakunta	Ilmajoen Musiikki-juhlat		Provinssi-rock		Seinäjoen Tango-markkinat		Spelit		Seinäjoen Vauhtiajot		Toivo Kuula-laulukilpailu
	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2012
	n=482	n=366	n=479	n=430	n=604	n=422	n=342	n=103	n=346	n=421	n=117
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Tapahtumapaikkakunta	14	28	5	16	11	10	37	48	31	36	51
Muu Etelä-Pohjanmaa	31	33	10	7	25	14	37	28	33	22	19
Muu Suomi	55	39	85	77	63	76	25	23	36	41	30

Yöpyminen

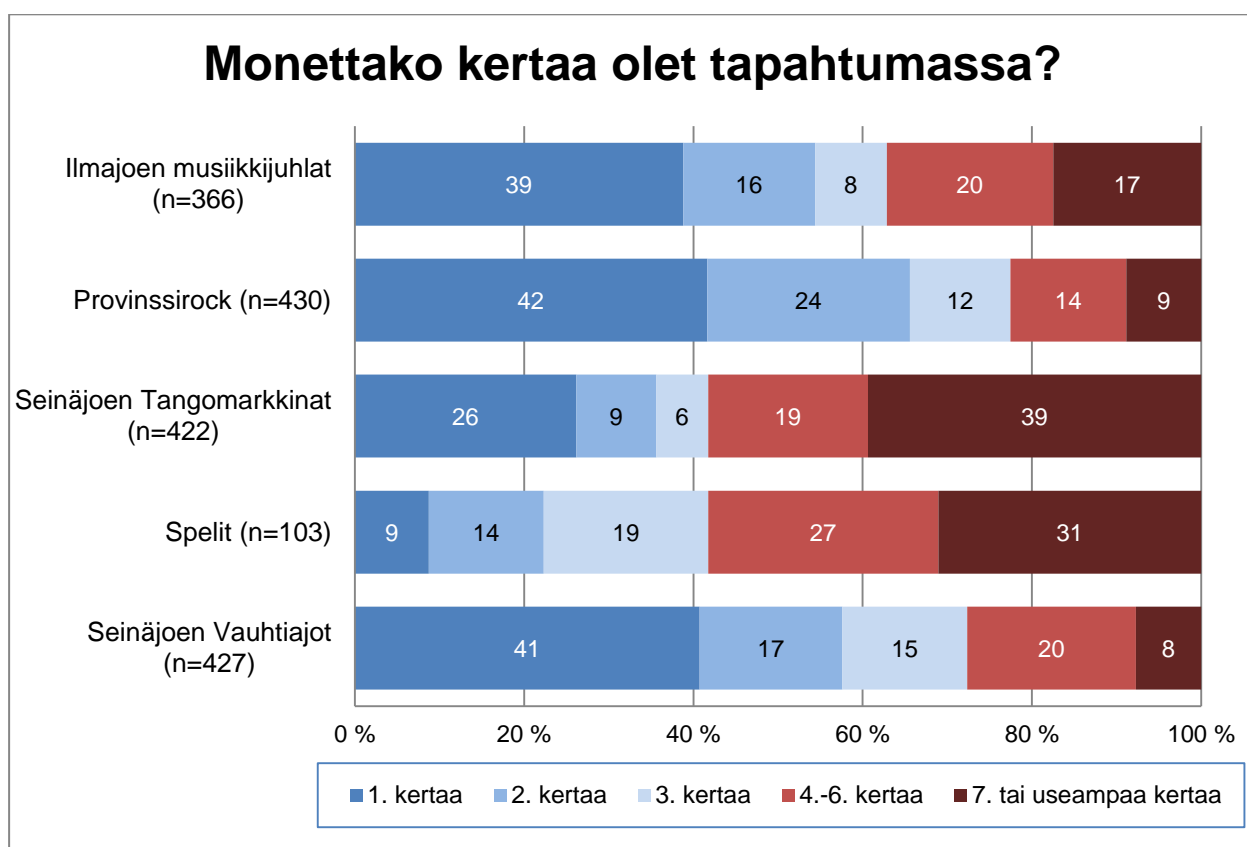
Tapahtumien kävijöiden asuinpaikkakunnalla on luonnollinen yhteys siihen, olivatko kävijät ns. päiväkävijöitä vai tapahtumapaikkakunnalla tai lähiseudulla yöpyviä kävijöitä (muualla kuin kotona tai vapaa-ajan asunnolla yöpyvät). Eniten tapahtumapaikkakunnalla/lähikunnissa yöpyneitä kävijöitä oli Seinäjoen Tangomarkkinoilla (69 %) ja Provinssirockissa (57 %). Vastaavasti Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä noin 70 % oli päiväkävijöitä. Myös Ilmajoen Musiikkijuhlien, Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä valtaosa, lähes 80 %, oli päiväkävijöitä (kuva 4).

Kuva 4. Tapahtumapaikkakunnalla yöpyneiden (muualla kuin kotona/vapaa-ajan asunnolla) vastaajien osuus kävijöistä.

Monesko kerta tapahtumassa

Eri tapahtumien kävijöitä pyydettiin arvioimaan, monettako kertaa he ovat tapahtumassa mukana. Ensikertalaisia oli kävijöistä suhteellisesti eniten Provinssirockissa, Seinäjoen Vauhtiajoissa ja Ilmajoen Musiikkijuhlilla, noin 40 % kävijöistä. Myös Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöissä oli runsaasti ensikertalaisia, noin joka neljäs kävijä oli tapahtumassa ensimmäistä kertaa. Vastaavasti Spelien kävijöistä vain joka kymmenes oli ensikertalainen. Seinäjoen Tangomarkkinoiden yleisössä oli eniten ns. vakioasiakkaita, lähes 40 prosentilla kävijöistä oli aikaisemmilta vuosilta takana jo vähintään kuudet Tangomarkkinat. Toivo Kuula -laulukilpailun yleisöstä kaikki osallistuivat tapahtumaan ensimmäistä kertaa (kuva 5).

Kuva 5. Monettako kertaa vastaajat olivat tapahtumassa mukana?

Verrattaessa tämänvuotisia tuloksia vuoden 2008 tuloksiin, oli tapahtumaan ensi kertaa osallistuneiden määrä jonkin verran kasvanut Ilmajoen Musiikkijuhlilla (33 → 39 %), Seinäjoen Tangomarkkinoilla (20 → 26 %) sekä aavistuksen verran myös Seinäjoen Vauhtiajoissa (39 → 41 %). Sen sijaan Provinssirockissa ensikertalaisia oli nyt hieman vähemmän kuin edellisessä tutkimuksessa neljä vuotta sitten (51 → 42 %). Eniten ensikertalaisten määrä väheni Speleissä (24 → 9 %).

Taulukko 5. Monettako kertaa vastaajat olivat tapahtumassa mukana?

Monettako kertaa olet tapahtumassa?	Ilmajoen Musiikki-juhlat		Provinssi-rock		Seinäjoen Tango-markkinat		Spelit		Seinäjoen Vauhtiajot	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012
	n=482	n=366	n=479	n=430	n=604	n=422	n=342	n=103	n=346	n=427
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1. kertaa	33	39	51	42	20	26	24	9	39	41
2. kertaa	16	16	14	24	10	9	24	14	19	17
3. kertaa	12	8	10	12	9	6	17	19	22	15
4.-6. kertaa	18	20	12	14	20	19	20	27	20	20
7. tai useampaa kertaa	21	17	12	9	41	39	14	31		8

Kenen kanssa

Kävijätutkimukseen osallistuneissa tapahtumissa valtaosa yleisöstä tuli tapahtumaan joko puolison/tyttö-/poikaystävän kanssa tai ystävien kanssa. Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöissä oli muita tapahtumia enemmän puolisonsa tai tyttö- tai poikaystävänsä kanssa tapahtumaan tulleita kävijöitä (noin 70 %). Provinssirockissa puolestaan korostui ystävien rooli tapahtuman seuralaisena, noin 80 % kävijöistä tuli tapahtumaan ystävien kanssa. Yksinään tapahtumaan tulleet olivat yleensä melko harvinaisia. Toivo Kuula -laulukilpailun yleisössä yksin tapahtumaan tulleita oli eniten 23 % ja Speleissä toiseksi eniten (16 %). Lapsiperheitä oli suhteellisesti eniten Ilmajoen musiikkijuhlissa (12 %) ja Toivo Kuula -laulukilpailussa (13 %) (taulukko 6).

Taulukko 6. Kenen kanssa tapahtumakävijä oli tapahtumassa?

Kenen kanssa olet tapahtumassa?	Ilmajoen Musiikki-juhlat (n=366)	Provinssi-rock (n=430)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=422)	Spelit (n=103)	Seinäjoen Vauhti-ajot (n=427)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=189)
	%	%	%	%	%	%
Yksin	6	5	2	16	4	23
Puolison/tyttö-/poikaystävän kanssa	45	23	72	49	41	38
Ystävän/ystävien kanssa	39	80	25	25	49	22
Perheen kanssa, mukana lapsi/lapsia	12	5	4	7	9	13
Sisarusten tai muiden lähisukulaisten kanssa (ei lapsia)	1	1	<1	2	2	6
Jonkun muun kanssa	7	<1	2	3	2	1

Osallistumispäätöksen ajankohta

Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä lähes puolet oli tehnyt jo yli puoli vuotta ennen tapahtumaa päätöksen osallistua tapahtumaan. Muidenkin tapahtumien kohdalla osallistumispäätös tehtiin usein jo kuukausia etukäteen. Viimeisen kuukauden aikana ennen tapahtumaan osallistumispäätöksen teki 26 % Provinssirockin, 30 % Toivo Kuula - laulukilpailujen, 32 % Seinäjoen Tangomarkkinoiden, 40 % Ilmajoen Musiikkijuhlien, 55 % Vauhtiajojen ja 60 % Spelien yleisöstä (taulukko 7).

Taulukko 7. Milloin tapahtuman kävijä teki päätöksen osallistua tapahtumaan?

Milloin teit päätöksen osallistua tapahtumaan?	Ilmajoen Musiikki-juhlat (n=193)	Provinssi-rock (n=231)	Tango-markkinat (n=254)	Spelit (n=68)	Vauhtiajot (n=216)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=117)
	%	%	%	%	%	%
Vuotta aiemmin/ osallistuessani tapahtumaan edellisenä vuonna	17	19	38	12	19	7
Yli puoli vuotta aiemmin	18	9	10	6	3	25
1-6 kuukautta aiemmin	26	45	20	21	23	38
Korkeintaan kuukautta aiemmin	16	13	13	12	25	13
Korkeintaan viikkoa aiemmin	9	6	8	10	13	7
1-3 päivää aiemmin	8	6	9	25	14	7
Tapahtumaan osallistumispäivänä	7	1	2	13	3	3

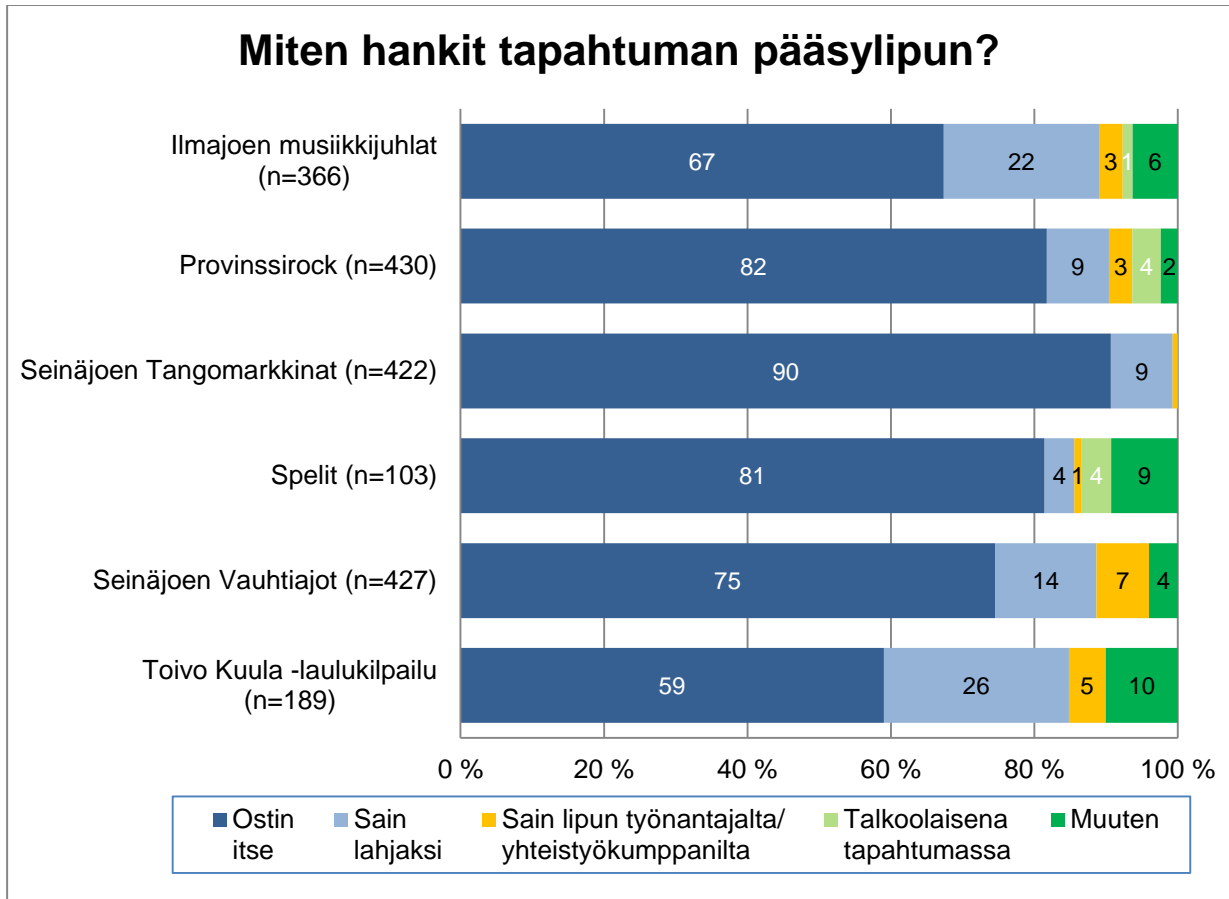
Pääsylippujen hankinta

Eri tapahtumien kohdalla ajankohta, jolloin pääsyliput hankittiin, vaihteli suuresti. Speleihin pääsyliput ostettiin lähes poikkeuksetta vasta tapahtumaan osallistumispäivänä tapahtumapaikalta. Viimeisen kuukauden aikana ennen tapahtumaa lippunsa hankki valtaosa eri tapahtumien kävijöistä; 97 % Spelien, noin 90 % Seinäjoen Vauhtiajojen sekä Toivo Kuula -laulukilpailun, noin 70 % Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja 60 % Ilmajoen Musiikkijuhlien sekä lähes 60 % Provinssirockin kävijöistä. Toisaalta yli kuukauden etukäteen lipun hankki tai sai yli 40 % Provinssirockin ja lähes 40 % Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöistä sekä noin 30 % Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä. Muiden tapahtumien kohdalla lipun hankkiminen yhtä aikaisin oli selvästi harvinaisempaa.

Taulukko 8. Milloin tapahtuman kävijä hankki/sai pääsylipun tapahtumaan?

Milloin hankit/sait pääsylipun tapahtumaan?	Ilmajoen Musiikkijuhlat (n=193)	Provinssi-rock (n=231)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=254)	Spelit (n=68)	Seinäjoen Vauhtiajot (n=216)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=117)
	%	%	%	%	%	%
Vuotta aiemmin/osallistuessani tapahtumaan edellisenä vuonna	2	1	3	2	0	1
Yli puoli vuotta aiemmin	11	4	7	0	1	1
1-6 kuukautta aiemmin	26	38	21	2	8	13
Korkeintaan kuukautta aiemmin	16	25	9	0	12	20
Korkeintaan viikkoa aiemmin	12	16	4	0	13	16
1-3 päivää aiemmin	8	13	11	2	17	23
Tapahtumaan osallistumispäivänä	25	4	45	95	49	27

Tapahtumien kävijät hankkivat pääsääntöisesti itse lipun tapahtumaan. Itse lippunsa hankkineiden osuudet vaihtelivat Toivo Kuula -laulukilpailujen 59 prosentista Seinäjoen Tangomarkkinoiden 90 prosenttiin. Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijöistä runsas viidennes oli saanut lipun lahjaksi (kuva 6.)

Kuva 6. Miten hankit lipun tapahtumaan?

Toiveet lippujen varauskäytännöistä

Tapahtumakävijöiden toiveet lippujen varauskäytännöistä poikkesivat toisistaan eikä mikään varaustapa kohonnut ylitse muiden. Ainoastaan Spelien kävijät olivat kohtuullisen yksimielisiä – pääsyliput ostettaisiin mieluiten vasta tapahtumapaikalla. Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöillä kolme suosituinta varaustapaa olivat puhelimitse (22 %), internetsivujen kautta varaten (23 %) ja verkkokaupasta ostaen (21 %). Provinssirockin kävijät varaisivat liput mieluiten internetin kautta verkkokaupasta ostaen (45 %) tai internetsivujen kautta varaten (20 %). Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä 30 % varaisi lipun mieluiten vasta tapahtumapaikalla ostaen, 20 % internetsivujen kautta varaten ja 15 % puhelimitse. Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöiden kolme suosikkitapaa lipun varaukseen olivat lipun ostaminen lippupalvelun tms. palvelupisteestä (32 %), lipun ostaminen vasta tapahtumasta (30 %) ja internetin kautta verkkopalvelusta ostaen (20 %). Myös Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöiden näkemykset poikkesivat toisistaan suuresti, kolme suosituinta varaustapaa olivat varaus käymällä toimistolla (27 %), lipun ostaminen vasta tapahtumassa (23 %) ja internetsivujen kautta varaten (20 %).

Taulukko 9. Miten eri tapahtumien kävijät mieluiten varaisivat liput tapahtumaan?

Miten mieluiten varaisit liput tapahtumaan?	Ilmajoen Musiikki-juhlat	Provinssi-rock	Seinäjoen Tango-markkinat	Spelit	Seinäjoen Vauhtiajot	Toivo Kuula -laulukilpailu
	(n=193)	(n=231)	(n=254)	(n=68)	(n=216)	(n=117)
	%	%	%	%	%	%
Puhelimitse	22	<1	15	2	<1	5
Internetsivujen kautta varaten	23	17	20	6	13	20
Internetin kautta verkkokaupasta ostaen	21	45	12	3	21	15
Ostan liput mieluiten lippupalvelun tms. palvelupisteestä	10	35	10	0	32	10
Varaus/osto käymällä tapahtuman toimistolla	10	2	13	6	4	27
Ostan mieluiten lipun vasta tapahtumassa	14	<1	30	83	30	23

Muut Etelä-Pohjanmaan tapahtumat

Vastaajien kotipaikkakuntajakauma heijastui vastaajien osallistumiseen kesän muihin eteläpohjalaisiin kesätapahtumiin; Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta tulleet tapahtumakävijät osallistuvat maakunnan asukkaita harvemmin muihin alueen tapahtumiin. Provinssirockin ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät olivat käyneet vähiten tai heillä oli vähiten aikomuksia käydä kesän muissa Etelä-Pohjanmaan tapahtumissa. Kohtuullisen yleistä oli, että eri tapahtumien kävijät osallistuivat tai ainakin suunnittelivat osallistuvansa myös Seinäjoen Tangomarkkinoille. Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöistä runsas kolmannes aikoi mennä Tangomarkkinoille. Provinssirockin kävijöistä 15 % aikoi osallistua Tangomarkkinoille ja 18 % Vauhtiajoihin. Tangomarkkinoiden kävijöistä 8 % oli käynyt myös Ilmajoen Musiikkijuhlilla. Vauhtiajojen yleisöstä noin 30 % oli käynyt myös Provinssirockissa ja/tai Tangomarkkinoilla. Spelien yleisöstä 26 % ja Toivo Kuula -laulukilpailun yleisöstä 15 % oli ollut Tangomarkkinoilla ja vastaavasti 16 % ja 13 % Ilmajoen Musiikkijuhlilla.

Taulukko 10. Missä muissa Etelä-Pohjanmaan tapahtumissa olet käynyt tai aiot käydä kesän 2012 aikana?

Missä muissa Etelä-Pohjanmaan tapahtumissa olet käynyt tai aiot käydä kesän 2012 aikana?	Ilmajoen Musiikkijuhlat	Provinssirock	Seinäjoen Tangomarkkinat	Spelit	Seinäjoen Vauhtiajot	Toivo Kuula -laulukilpailu
	(n=366)	(n=430)	(n=422)	(n=103)	(n=427)	(n=189)
	%	%	%	%	%	%
Ilmajoen musiikkijuhlat		<1	8	16	2	13
Provinssirock	9		4	2	32	2
Seinäjoen Tangomarkkinat	37	15		26	30	15
Spelit	6	1	3		1	4
Seinäjoen Vauhtiajot	13	18	5	4		2
Toivo Kuula -laulukilpailu	2	0	1	3	<1	
Vanhan Paukun Festivaali	4	2	4	7	5	3
Miljoonarock	3	3	2	0	10	6
Muu kesätapahtuma tai festivaali	8	4	4	21	7	12
En käy muissa Etelä-Pohjanmaan tapahtumissa kuin siinä, jossa minua haastateltiin	52	75	76	45	45	63

2.2 Tiedon etsintä/saanti tapahtumista

Tiedon etsintään ja saantiin liittyen kävijöiltä kysyttiin aluksi mistä eri lähteistä he saivat tai etsivät tietoa tapahtumasta. Jatkossa selvitettiin vastaajien internetin ja sosiaalisen median käyttöä sekä internetsivuilla vierailleilta sivujen informatiivisuutta; löytyikö sivuilta haettua tietoa.

Mistä lähteistä tietoa

Tapahtumien välillä oli suuria eroja siinä, mistä kävijät saivat ja löysivät tietoja. Kaikkien tapahtumien kohdalla internet nousi kolmen tärkeimmän tiedonvälityskanavan joukkoon.

Taulukko 11. Mistä eri lähteistä sait tietoa tapahtumasta?

Mistä eri lähteistä sait/etsit tietoa tapahtumasta?	Ilmajoen Musiikkijuhlat	Provinssi-rock	Seinäjoen Tango-markkinat	Spelit	Seinäjoen Vauhtiajat	Toivo Kuula -laulukilpailu
	(n=366)	(n=430)	(n=422)	(n=103)	(n=427)	(n=189)
	%	%	%	%	%	%
Tapahtuman internetsivuilta	34	86	51	29	63	35
Lehtimainoksista	49	21	35	66	44	58
Tuttavilta	35	50	13	24	33	26
Tapahtuman esitteestä / lehdestä	29	21	23	16	17	38
Aikakauslehden / sanomalehden jutuista	16	11	16	12	15	33
Radio-/televisiomainoksista	7	21	40	5	16	8
Tapahtuman Facebook-sivuilta	4	43	2	2	37	8
Henkilökohtaisesta kirjeestä/ tekstiviestistä/ sähköpostista järjestäjiltä	7	9	11	5	3	6
Ulkomainonnasta	6	6	2	3	5	2
Messuilta	1	1	<1	2	1	3
Muualta	3	2	1	5	1	9
En etsinyt/saanut tietoa juuri mistään/tiesin tapahtuman entuudestaan	13	23	26	10	15	1

Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Spelien kävijöille tärkeimmät tiedonvälityskanavat olivat lehtimainokset, tapahtuman internetsivut ja tuttavat. Provinssi-rokin kävijät etsivät ja saivat parhaiten tietoa kotisivujen lisäksi tuttavilta ja Facebookista. Tangomarkkinakävijöille ensisijaiset tiedonvälityskanavat olivat tapahtuman omat kotisivut, radio- ja televisiomainokset ja lehtimainokset. Myös Vauhtiajojen kävijöille olivat tapahtuman internetsivut

yleisimmin käytetty tiedonsaantikanava, seuraavaksi eniten tietoa saatiin lehtimainoksista ja Facebook-sivuilta. Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijöiden kohdalla tärkeimmät tiedonsaantikanavat olivat lehtimainosten ja kotisivujen lisäksi tapahtuman esite (taulukko 11).

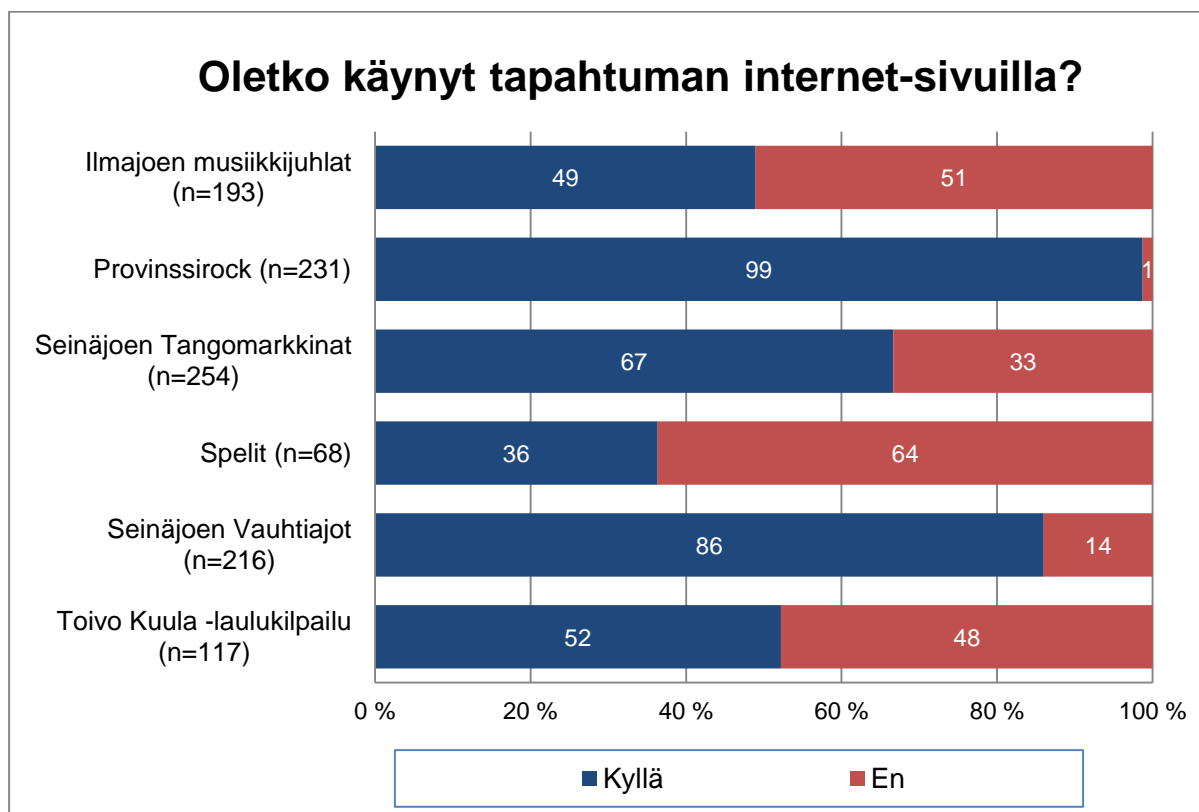
Taulukossa 12 on esitetty muualla kuin Etelä-Pohjanmaalla asuvien tapahtumakävijöiden vastausjakauma siitä, mistä eri lähteistä he ovat saaneet ja hankkineet tietoa tapahtumista. Tulos on hyvin samankaltainen kuin edellä esitetty vastausjakauma kaikkien tapahtumakävijöiden osalta, joskin internetin merkitys on näille kauempaa tapahtumaan tuleville vielä suurempi ja lehtimainosten hieman pienempi kuin eteläpohjalaisille.

Taulukko 12. Mistä eri lähteistä sait tietoa tapahtumasta?

Asuinpaikkakunta ei Etelä-Pohjanmaalla: Mistä eri lähteistä sait/etsit tietoa tapahtumasta?	Ilmajoen Musiikki-juhlat (n=139)	Provinssi-rock (n=331)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=315)	Spelit (n=24)	Seinäjoen Vauhti-ajot (n=173)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=56)
	%	%	%	%	%	%
Tapahtuman internetsivuilta	44	87	56	67	66	57
Lehtimainoksista	29	15	24	42	22	29
Tuttavilta	45	51	14	29	33	32
Tapahtuman esitteestä / lehdestä	14	17	17	13	8	18
Aikakauslehden / sanomalehden jutuista	14	7	12	4	7	21
Radio- /televisionmainoksista	6	19	43	0	15	7
Tapahtuman Facebook-sivuilta	3	39	3	0	35	13
Henkilökohtaisesta kirjeestä/ tekstiviestistä/ sähköpostista järjestäjiltä	7	8	12	13	1	5
Ulkomainonnasta	1	5	1	4	2	2
Messuilta	1	0	1	8	1	2
Muualta, mistä?	4	2	1	8	2	13
En etsinyt /saanut tietoa juuri mistään / tiesin tapahtuman entuudestaan	9	23	26	13	12	0

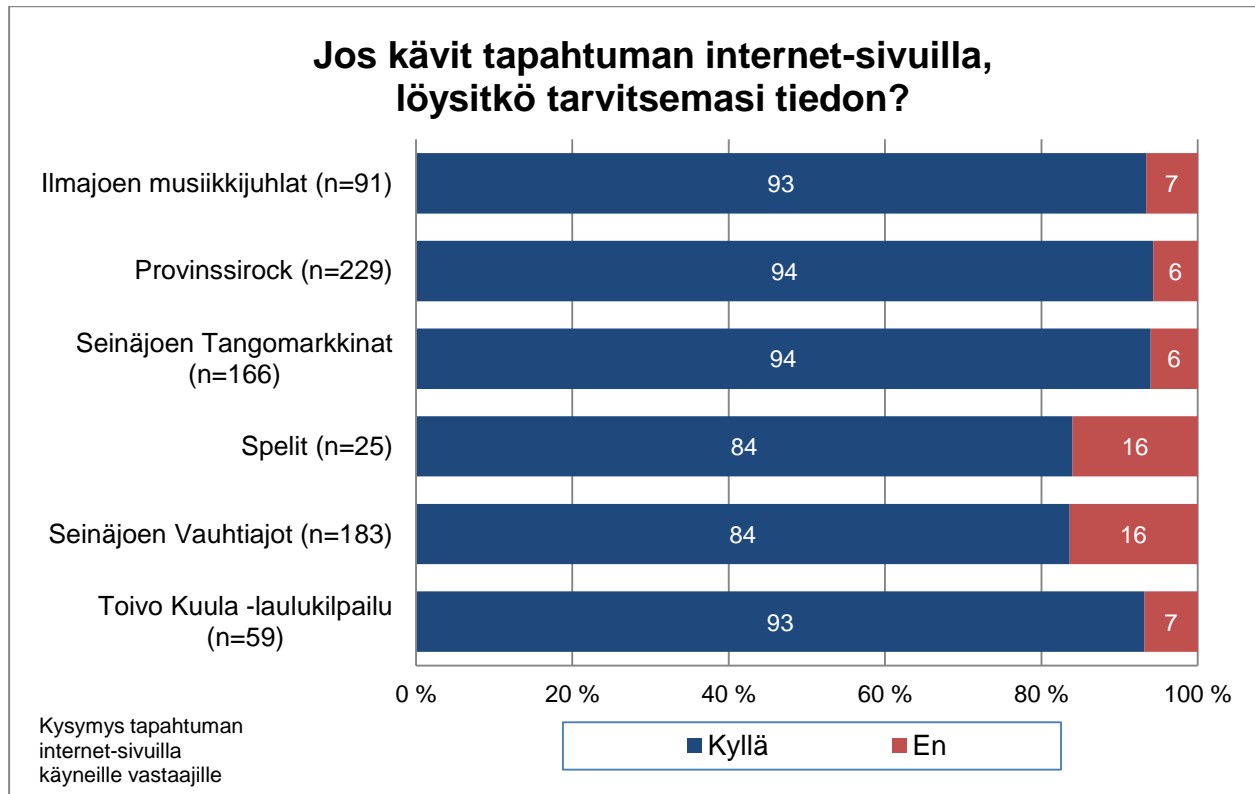
Tapahtumien internetsivut

Tapahtuman internetsivut olivat tulleet tutuksi erityisesti Provinssirockin kävijöille; tapahtuman nettisivuilla olivat käyneet käytännössä lähes kaikki provinssikävijät. Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä 86 % ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä 67 % sekä Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä noin puolet oli käynyt tapahtumien nettisivuilla. Sen sijaan Spelien yleisöstä oli muita tapahtumia harvempi tutustunut tapahtuman nettisivuihin (36 %).

Kuva 7. Oletko käynyt tapahtuman nettisivuilla.

Suurin osa tapahtuman internetsivuilla käyneistä oli löytänyt etsimänsä tiedon. Etsimäänsä tietoa ei ollut löytänyt 6 % Provinssirockin ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä, 7 % Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Toivo Kuula -laulukilpailujen yleisöstä. Spelien ja Seinäjoen Vauhtiajojen nettisivuilla vierailleista 16 % jäi etsitty tieto löytymättä (kuva 8).

Kuva 8. Jos kävit tapahtuman internetsivuilla, löysitkö tarvitsemasi tiedon?

Facebook ja Twitter

Provinssirockin kävijät olivat muiden tapahtumien kävijöitä selvästi ahkerampia sosiaalisen median käyttäjiä. Provinssiyleisöstä noin 90 % käytti Facebookia ja 17 % Twitteriä. Myös Seinäjoen Vauhtiajojen yleisössä oli runsaasti Facebookin käyttäjiä (76 %). Toivo Kuula -laulukilpailujen ja Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöistä noin kolmannes sekä Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Spelien kävijöistä noin viidennes käytti Facebookia. Twitterin käyttäjiä oli vastaajissa Provinssin yleisöä lukuun ottamatta vain muutamia prosentteja (taulukko 13).

Taulukko 13. Käytätkö Facebookia tai Twitteriä?

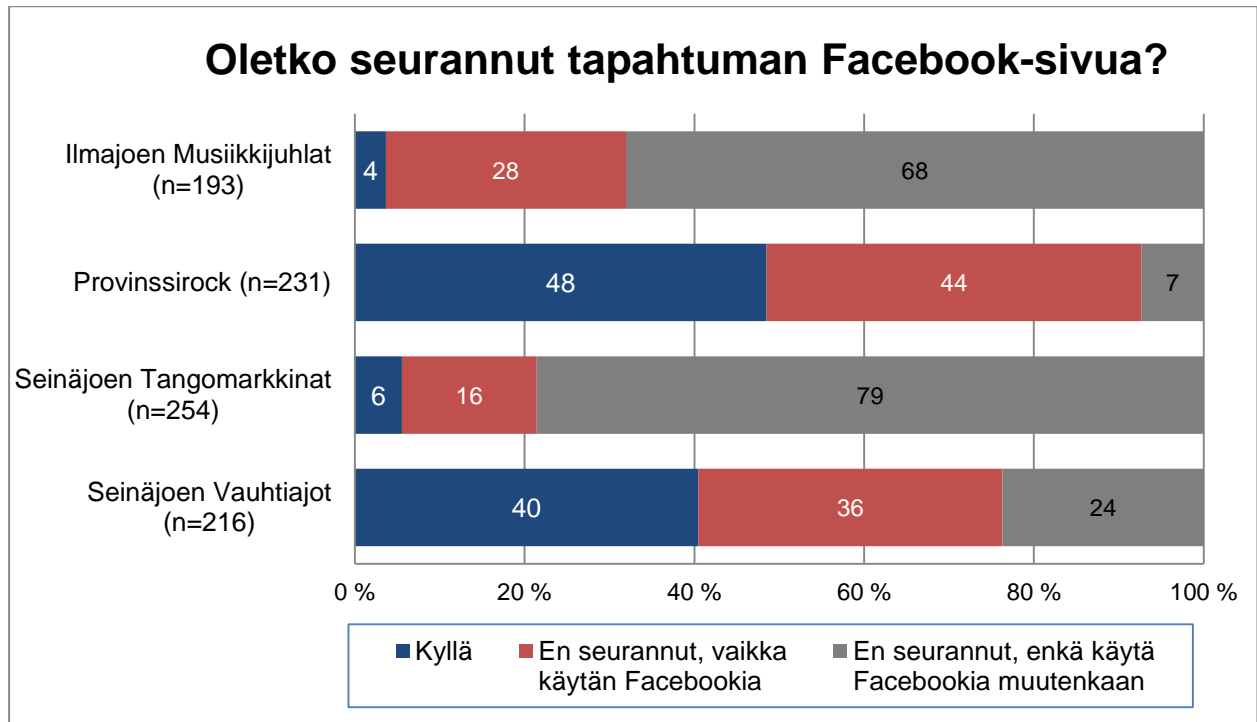
Käytätkö Facebookia tai Twitteriä?	Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät (n=193)	Provinssi-rockin kävijät (n=231)	Seinäjoen Tango-markkinoiden kävijät (n=254)	Spelien kävijät (n=68)	Seinäjoen Vauhti-ajojen kävijät (n=216)	Toivo Kuula - laulukilpailun kävijät (n=117)
	%	%	%	%	%	%
Facebookia	32	91	20	22	76	35
Twitteriä	1	17	2	1	3	0
En käytä kumpaakaan	68	7	79	78	24	65

Pääsääntöisesti tapahtumakävijät jakaantuvat Facebookia tai Twitteriä päivittäin käyttäviin tai niihin, jotka eivät käytä näitä lainkaan (taulukko 14).

Taulukko 14. Kuinka usein käytät Facebookia tai Twitteriä?

Kuinka usein käytät Facebookia tai Twitteriä?	Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät (n=193)	Provinssi-rockin kävijät (n=231)	Seinäjoen Tango-markkinoiden kävijät (n=254)	Spelien kävijät (n=68)	Seinäjoen Vauhti-ajojen kävijät (n=216)	Toivo Kuula - laulukilpailun kävijät (n=117)
	%	%	%	%	%	%
Päivittäin	14	75	11	10	59	18
Muutaman kerran viikossa	8	12	6	6	13	12
Vähintään kerran viikossa	5	2	2	3	2	2
Vähintään kerran kuukaudessa	2	2	2	1	2	2
Harvemmin	3	2	1	1	0	2
En käytä lainkaan	68	7	79	78	24	65

Provinssirockin kävijöistä lähes puolet (48 %) ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä noin 40 % oli seurannut tapahtuman Facebook-sivua. Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä tapahtuman Facebook-sivua oli käyttänyt vain muutama prosentti. Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijöiltä kysymystä ei kysytty koska tapahtumilla ei ollut omia Facebook-sivuja (kuva 9).

Kuva 9. Oletko seurannut tapahtuman Facebook sivua?

2.3 Miksi tapahtumaan tullaan

Vastaajia pyydettiin arvioimaan yhdeksän eri tekijän kohdalla, kuinka tärkeinä he niitä pitivät päättäessään osallistumisestaan tapahtumaan. Vastaamisessa käytettiin arviointiasteikkoa 1-5, jossa arvo 1 merkitsi ei lainkaan tärkeää ja arvo 5 erittäin tärkeää. Eri tapahtumien kohdalla painottuivat hieman eri tavalla eri tekijöiden tärkeys. Ilmajoen Musiikkijuhlilla eri tekijöiden tärkeyttä arvioitaessa tapahtuman ohjelman ja esiintyjien merkitys korostui, 65 % vastaajista piti tätä erittäin tärkeänä tekijänä osallistumisesta päättäessä. Tämän vuoden Provinssirockin osallistujilla ei mikään tekijä ollut yleisesti tärkeydeltään ylitse muiden, toisaalta noin puolet vastaajista piti erittäin tärkeänä yhdessä oloa ystävien kanssa, viihtyisän ajan viettämistä, tapahtuman tunnelmaa ja ilmapiiriä sekä tapahtuman ohjelmaa /esiintyjä. Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Vauhtiajojen kävijöiden arviot tapahtumaan osallistumiseen vaikuttaneista tekijöistä olivat hyvin sa-

mankaltaisia kuin Provinssirockin kävijöillä. Spelikävijöiden kohdalla yleisesti vastaajat arvioivat muita tekijöitä tärkeämmäksi tapahtuman ohjelman/esiintyjät ja tapahtuman tunnelman, joita noin puolet vastaajista piti erittäin tärkeinä tekijöinä osallistumisesta päätettäessä. Toivo Kuula -laulukilpailun kohdalla tapahtuman ohjelma/esiintyjät nousi arvioissa keskimäärin selkeästi tärkeimmäksi tekijäksi, 67 % piti sitä erittäin tärkeänä tekijänä osallistumispäätöstä tehtäessä (taulukko 15).

Taulukko 15. Miten tärkeinä pidit eri tekijöitä päättäessäsi osallistumisesta tapahtumaan?

Miten tärkeinä pidit eri tekijöitä päättäessäsi osallistumisesta tapahtumaan? (Arviointiasteikko 1-5, 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä)	Ilmajoen Musiikki-juhlat (n=366)	Provinssi-rock (n=430)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=422)	Spelit (n=103)	Seinäjoen Vauhti-ajot (n=427)	Toivo Kuula - laulukilpailu (n=189)
	KA	KA	KA	KA	KA	KA
Tapahtuman ohjelma/esiintyjät	4,5	4,2	4,2	4,3	4,0	4,5
Viihtyisän päivän/ajan viettäminen	4,0	4,4	4,2	4,0	4,3	3,7
Yhdessäolo ystävien/perheen kanssa	3,9	4,3	4,1	3,8	4,3	3,5
Tapahtuman tunnelma / ilmapiiri	4,1	4,3	4,3	4,3	4,1	4,1
Aikaisemmat omat kokemukset tapahtumasta	3,5	3,4	3,7	4,1	3,3	*)
Ystävät suosittelivat/houkuttelivat mukaan	3,3	3,2	2,8	2,7	3,1	2,8
Tapahtuma oli lähellä	3,6	2,5	2,7	3,7	3,8	3,8
Uusien ihmisten tapaaminen	2,5	3,1	2,9	3,0	2,8	2,6
Sain liput lahjaksi	2,2	1,5	1,7	1,9	2,1	2,1

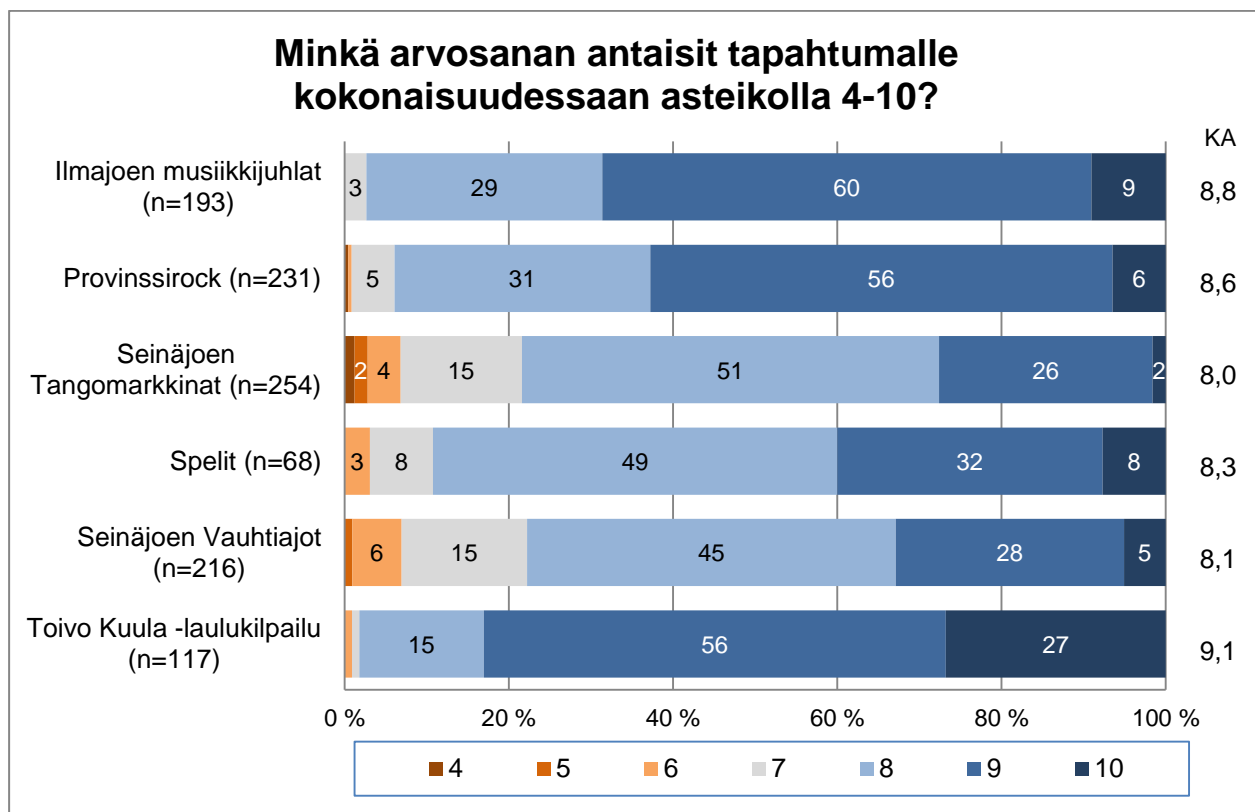
*) Tapahtuma järjestettiin 1. kerran

3 TAPAHTUMAKÄVIJÖIDEN TYYTYVÄISYYS

Tapahtumien kävijät arvioivat tyytyväisyytään tapahtumaan antamalla kouluarvosanan (4-10) tapahtumalle kokonaisuudessaan, arvioimalla tapahtuman vastaavuutta omiin odotuksiinsa sekä arvioimalla tapahtumaa eri osa-alueiden osalta (mm. ohjelmaa, tunnelmaa, ruokapalveluita, alueen viihtyisyyttä ja siisteyttä).

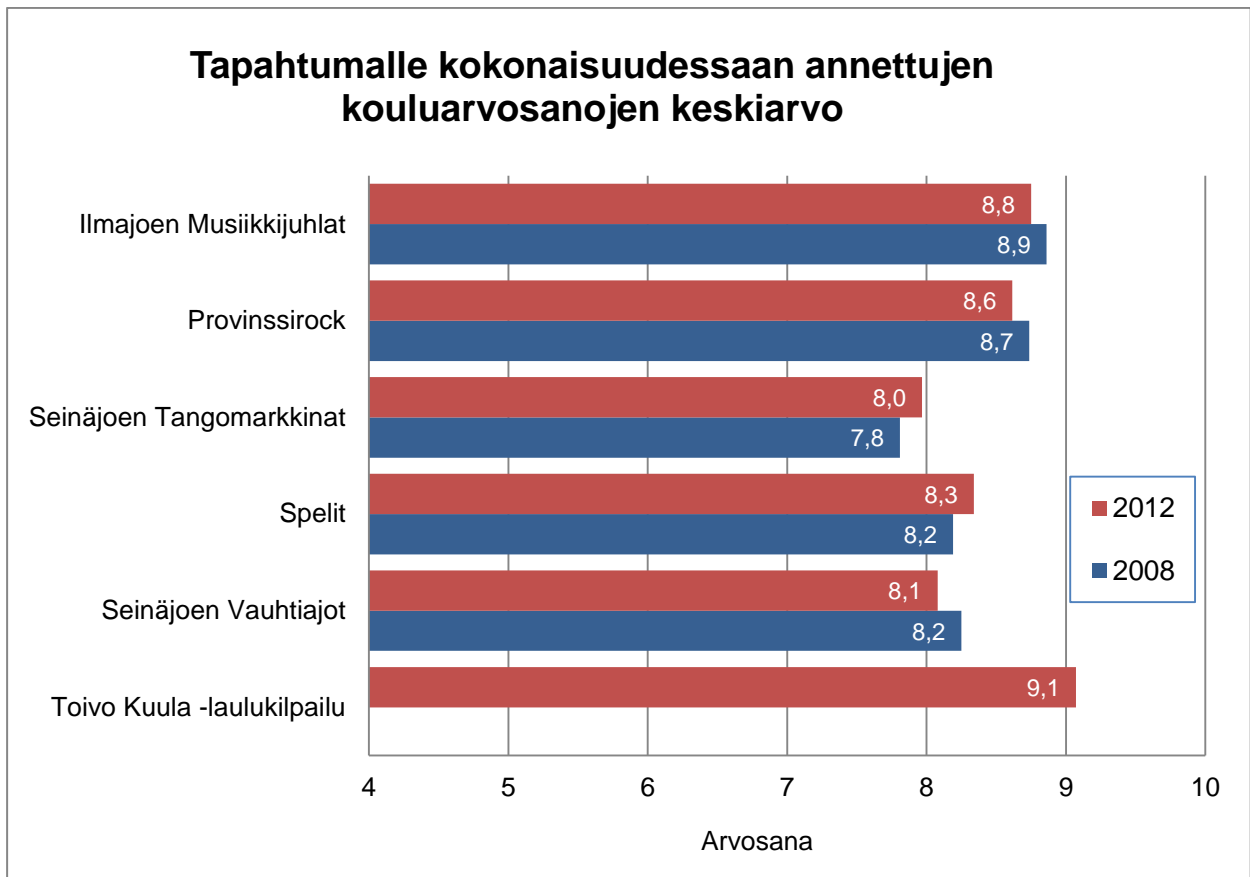
Kokonaisarvosanat

Kokonaisarvioinneissa kaikki kuusi tapahtumaa menestyivät kohtuullisen hyvin; kaikkien tapahtumien kohdalla arvosanojen keskiarvo oli yli kahdeksan. Parhaiten arvioinnissa menestyi Toivo Kuula -laulukilpailu, jolle yli 80 % kävijöistä antoi kiitettävän arvosanan 9 tai 10 keskiarvon ollessa 9,1. Ilmajoen musiikkijuhlien kävijöistä noin 70 % ja Provinssi-rockin kävijöistä noin 60 % antoivat tapahtumalle kokonaisarvosanan 9 tai 10 (keskiarvot 8,8 ja 8,6). Vastaavasti Spelien kävijöistä 40 %, Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä 33 % ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä 28 % antoi tapahtumalle kiitettävän kokonaisarvosanan (kuva 10).

Kuva 10. Minkä kokonaisarvosanan antaisit tapahtumalle kokonaisuudessaan asteikolla 4-10?

Vertailtaessa tapahtumien saamia kokonaisarvosanoja vuoden 2008 tutkimuksessa saatuihin tuloksiin, voidaan todeta Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Spelien saaneen nyt kävijöiltään keskimäärin hieman parempia kokonaisarvioita kuin neljä vuotta sitten. Tangomarkkinoiden saamien kokonaisarvioiden keskiarvo oli nyt 8,0 kun neljä vuotta sitten vastaava keskiarvo oli 7,8. Spelien kohdalla kokonaisarvosanan keskiarvo oli niukasti yhden kymmenyksen parempi kuin neljä vuotta aikaisemmin. Ilmajoen Musiikkijuhlien, Provinssirockin ja Seinäjoen Vauhtiajojen kohdalla kokonaisarvosanat olivat aavistuksen verran, noin kymmenyksen, neljän vuoden takaista heikommalla (kuva 11).

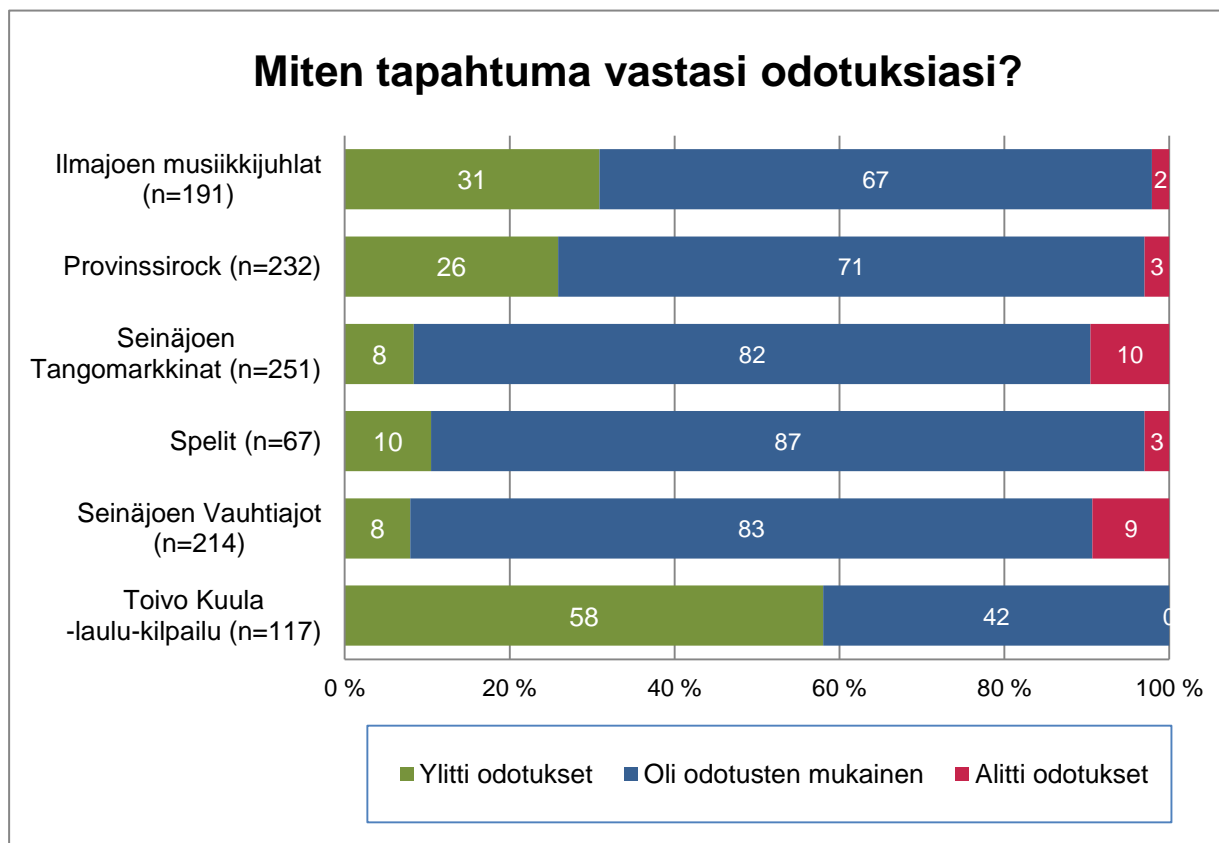

Kuva 11. Tapahtuman kävijöiden tapahtumalle kokonaisuudessaan antamien arvosanojen keskiarvo vuosien 2008 ja 2012 tutkimuksissa.

Vastasiko tapahtuma odotuksia

Kuvassa 12 on esitetty kävijöiden arviot siitä, kuinka tapahtuma vastasi odotuksia. Yli puolet Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijöistä vastasi tapahtuman ylittäneen odotukset. Myös Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Provinssirockin yleisöstä runsas neljännes arvioi tapahtuman ylittäneen odotukset (31 % ja 26 % vastaajista) noin ¾ vastaajista arvioidessa tapahtuman olleen odotusten mukainen. Näiden tapahtumien kävijöistä vain hyvin pieni osa (2 % ja 3 % vastaajista) koki odotusten alittuneen.

Seinäjoen Tangomarkkinoiden, Spelien ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä valtaosa, yli 80 %, arvioi tapahtuman vastanneen odotuksia. Tangomarkkinoiden ja Vauhtiajojen kohdalla likimain yhtä suuri osa (noin 10 %) vastaajista koki odotusten ylittyneen kuin odotusten alittuneenkin.

Kuva 12. Miten tapahtuma vastasi odotuksiasi?

Taulukossa 16 on esitetty tulokset kävijöiden odotusten täyttymisestä vertailtiluna vuoden 2012 tulokset vuoden 2008 tuloksiin. Vastaajia, jotka arvioivat tapahtuman alittaneen odotukset, oli jokaisessa tapahtumassa nyt suhteellisesti hieman vähemmän kuin vuonna 2008. Eniten tulokset paranivat Seinäjoen Tangomarkkinoilla; vuonna 2008 odotusten kertoi alittuneen 27 % vastaajista kun nyt vuonna 2012 vastaava osuus oli 10 % vastaajista. Toisaalta entistä harvempi tapahtumakävijä oltiin pystytty yllättämään myöskään positiivisesti. Näin jokaisen tapahtuman kohdalla vuoden 2008 tuloksia suurempi osa kävijöistä piti tänä vuonna tapahtumaa odotusten mukaisena.

Taulukko 16. Miten tapahtuma vastasi kävijöiden odotuksia, vertailussa vuoden 2008 ja 2012 tutkimustulokset.

Miten tapahtuma vastasi odotuksiasi?	Ilmajoen Musiikki-juhlat		Provinssi-rock		Seinäjoen Tango-markkinat		Spelit		Seinäjoen Vauhti-ajot		Toivo Kuula-laulukilpailu
	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2008	2012	2012
	n=317	n=193	n=272	n=231	n=414	n=254	n=247	n=68	n=249	n=216	n=117
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ylitti odotukset	43	31	34	26	8	8	13	10	13	8	58
Oli odotusten mukainen	49	67	61	71	65	82	71	87	77	83	42
Alitti odotukset	8	2	4	3	27	10	16	3	10	9	0

Tyytyväisyys eri osa-alueisiin

Kyselyssä vastaajat saivat arviotavakseen 16 tapahtuman eri osa-alueita, joiden kohdalla heiltä pyydettiin arviota tyytyväisyydestään käyttäen arviointiasteikkoa 1-5, jossa arvosana 5 merkitsi erittäin tyytyväistä ja arvosana 1 erittäin tyytymätöntä. Taulukossa 17 on esitetty tapahtumittain kävijöiden eri osa-alueille antamien arvioiden keskiarvot.

Verrattaessa eri tapahtumien saamien arvosanojen keskiarvoja on hyvä muistaa, että tapahtumien luonne, tapahtumien kesto sekä kävijämäärät vaihtelivat suuresti eri tapahtumien välillä. Tästä johtuen vertailu eri tapahtumien kesken ei kaikilta osin ole tarkoituksenmukaista. Tässä yhteydessä keskitytään tarkastelemaan tapahtumakohtaisesti eri tapahtumien vahvuuksia ja heikkouksia vastaajien antamien arvioiden perusteella.

Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät antavat keskimäärin korkeimpia arvioita tapahtuma-alueen siisteydestä (keskiarvo 4,4), tapahtuman tunnelmasta (4,3) ja tapahtuman asiakaspalvelusta (4,3). Musiikkijuhlilla heikoimpia arvioita keräsivät ruokapalveluiden monipuolisuus (3,5) ja hinta-laatusuhde (3,4) sekä WC:den määrä (3,4).

Provinssirockin selkein vahvuus oli tapahtuman tunnelma (4,3). Tapahtuma-alueen viihtyisyys, turvallisuusjärjestelyt ja tapahtuman asiakaspalvelu saivat osa-alueista seuraavaksi parhaat arviot (4,0). Tapahtumassa vastaajat antoivat selkeästi heikoimmat arviot tapahtuman ruoka-palveluiden hinta-laatusuhteelle, anniskelupalveluiden hinta-laatusuhteelle ja WC:den siisteydelle (keskiarvot 2,9).

Seinäjoen Tangomarkkinoiden arvioinnissa parhaiten menestyneet osa-alueet olivat tapahtuman tunnelma (3,9), turvallisuusjärjestelyt (3,9) ja tapahtuman asiakaspalvelu (3,9). Vastaavasti tapahtuman heikoimpia arvosanoja keräsivät anniskelupalveluiden hinta-laatusuhde (2,9), ruokapalveluiden hinta-laatusuhde (3,0) ja monipuolisuus (3,2).

Spelien kävijät antavat keskimäärin parhaita arvioita eri osa-alueista tapahtuman tunnelmalle (4,2), tapahtuma-alueen siisteydelle (4,4), turvallisuusjärjestelyille (4,2) ja parkkipaikoille/liikennejärjestelyille paikanpäällä. Heikoimpia arvioita Spelit sai ruokapalveluistaan ja anniskelupalveluista (3,3 - 3,6, näiden tulosten osalta n=31-42).

Seinäjoen Vauhtiajojen vahvuuksia arviointitulosten perusteella olivat tapahtuman tunnelma (4,0), turvallisuusjärjestelyt (3,9), tapahtuman ohjelma kokonaisuudessaan (3,7) ja tapahtuman asiakaspalvelu (3,7). Vastaavasti Vauhtiajojen heikkoudet löytyvät samoin kuin muissakin Seinäjoen suurilla kävijämääriä keräävissä tapahtumissa ruokapalveluiden monipuolisuudesta (3,0) ja hinta-laatusuhteesta (2,9), anniskelupalveluiden hinta-laatusuhteesta (3,0) ja WC:den siisteydestä (3,0).

Toivo Kuula -laulukilpailu sai kokonaisarvosanansa mukaisesti selkeästi parhaimpia arvosanoja myös tapahtuman eri osa-alueista. Selkeästi parhaimmat arviot vastaajat antoivat tapahtuman tunnelmasta (4,6), tapahtuman ohjelmasta kokonaisuudessaan (4,5), tapahtuma-alueen siisteydestä (4,6) ja parkkipaikoista/liikennejärjestelyistä paikanpäällä (4,6). Tapahtumassa selkeästi heikompia arvioita vastaajat antoivat ruokapalveluiden monipuolisuudesta (3,6) ja hinta-laatusuhteesta (3,9) sekä roskisten ja lajittelupisteiden määrästä (3,9). Anniskelupalveluihin liittyviä kysymyksiä ei tapahtuman kävijöille esitetty lainkaan.

Taulukko 17. Tapahtumakohtaiset keskiarvot (ka) vastaajien tyytyväisyysarvioista tapahtumiin eri osa-alueiden osalta. Taulukossa vihreällä pohjalla kunkin tapahtuman keskimäärin korkeimmat arviot saaneet osa-alueet ja punaisella heikoimpia arvioita saaneet.

Kuinka tyytyväinen olit tapahtumassa seuraaviin osa-alueisiin? (Arviointiasteikko 1-5, jossa 1=erittäin tyytymätön, ... 5=erittäin tyytyväinen)	Ilmajoen Musiikkijuhlat <small>(n=148-193)</small>	Provinssi-rock <small>(n=218-231)</small>	Seinäjoen Tango-markkinat <small>(n=231)</small>	Spelit <small>(n=31-60)</small>	Seinäjoen Vauhtiajot <small>(n=191-215)</small>	Toivo Kuula - laulukilpailu <small>(n=95-113)</small>
	KA	KA	KA	KA	KA	KA
Tapahtuman tunnelma	4,3	4,3	3,9	4,2	4,0	4,6
Tapahtuman ohjelma kokonaisuudessaan	4,2	3,7	3,8	4,1	3,7	4,5
Tapahtuma-alueen viihtyisyys	4,2	4,0	3,6	3,8	3,4	4,2
Tapahtuma-alueen siisteys	4,4	3,7	3,8	4,4	3,6	4,6
Ruokapalveluiden monipuolisuus	3,5	3,6	3,2	3,3	3,0	3,6
Ruokapalveluiden hinta-laatusuhde	3,4	2,9	3,0	3,7	2,9	3,9
Anniskelupalveluiden toimivuus	3,7	3,5	3,7	3,6	3,3	
Anniskelupalveluiden hinta-laatusuhde	3,6	2,9	2,9	3,6	3,0	
WC:den määrä	3,4	3,7	3,5	4,0	3,5	4,0
WC:den siisteys	3,6	2,9	3,4	4,1	3,0	4,1
Roskisten ja lajittelupisteiden määrä	3,7	3,5	3,5	3,7	3,1	3,9
Roskien lajittelun helppous	3,6	3,5	3,4	3,7	3,2	3,9
Turvallisuusjärjestelyt	4,1	4,0	3,9	4,2	3,9	4,4
Parkkipaikat / liikennejärjestelyt paikanpäällä	4,1	3,4	3,6	4,3	3,4	4,6
Opasteet tapahtumaan	4,1	3,7	3,6	3,7	3,4	4,1
Tapahtuman asiakaspalvelu	4,3	4,0	3,9	4,1	3,7	4,4

Tapahtumien vahvuudet ja heikkoudet

Tapahtumien kävijöitä pyydettiin omin sanoin kertomaan, mikä heidän mielestään oli tapahtumassa hyvää ja toisaalta mitä pitäisi tapahtumassa kehittää.

Ilmajoen Musiikkijuhlien oopperakävijät nostavat pääsääntöisesti vastauksissaan esille tapahtuman vahvuuksina laadukkaan esityksen, hyvän musiikin ja esiintyjät sekä lavastuksen. Samoin runsaasti saa kiitosta koko esityksen ilmapiiri, tunnelma ja sekä katso-

- *Koko oopperaesitys oli harvinaisen harmoninen ja kaikilta osin onnistunut: lavastus, puvustus, roolimiehitys, kässäri ja musiikki.*
- *Lavasteet vaikuttavat, esiintyjät olivat taitavia, kuoro oli vaikuttava, lapset oli hel- luusia, punapukuinen tyttö varsinkin. Libretto-lehtinen oli käytännöllinen, siitä oli kiva seurata esityksen kulkua. Sanoista sai kyllä selvän. Akustiikka oli hyvä.*
- *Lavastus, taiteilijat, musiikki, koko miljö, tunnelma*

Musiikkijuhlien konserteissa (Finnhits ja Juha Tapio) mukana olleet nostivat positiivise- na asiana esille Musiikkijuhlien monipuolisen musiikkitarjonnan, hyvät esiintyjät ja lois- tavan ympäristön.

- *Monipuolinen ohjelma. Kaikenikäisille ohjelmaa. Upea maisema. Äänentoisto pe- laa hyvin. Hyvä katsomo.*
- *Hyvä musiikki. Ja vetovoimainen esiintyjä. Jokaiselle pitää olla tarjolla jotakin.*
- *Musiikki, kaunis ympäristö, katettu katsomo*

Vastaajien antaessa kehittämissuhteita, ainoastaan WC:den vähyys (4 vastaajaa) ja reunimmaisista istumapaikoista (kastuu) sateella (3 vastausta) nousivat useammassa vas- tauksessa esille. Muut vastaukset olivat yksittäisiä kehitysideoita, kuten ruokapalvelun monipuolistaminen ja museon hyödyntäminen tapahtumassa.

Provinssirock sai kävijöiltään eniten kiitosta monipuolisesta esiintyjäkaartista, yleisestä tunnelmasta, alueesta ja ympäristöstä, toimivista järjestelyistä ja tapahtuman henkilö- kunnan ystävällisyydestä.

- *Esiintyjät, yleinen tunnelma, järjestelyt ja kaikki yleinen fiilis ja frendit*
- *Paras meininki, oikeanlainen ilmapiiri ja kävijäkunta. Toimivat järjestelyt (tietää siitä että niihin ei kiinnitä juuri huomiota/ne eivät ärsytä). Hyvät esiintyjät tieten- kin. Provinssi Camp toimii loistavasti, paras leirintä verrattuna mihinkään muu- hun.*
- *Hyvin valitut esiintyjät, alue itsessään oli viihtyisä ja henkilökunta tosi ystävällistä väkeä.*
- *Luokkamajoituksemme oli erittäin toimiva, se paransi fiilistämme koko tapahtu- masta paljon ja pystyimme keskittymään itse hauskanpitoon, ei tarvinnut ajatella liikaa sitä, että pysykö telttamme kuivana, kamamme tallessa ja auto ehjänä.*

- *Hyvä meininki, pakko vaan päästä joka vuosi! Provinssi on suomen kesän paras- ta antia. Se on vaan se käsittämättömän hyvä fiilis joka siellä tulee. En osaa selit- tää paremmin.*

Provinssikävijöiden tapahtuman kehittämisehdotuksissa mainittiin usein mm. alueen siisteyden parantaminen, ruokapalveluiden monipuolistaminen ja enemmän terveellistä ruokaa ”festariruoan” rinnalle, tapahtuman työntekijöille (järkkärit ym.) lisää tietoa että voivat paremmin neuvoa asiakkaita. Lisäksi monet vastaajat ottivat kantaa tapahtuman esiintyjäkaartiin ja toivoivat ensi vuodelle enemmän huippuesiintyjä. Muutama esimerk- ki tyypillisistä vastauksista:

- *Ehdottomasti siisteyttä. Roskien määrä oli järkyttävä*
- *Järkkäreille infoa yleisimmin kysytyistä asioista, niin voivat infota sitten rockaa- jia:)*
- *Ensi vuonna terveellisempää ruokaa myös mukaan festariruoan rinnalle.*
- *Ennen sai kaataa oman juoman muovituoppiin alueelle mennessä, tätä käytäntöä ei enää ollut. Sen voisi ottaa takaisin käyttöön.*
- *Esiintyjien taso. Viime vuonna provinssissa oli huippuesiintyjä, kuten System of a down, Avenged Sevenfold, Pendulum. Tänä vuonna ei ollut oikein isompia, paitsi Billy Talent ja Rise Against, mutta nekin on jo niin nähty.*

Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöiden kertoessa omin sanoin mikä oli hyvää ta- pahtumassa, erittäin monissa vastauksissa nousivat esille samat asiat; monipuolinen ohjelma, tasokkaat esiintyjät ja tapahtuman tunnelma. Esimerkkejä:

- *Fiilis oli aivan huumaavaa, hyviä esiintyjä ja kuninkaat osasivat todella viihdyt- tää....oltiin ihan alusta loppuun asti joka tunti.....ja silti tuntui että loppuivat kes- ken, niin mukavaa....*
- *Tunnelma hyvä. Tasokkaat esiintyjät. Toimintaa riittävästi ja monipuolisesti.*
- *Tangokadun ja paviljongin ohjelma monipuolista ja sujuvasti vaihtuvat esiintyjät - muualla ei yhdellä kertaa näe huippuesiintyjäkaartia -tangoalueella hyvä järjes- tys, riittävästi järjestysmiehiä - ihmettelin lehtikirjoituksia, joissa kerrottiin kuinka markkinoiden aikana on paljon järjestyshäiriöitä- alueen ulkopuolella tosin näkyi paljon tolkuttomassa humalassa olevia nuoria*
- *Siellä oli jokaiselle jotain. Esiintyjät olivat kyllä ihan huippua.*

Seinäjoen Tangomarkkinäkävijöiden kertoessa omin sanoin, miten tapahtumaa pitäisi kehittää, saatiin runsaasti erilaisia kehittämisehdotuksia. Hyvin monissa kehittämisehdotuksissa nostettiin esille samoja asioita: laulukilpailuihin esitettiin pääsääntöisesti sekä Kuninkaan että Kuningattaren valintaa, kisan tuomaristoon ja tuomarointiin toivottiin uudistuksia, tanssipaviljongin lattiaan toivottiin parannusta, istumapaikkoja toivottiin eri paikkoihin lisää. Aika monissa vastauksissa myös kaipailtiin vanhojen tangojen alkuperäisiä sovituksia sekä erilaisia konsertteja lisää, esim. kirkkokonsertteja.

- *Valita kuningas ja kuningatar*
- *Tuomariston muutos, uudistuminen henkilöissä aina puheenjohtajaa myöten.*
- *Tuomarointia uskottavammaksi ja kansantahtoa paremmin kuultavaksi, yleisölle hän voittaja tulee tekemään töitä kisojen jälkeen.*
- *Tanssilattian parantaminen ainakin paviljongissa*
- *Tangokadun reunoille ja palviljongin seinustoille penkkejä.*
- *Vanhat kuninkaalliset enemmän esiin!*
- *Vanhat tangot aitoina alkuperäisinä sovituksina.*

Spelien kävijöiden arvioidessa tapahtuman onnistumisia vastauksissa nousi hyvin usein esille hyvät esiintyjät ja esiintyjien paikallisuus, hyvät juonnot konserteissa sekä hyvä tunnelma ja rento iloinen meininki.

- *Konsertin anti oli mukavaa ja antoisaa kuunneltavaa ja "kuuluttajat" olivat hauskoja, kuulin myös paikallista murretta ja rentoa meininkiä.*
- *Tunnelma, soitot, iloiset ihmiset, välitön vapaa juonto hyvää*
- *Esim. se, että oli mukana esiintymässä sekä harrastajia että ammattilaisia. Pitää olla molempia. Alueellisuus. Hyvä tunnelma.*

Vastaavasti Spelien kävijöiden kehitysehdotuksissa ja tämänvuotisen tapahtuman heikkouksiksi mainittiin hyvin usein liian vähäinen tiedottaminen ja mainonta:

- *Ainakin teuvalaisena olen kuullut monelta taholta että ennakkomainontaa olisi pitänyt olla enemmän ja ohjelmatietoja myös.*
- *Tiedotusta, lehdissä ilmoittelua, ennakkoon ja lähempänä, missä-ketä-koska?*

Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöiden kertoessa omin sanoin mikä oli hyvää tapahtumassa, vastauksissa nostettiin usein esille hyvät esiintyjät ja huikaisevat ratatapahtuvat ja tapahtuman hyvä tunnelma. Kiitosta annettiin myös lippujen kohtuullisesta hinnoittelusta sekä järjestyksenvalvonnasta. Tyypillisiä vastauksia olivat mm. seuraavat:

- *Esiintyjät olivat hyvä tasoisia. Ja lippujen hinta oli juuri sopiva*
- *Kotimaiset huippuesiintyjät ja tapahtuman tunnelma. Tapahtumassa on selkeästi joka kerta yhtä lämminhenkinen ja iloinen tunnelma.*
- *Esim. iltatapahtuman tunnelma oli hyvä, ei ollut häiriköintiä ja humalaisten öykkärointiä, vaikka anniskelua tapahtumassa olikin. Kokonaisuutena hintataso ok.*
- *Autokisat ja tunnelma radan varrella. Harri Pöntisen selostus ja hauskat kommentit.*
- *Ei joutunut turhaan odottelemaan kisalähtöjen välillä ja tauollakin oli järjestettyä ohjelmaa.*
- *Ratatapahtumat olivat jälleen kerran aivan huikaisevia. Joka vuosi niitä jaksaa katsella ja ihastella. Myös artistikattaus oli suhteellisen hyvä.*
- *Tapahtuma kokonaisuudessaan oli hyvä kun oli musiikkia ja kilpailua ja ohjelma lavalla ja radalla on riittävän monipuolinen.*
- *Tunnelma oli katossa ja järjestyksenvalvojat tekivät hyvää työtä, että hieman nuoremmillakin oli turvallinen olo alueella. Myös bändit ja artistit olivat mieleen.*

Vauhtiajojen kävijöiden esittämässä kehitysehdotuksissa mainittiin usein kehitysehdotuksina ja ainakin osittain myös tämänhetkisinä heikkouksina ratatapahtuman katsomot, joista ei näe kunnolla kisatapahtumia, ruokailupalvelut ja ennakkotietojen saatavuus. Ratatapahtuman osalta esitettiin lukuisia ehdotuksia, jossa toivottiin jotain uutta ensi vuodelle. Samoin Festareille toivottiin ensi vuodelle selkeästi uusia nimiä. Tyypillisiä vastauksia kehittämisehdotuksista olivat mm.:

- *Katsomopaikkoja, näkyvyys huono betoniporsaiden takaa, matalista autoista näkyy vain katto. Korkeampia katsomopaikkoja lisää!*
- *Katsomo alueita. Katsomot eivät pitäisi olla missään nimessä pelkästään VIP:n etuoikeus!*
- *Toivottavasti ensi vuonna radalla on taas, jotain uutta verrattuna tähän vuoteen. Festareille esiintyjä, joita ei aiempina vuosina ole vielä ollut, ei siis mitään samoja esiintyjä, kuin tänä vuonna..*

- *Etukäteistiedottamista. Voisi olla hiukka muutakin syötävää kuin makkaraa ja lisää makkaraa.*

Toivo Kuula-laulukilpailu sai kävijöiltään eniten kiitosta korkeatasoisista kilpailijoista, esityksistä ja tuomaristosta sekä hyvästä tunnelmasta ja järjestelyistä. Tyypillisimpiä vastauksia olivat m. seuraavat:

- *Musiikki ja esiintyjät - lisäksi se kun voi kokonaisen päivän (ja toisen vielä perään) keskittyä pelkästään hyvien laulajien ja myös erinomaisten pianistien esiintyksiin*
- *Tasokas kilpailu, hyvät kilpailijat, erinomainen tuomaristo*
- *Tilaisuus oli hyvin järjestetty, tuomaristo huippuluokkaa ja kilpailijat säästäjineen korkeatasoisia*
- *Aidosti hyvä tunnelma ja erinomaiset järjestelyt. Tapahtuma oli myös musiikillisesti erittäin korkeatasoinen. Itselleni kiinnostavinta oli kuulla sellaisia laulutaiteilijoita, jotka eivät konsertoisi kovinkaan usein kotiseudullani Helsingissä. Tykkäsin myös miljööstä, koska siellä Kuulan musiikkia oli erityisen helppo kuunnella.*

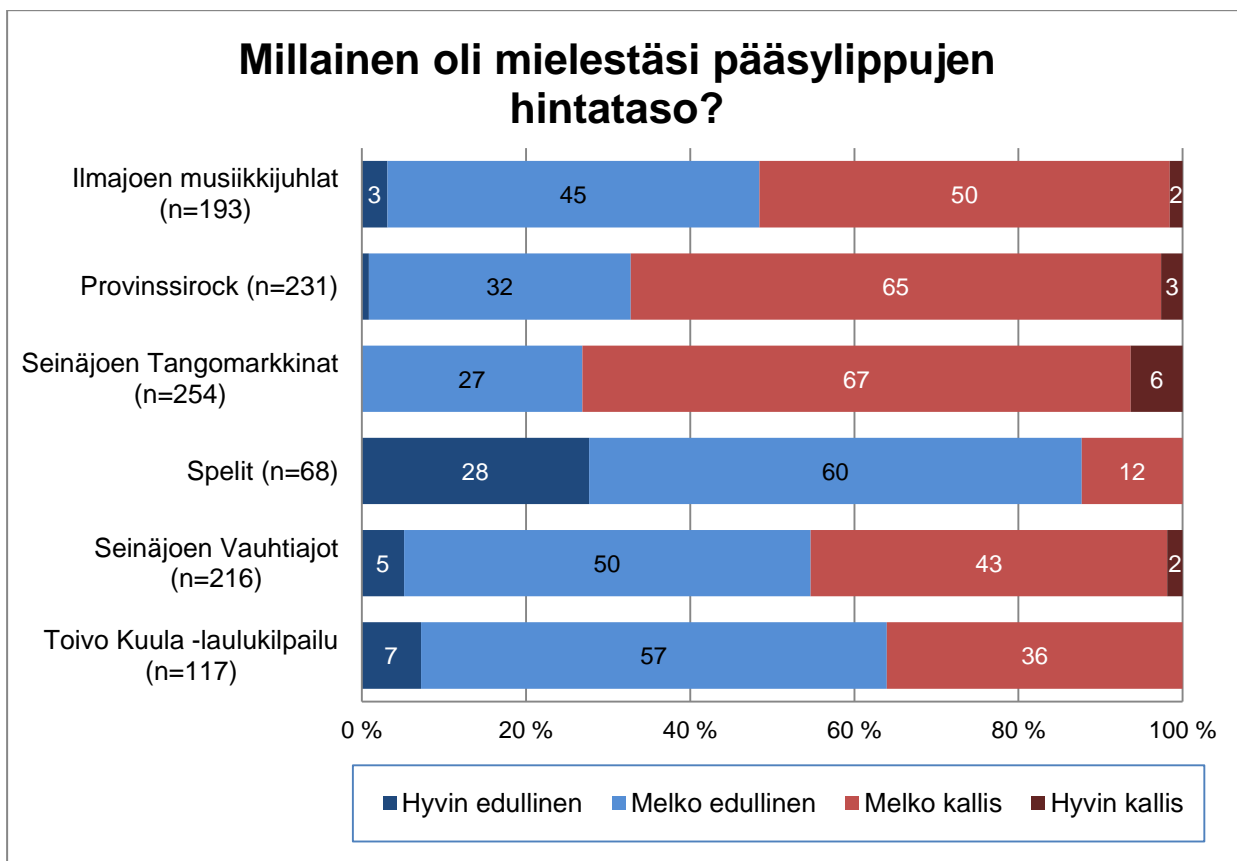
Laulukilpailujen kehittämisehdotuksissa mainittiin usein tapahtuman heikkoudeksi ja kehittämisen kohteeksi kirkon penkkien mukavuuden, joihin kaipailtiin istumapehmusteita. Toisaalta useissa vastauksissa nostettiin esille juonto, joka oli sama kuin ohjelma-lehdessä, mainostamisen ja yleisöruokailun. Tyypillisimpiä vastauksia olivat:

- *Väljeräpäivä rankka, pitkä.*
- *Pitkäksi venyi, vaikka tauot ovat kyllä tarpeen*
- *Jakoon istumapehmuste*
- *Ns. kuulutusta eli juontoa, ettei luettaisi kiireellä samaa, mitä painetussa ohjelmassa, josta voit itse lukea*
- *Yleisöruokailua mm. kaukaa tulevia varten*
- *Enempi mainostusta valtakunnallisesti*

Pääsylippujen hintataso

Eri tapahtumien kävijöiltä pyydettiin mielipidettä tapahtuman pääsylippujen hintatasosta. Jokaisen tapahtuman kohdalla löytyi runsaasti sekä vastaajia jotka pitivät lippuja edullisina kuin niitä jotka pitivät niitä kalliina. Lippujen hintatasoa piti hyvin kalliina kohtuullisen pieni osa kävijöistä, eniten tällaisia vastaajia oli Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöissä (6 % vastaajista).

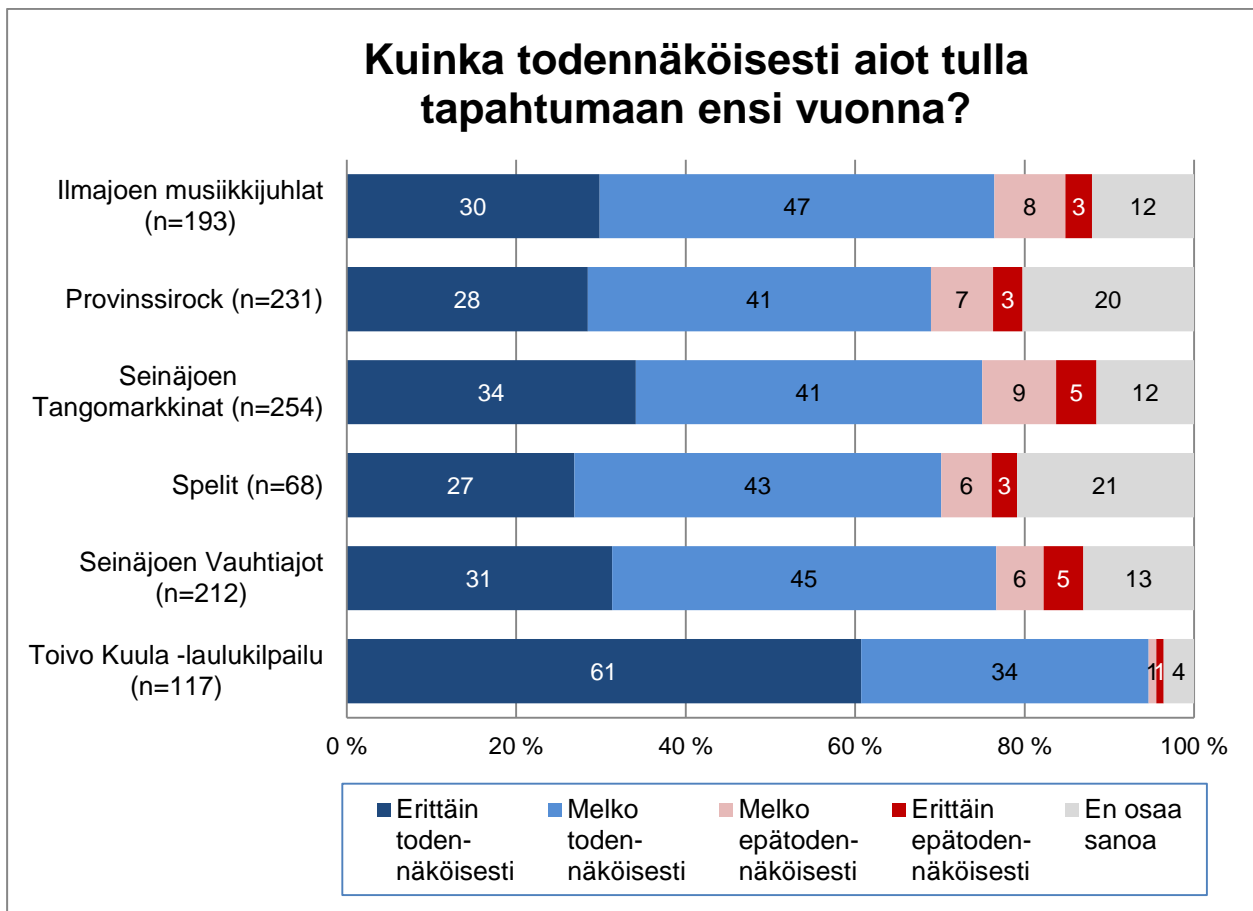
Ilmajoen Musiikkijuhlien kohdalla löytyi likimain yhtä paljon vastaajia jotka pitivät lippuja niin edullisina kuin kalliinakin. Provinssirockin ja Tangomarkkinoiden kävijöistä selvä enemmistö piti lippuja joko melko tai hyvin kalliina. Spelien vastaajista peräti 88 % piti lippujen hintatasoa hyvin tai melko edullisina. Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä hieman yli puolet ja Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä lähes 2/3 piti lippujen hintatasoa edullisena (kuva 13).

Kuva 13. Millainen oli mielestäsi pääsylippujen hintataso?

Osallistuminen seuraavan vuoden tapahtumaan

Tapahtumien kävijöitä pyydettiin arvioimaan, kuinka todennäköisesti he aikovat tulla seuraavan vuoden tapahtumaan. Toivo Kuula -laulukilpailun kohdalla kysyttiin muista tapahtumista poikkeavasti osallistumista seuraavaan tapahtumaan kahden vuoden kuluessa. Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöillä oli selkeimmät aikomukset osallistua myös seuraavaan tapahtumaan; yli 90 % vastaajista aikoi tulla erittäin tai melko todennäköisesti myös seuraavaan laulukilpailuun. Muiden tapahtumien kohdalla 70 - 80 % vastaajista aikoi osallistua tapahtumaan myös seuraavana vuonna (kuva 14).

Kuva 14. Kuinka todennäköisesti aiot tulla tapahtumaan ensi vuonna?

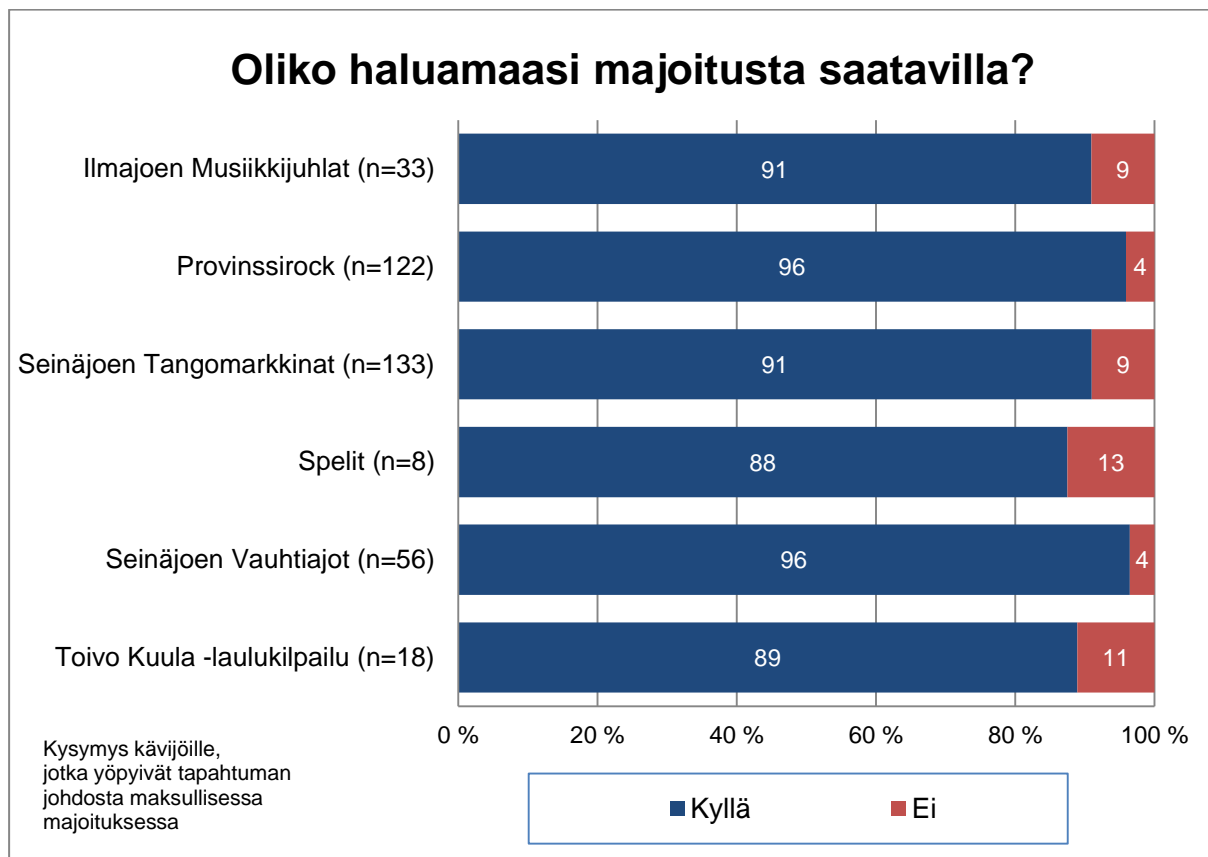

4 MAJOITTUMINEN TAPAHTUMISSA

Tapahtumakävijöille, jotka olivat tapahtuman johdosta yöpyneet maksullisessa majoituksessa tapahtumapaikkakunnalla tai lähikunnissa tapahtuman aikana, esitettiin kysymyksiä liittyen kokemuksiin majoittumisesta ja näkemyksistä erilaisiin majoitusmuotoihin.

Löytyikö haluttua majoitusta

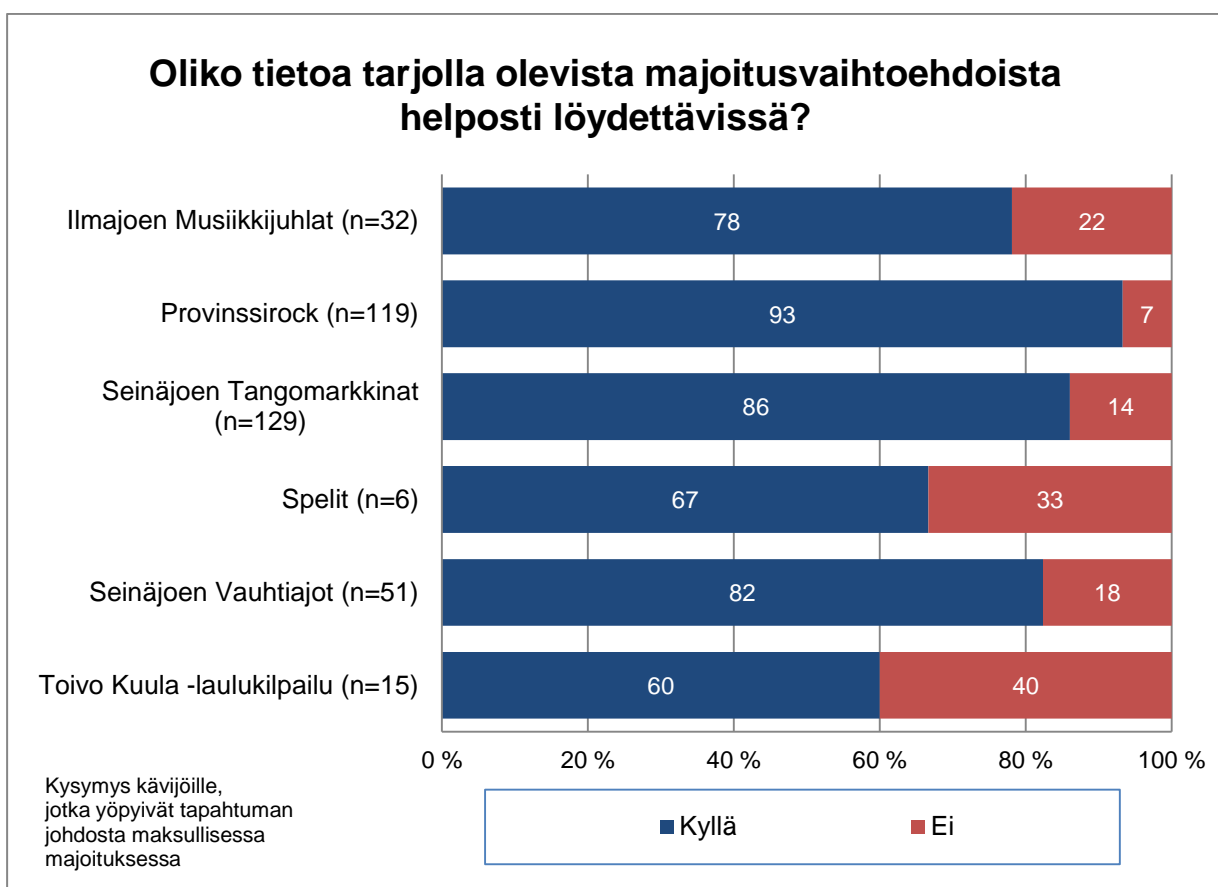
Maksullisessa majoituksessa yöpyneet vastaajat arvioivat pääsääntöisesti haluamaansa majoitusta olleen saatavilla. Haluamansa majoitusta oli löytänyt eri tapahtumien kävijöistä parhaimmillaan jopa 96 % vastanneista (Provinssirock ja Seinäjoen Vauhtiajot). Toisaalta tulosta tarkasteltaessa täytyy huomioida, että tämä tulos saattaa antaa liian hyvän kuvan majoituksen saatavuudesta; on mahdollista että osa kävijöistä ei majoittunut lainkaan, koska sopivaa majoitusta ei löytynyt tai jäi tulematta koko tapahtumaan (kuva 15).

Kuva 15. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden näkemykset siitä, oliko heidän haluamansa majoitusta saatavilla.

Tiedon saanti

Maksullisessa majoituksessa yöpyneet tapahtumakävijät arvioivat tarjolla olevien majoitusvaihtoehtojen löydettävyyttä. Tyytyväisimpiä tiedon saatavuuteen olivat Provinssi-rockin kävijät, joista yli 90 % katsoi tietoa olleen helposti löydettävissä. Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Vauhtiajojen kävijöistä yli 80 % ja Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöistä lähes 80 % koki tietoa olleen helposti löydettävissä. Myös Toivo Kuula -laulukilpailun ja Spelien kävijöistä selvästi yli puolet oli tyytyväisiä tiedon saatavuuteen majoitusvaihtoehtoista (kuva 16).

Kuva 16. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden näkemykset siitä, oliko tietoa tarjolla olevista majoitusvaihtoehtoista helposti löydettävissä.

Majoitusvarausten tekeminen

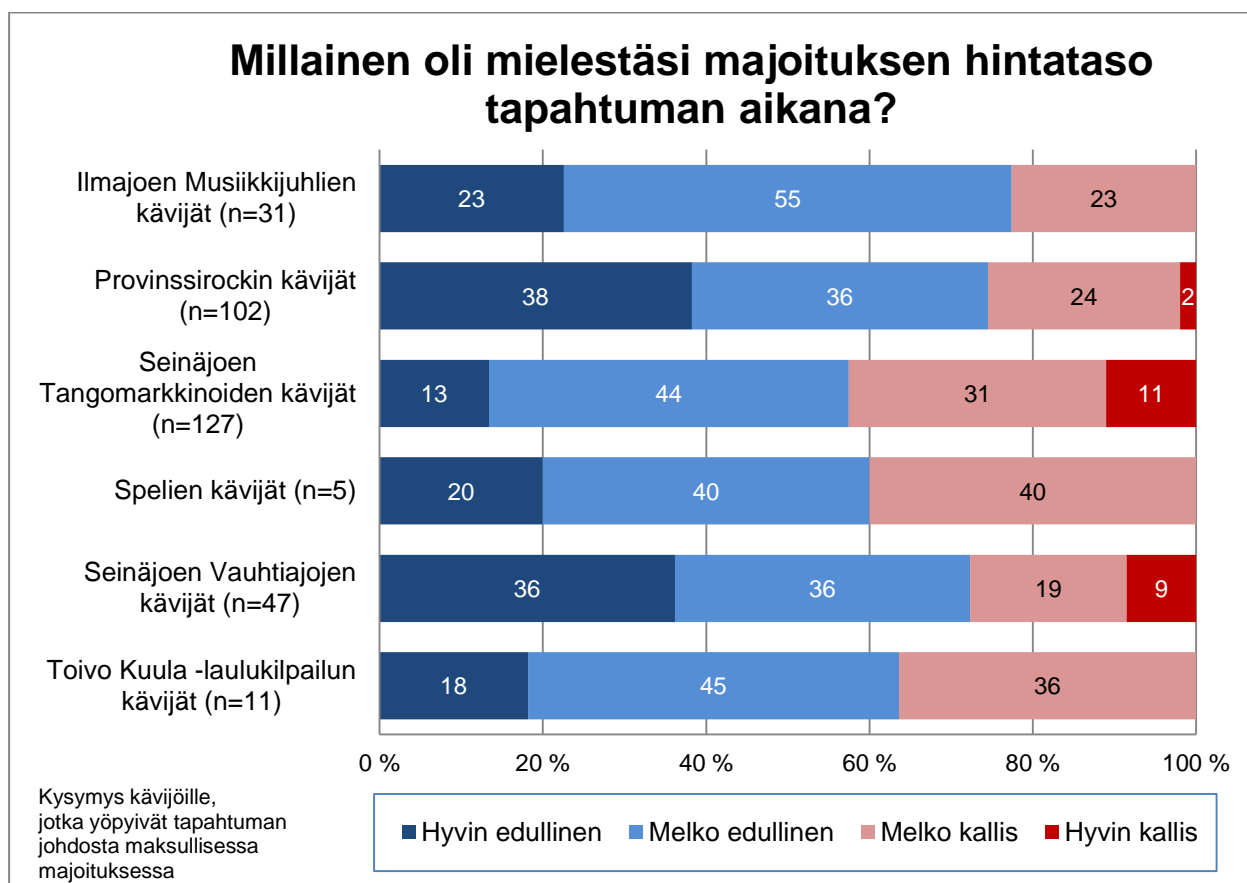
Seinäjoen Tangomarkkinoiden maksullisessa majoituksessa yöpyneistä kävijöistä 71 % oli varannut majoituksensa reilu kuukausi ennen tapahtumaa. Myös Spelien kävijöistä 67 %, Ilmajoen musiikkijuhlien kävijöistä 55 % ja Provinssirockin kävijöistä 45 % varasi majoituksensa yli kuukausi ennen tapahtumaa. Vastaavasti Seinäjoen Vauhtiajojen ja Toivo Kuula -laulukilpailussa yöpyneet tekivät varauksensa pääasiallisesti viimeisen kuukauden aikana (82 % ja 75 %, taulukko 18).

Taulukko 18. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden vastaukset, koska he tekivät majoitusta koskevan varauksen.

Koska teit majoitusta koskevan varauksen?	Ilmajoen Musiikki-juhlat	Provinssi-rock	Seinäjoen Tango-markkinat	Spelit	Seinäjoen Vauhtiajot	Toivo Kuula -laulukilpailu
	(n=31)	(n=105)	(n=132)	(n=6)	(n=50)	(n=12)
	%	%	%	%	%	%
Vuotta aiemmin / osallistuessani tapahtumaan edellisenä vuonna	0	4	29	0	2	0
Yli puoli vuotta aiemmin	16	3	8	0	4	0
1-6 kuukautta aiemmin	39	38	34	67	12	25
Korkeintaan kuukautta aiemmin	13	22	9	17	22	25
Korkeintaan viikkoa aiemmin	19	13	6	0	24	0
1-3 päivää aiemmin	6	8	5	0	14	42
Tapahtumaan osallistumispäivänä	6	12	8	17	22	8

Majoituksen hintataso

Kaikkien tapahtumien kohdalla maksullisessa majoituksessa yöpyneistä tapahtumakävijöistä yli puolet piti majoituksen hintatasoa hyvin tai melko edullisena. Eniten hintatasoa edullisena pitäviä kävijöitä oli Ilmajoen Musiikkijuhlilla 78 % ja vähiten Seinäjoen Tangomarkkinoilla 57 %. Eniten vastaajia, jotka pitivät majoituksen hintatasoa hyvin kalliina, oli Tangomarkkinoiden ja Vauhtiajojen kävijöissä (11 % ja 9 %).

Kuva 17. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden mielipidejakaumat majoituksen hintatasosta tapahtuman aikana.

Majoituksen ja tapahtumapaikan välimatka

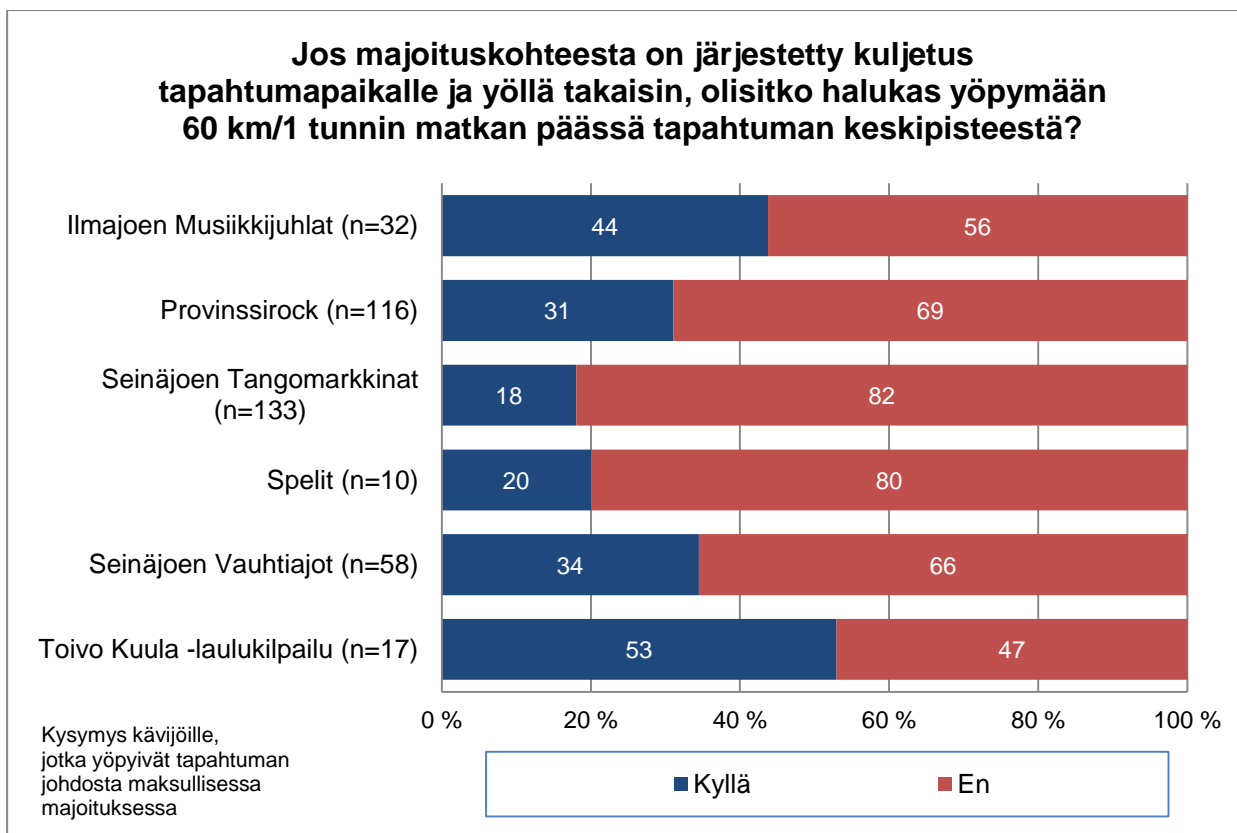
Maksullisessa majoituksessa yöpyneiltä tapahtumakävijöiltä kysyttiin arviota, kuinka kaukana tapahtumapaikasta he olisivat valmiita majoittumaan, mikäli tapahtuma-alueen lähistöltä ei olisi saatavilla majoitusta. Yleisömääriltään suurimpien tapahtumien, Provinssirockin, Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijöistä noin 2/3 haluaa majoittua aivan tapahtuman läheisyydessä, ja noin runsaat 30 % olisi valmis majoittumaan myös hieman etäämmällä, lähinnä 10-30 km etäisyydellä tapahtumapaikasta. Ilmajoen Musiikkijuhlien majoittuneista kävijöistä yli 90 %, Toivo Kuula - laulukilpailun kävijöistä noin 80 % ja Spelien kävijöistä noin 75 % olisi valmis majoittumaan yli 10 km etäisyydellä tapahtumapaikasta (taulukko 19).

Taulukko 19. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden arviot, kuinka kaukana tapahtumapaikasta he olisivat valmiita majoittumaan, mikäli tapahtuma-alueen lähistöltä ei olisi saatavilla majoitusta.

Mikäli tapahtuma-alueen lähistöltä ei ole saatavilla majoitusta, kuinka kaukana tapahtumapaikasta olisit valmis majoittumaan?	Ilmajoen Musiikkijuhlat (n=33)	Provinssi-rock (n=115)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=128)	Spelit (n=8)	Seinäjoen Vauhtiajot (n=56)	Toivo Kuula - laulukilpailu (n=19)
	%	%	%	%	%	%
10 -30 km etäisyydellä tapahtumasta	64	30	26	63	30	47
31-50 km etäisyydellä tapahtumasta	27	0	4	13	4	32
51-100 km etäisyydellä tapahtumasta	3	1	2	0	0	0
Jos majoitun tapahtumassa, on majoituksen löydyttävä aivan tapahtuman läheisyydestä	6	70	69	25	66	21

Majoitushalukkuus naapuripitäjissä

Maksullisessa majoituksessa yöpyneiltä vastaajilta pyydettiin arviota, olisivatko he valmiita yöpymään noin 60 km tai tunnin matkan päässä tapahtuman keskipisteestä, mikäli majoituskohteesta olisi järjestetty kuljetus tapahtumapaikalle. Eniten kävijöiltä löytyi innostusta tällaiselle majoitusvaihtoehdolle Toivo Kuula -laulukilpailussa (53 %) ja Ilmajoen Musiikkijuhlilla. Vastaavasti Provinssirockin ja Seinäjoen Vauhtiajojen yöpyneistä kävijöistä noin 30 % ja Seinäjoen Tangomarkkinoiden ja Spelien kävijöistä noin 20 % olisi halukas yöpymään jopa tunnin matkan päässä tapahtumapaikasta, mikäli kuljetus olisi järjestetty asianmukaisesti (kuva 18).

Kuva 18. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden arviot, olisivatko he olleet halukkaita yöpymään 60 km/tunnin matkan päässä tapahtuman keskipisteestä, jos majoituskohteesta olisi järjestetty kuljetus tapahtumapaikalle.

Miten majoitusvaraukset haluttaisiin tehdä

Maksullisessa majoituksessa yöpyneet tapahtumakävijöiltä kysyttiin, miten he mieluiten varaisivat majoituksen tapahtumaan. Pääsääntöisesti vastaajat suosivat kaikissa tapahtumissa varauksen tekemistä suoraan majoitusyrityksestä tai tapahtumanjärjestäjien kautta.

Taulukko 20. Tapahtuman johdosta maksullisessa majoituksessa yöpyneiden näkemykset, miten he mieluiten varaisivat majoituksen tapahtumaan.

Miten mieluiten varaisit majoituksen tapahtumaan?	Ilmajoen Musiikki-juhlat (n=36)	Seinäjoen Provinssi-rock (n=113)	Seinäjoen Tango-markkinat (n=133)	Spelit (n=6)	Seinäjoen Vauhti-ajot (n=54)	Toivo Kuula -laulukilpailu (n=15)
	%	%	%	%	%	%
Itse suoraan yrityksestä	47	38	38	67	59	80
Tapahtumajärjestäjän kautta	25	49	38	17	19	13
Keskusvaraamosta, mistä saa muitakin matkailupalveluja	17	8	20	17	13	0
Jostain muualta	11	5	5	0	9	7

5 TAPAHTUMIEN YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS JA EKOLOGISUUS

Tapahtumien ympäristövaikutukset, ekologisuus ja kestävän kehityksen arvojen toteutuminen tuotannoissa ovat olleet ajankohtaisia keskustelunaiheita sekä kotimaassa että kansainvälisesti jo useiden vuosien ajan. Tässä tutkimuksessa haluttiin selvittää asiakkaiden ympäristöasenteita ja käyttäytymistä.

Vastaajia pyydettiin vastaamaan kuuteen ympäristöasioita ja ekologisuutta koskevaan väittämään. Kiinnostuksen kohteena olivat kävijöiden näkemykset tapahtumien ympäristöystävällisyyteen panostamisen tärkeydestä, asiakaskäyttämisen merkityksestä tapahtuman ympäristöystävällisyydelle, lajittelukäyttämisen tapahtumassa, tapahtumissa tarjotusta ympäristöinformaatiosta ja mielikuvasta tapahtuman panostuksesta ympäristöystävällisyyteen ja ekologisuuteen. Lisäksi vastaajilta tiedusteltiin, vaikuttaisiko ympäristöhuoltoon panostaminen tai ruoka-annoksen valmistaminen lähi- ja luomutuotetuista raaka-aineista hintaherkkyteen pääsylippua tai tapahtumassa tarjottavaa ruoka-annosta ostettaessa. Väittämiin vastattiin asteikolla 1 (täysin eri mieltä) – 5 (täysin samaa mieltä). Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöille ei esitetty kaikkia väittämiä, koska ne eivät tuntuneet tilanteeseen ja tapahtuman järjestelyihin lainkaan sopivilta. Esim. jos jätteiden lajittelumahdollisuutta ei tapahtumassa ollut, tuntui sopimattomalta kysyä kuinka vastaaja oli lajitellut jätteensä tapahtumassa.

Tulosten valossa voidaan todeta, että valtaosa tapahtumayleisöistä pitää järjestäjän ympäristötyöhön suuntaamaa panostusta tärkeänä ja mielikuvat tapahtumien ympäristöhuollosta ovat valtaosin positiivisia. Väittämään ”Pidän tärkeänä, että tapahtuma panostaa ympäristöystävällisyyteen ja ekologisuuteen” vastattiin keskiarvolla 4,2 ja mielikuvaa mitanneeseen väittämään ”Mielestäni tapahtuma panostaa ympäristöasioihin ja ekologisuuteen” keskiarvolla 3,4. Lisäksi tiedusteltiin, kokevatko asiakkaat voivansa vaikuttaa tapahtuman ympäristöystävällisyyteen oman käyttäytymisensä kautta. Vastaus-ten korkea keskiarvo (4,4) osoittaa asiakkaiden tiedostavan hyvin oman käyttäytymisensä ympäristövaikutukset.

Ympäristöasenteiden ja mielikuvien lisäksi tarkasteltiin lajittelukäyttämistä ja asiakkaille suunnattua ympäristöinformaatiota. Suoraan käyttäytymiseen kohdistettuun väittämään ”Lajittelin kaikki jätteeni tapahtumassa” vastattiin keskiarvolla 4,0, mikä osoittaa asiakkaiden arvion omasta lajittelutehokkuudestaan keskimäärin melko korkeaksi. In-

formaatiota koskevassa väittämässä tiedusteltiin tarjottiinko asiakkaille tietoa siitä, miten tapahtumassa voi käyttäytyä ympäristöystävällisesti ja ekologisesti. Vastausten nojalla (ka. 2,9) voidaan todeta, että ympäristöinformaation välittämisessä asiakkaille on parannettavaa jokaisen tarkastellun tapahtuman osalta.

Kaiken kaikkiaan selvästi positiiviset ympäristöasenteet ja ympäristöystävällisen tapahtumatuotannon koettu tärkeys eivät näkyneet asiakkaiden maksuhalukkuudessa tapahtuman voimakkaampaa ympäristöpanostusta vastaan. Väittämän ”olisin valmis maksamaan enemmän tapahtuman pääsylipusta, jos korotus kohdistuisi tapahtuman ympäristötekoihin” suhteen oltiin keskimäärin jokseenkin eri mieltä (ka 2,0). Tutkimuksessa tiedusteltiin myös maksuhalukkuuden lisääntymistä ruoka-annosta koskien, mikäli se olisi lähi- ja luomutuotettua. Ainoastaan Spelien (3,4) ja Toivo Kuulan laulukilpailujen (3,1) osalta vastausten keskiarvo oli positiivisella puolella.

Taulukko 21. Keskiarvot eri tapahtumien kävijöiden vastauksista kuutta tapahtumien ympäristöystävällisyyttä ja ekologisuuata koskevasta väittämästä.

Väittämät	keskiarvo (kaikki) (n=1079)	Ilmajoen Musiikkijuhlat (n=193)	Provinssi- rock (n=231)	Seinäjoen Tango- markkinat (n=254)	Spelit (n=68)	Seinäjoen Vauhti- ajot (n=216)	Toivo Kuula - laulu- kilpailu (n=117)
Arviointiasteikko 1-5, jossa 1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä							
Pidän tärkeänä, että tapahtuma panostaa ympäristöystävällisyyteen ja ekologisuuuteen	4,2	4,4	4,3	4,2	4,1	3,8	4,1
Asiakkaat voivat oman käyttäytymisensä kautta vaikuttaa tapahtuman ympäristöystävällisyyteen	4,4	4,5	4,4	4,5		4,2	4,3
Lajittelin kaikki omat jätteeni tapahtumassa	4,0	4,4	3,7	4,2		3,7	
Asiakkaille tarjottiin tietoa siitä, miten tapahtumassa voi käyttäytyä ympäristöystävällisesti ja ekologisesti	2,9	3,0	3,1	3,0		2,3	
Mielestäni tapahtuma panostaa ympäristöasioihin ja ekologisuuuteen	3,4	3,6	3,6	3,5		2,9	3,8
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtuman pääsylipusta, jos korotus kohdistuisi tapahtuman ympäristötekoihin	2,0	2,2	2,2	1,8		1,9	
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtumassa myytävästä ruoka-annoksesta, jos se olisi lähi- ja luomutuotettua.	2,4	2,5	2,3	2,1	3,4	2,1	3,1

*Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöille ei esitetty kaikkia väittämiä (tyhjät solut taulukossa).

Tapahtumakohtaisessa vertailussa positiivisimmin erottuivat Ilmajoen Musiikkijuhlat ja Provinssirock. Musiikkijuhlien kävijöiden vastaukset olivat jokaisen väittämän osalta keskimääräistä ympäristö- ja ekologisuusmyönteisempiä, Provinssirockin kohdalla aino-

astaan asiakkaiden lajittelutehokkuus jäi keskimääräistä heikommaksi. Myös Seinäjoen Tangomarkkinoiden osalta vastaukset olivat enimmäkseen keskimääräistä korkeampia, joskin maksuhalukkuutta koskeviin väittämiin Tangomarkkinoiden asiakkaat suhtautuivat selvästi keskimääräistä negatiivisemmin. Huomionarvoista oli myös Spelien asiakkaiden selvästi muita positiivisempi suhtautuminen lähi- ja luomutuotettuun ruokaan. Seinäjoen Vauhtiajot sen sijaan jäivät selvästi keskiarvon alapuolelle jokaisen väittämän kohdalla, joskin tapahtuman ympäristöystävällisyyteen panostaminen koettiin melko tärkeäksi myös Vauhtiajotien asiakaskunnan toimesta ja asiakkaiden oman käyttäytymisen merkitys tapahtumassa koettiin ympäristön kannalta merkittäväksi myös Vauhtiajoissa.

Taulukko 22. Keskiarvot eri tapahtumien kävijöiden vastauksista kuutta tapahtumien ympäristöystävällisyyttä ja ekologisuutta koskevasta väittämästä.

Väittämä	keskiarvo (kaikki)	Nainen	Mies
Pidän tärkeänä, että tapahtuma panostaa ympäristöystävällisyyteen ja ekologisuuteen	4,2	4,2	3,9
Asiakkaat voivat oman käyttäytymisensä kautta vaikuttaa tapahtuman ympäristöystävällisyyteen	4,4	4,4	4,3
Lajittelin kaikki omat jätteeni tapahtumassa	4,0	4,1	3,9
Asiakkaalle tarjottiin tietoa siitä, miten tapahtumassa voi käyttäytyä ympäristöystävällisesti ja ekologisesti	2,9	2,9	2,8
Mielestäni tapahtuma panostaa ympäristöasioihin ja ekologisuuteen	3,4	3,5	3,4
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtuman pääsylipusta, jos korotus kohdistuisi tapahtuman ympäristötekoihin	2,0	2,1	2,0
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtumassa myytävästä ruoka-annoksesta, jos se olisi lähi- ja luomutuotettua	2,4	2,4	2,2

Tarkasteltaessa ympäristöasenteita, käyttäytymistä ja mielikuvia ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan voidaan havaita tulosten noudattavan aikaisempien tutkimustulosten osoittamaa linjaa. Naispuoliset tapahtumakävijät pitävät ympäristöystävällisyyttä ja ekologisuutta miehiä tärkeämpänä sekä lajittelevat jätteensä tehokkaammin. Ikäryhmistä yli 50- ja erityisesti yli 60-vuotiaat suhtautuvat voimakkaan positiivisesti ympäristön huomiointiin, kun alle 20-vuotiaiden ympäristöasenteet ovat lievemmin positiivisia; näin

ollen Provinssirockin keskimääräistä korkeammat arvot ympäristömyönteisyyden osalta korostuvat otettaessa huomioon muita tutkimuksessa mukana olleita tapahtumia nuorekkaampi ikäjakauma. Lisäksi merkillepantavaa oli 40-49-vuotiaiden voimakkaasti negatiivinen (ka 1,6) ja toisaalta 20-29-vuotiaiden selvästi lievemmin negatiivinen suhtautuminen (2,2) lipun hinnan korottamiseen ympäristötekoihin panostamisen seurauksena.

Taulukko 23. Keskiarvot eri tapahtumien kävijöiden vastauksista kuutta tapahtumien ympäristöystävällisyyttä ja ekologisuuta koskevasta väittämästä.

Väittämä	keskiarvo (kaikki)	Alle 20v	20-29v	30-39v	40-49v	50-59v	60v tai yli
Pidän tärkeänä, että tapahtuma panostaa ympäristöystävällisyyteen ja ekologisuuteen	4,2	4,0	4,0	4,0	4,1	4,2	4,2
Asiakkaat voivat oman käyttäytymisensä kautta vaikuttaa tapahtuman ympäristöystävällisyyteen	4,4	4,2	4,2	4,4	4,4	4,4	4,4
Lajittelin kaikki omat jätteeni tapahtumassa	4,0	3,6	3,7	4,0	4,1	4,2	4,4
Asiakkaalle tarjottiin tietoa siitä, miten tapahtumassa voi käyttäytyä ympäristöystävällisesti ja ekologisesti	2,9	2,7	2,7	2,8	2,8	2,3	3,1
Mielestäni tapahtuma panostaa ympäristöasioihin ja ekologisuuteen	3,4	3,3	3,2	3,3	3,4	3,5	3,7
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtuman pääsylipusta, jos korotus kohdistuisi tapahtuman ympäristötekoihin	2,0	1,9	2,2	2,1	1,6	2,0	2,2
Olisin valmis maksamaan enemmän tapahtumassa myytävästä ruoka-annoksesta, jos se olisi lähi- ja luomutuotettua	2,4	2,0	2,3	2,5	2,2	2,4	2,7

6 TAPAHTUMIEN ALUETALOUDELLINEN VAIKUTTAVUUS

Tässä tutkimuksessa tapahtumien taloudellista vaikuttavuutta on tutkittu pohjoismaisen mallin mukaisella menomenetelmällä yhdenmukaisesti vuoden 2008 vastaavan tutkimuksen kanssa (ks. tarkemmin luku 1.2). Tässä yhteydessä tarkastellaan sekundäärisiä vaikutuksia, jotka muodostuvat tapahtuman kävijöiden kulutuksesta. Tämän tarkastelutavan mukaisesti tapahtuman vaikutus paikkakunnan elinkeinoelämään on todennettavissa tapahtuman kävijöiden tuomana **kokonaistulona** alueelle. Tapahtuman kävijöiden lukumäärän lisäksi tapahtuman alueelle tuoman kokonaistulon suuruuteen vaikuttavat myös seuraavat asiat: kuinka monta päivää tapahtuma kestää, kuinka monena päivänä tapahtuman kävijät osallistuvat tapahtumaan, millaiset ovat lippujen hinnat, missä tapahtumakävijät yöpyvät ja kuinka paljon he tapahtumavierailunsa aikana käyttävät rahaa.

Eri tapahtumien kävijöitä pyydettiin tapahtuman jälkeen tehdyissä kyselyissä arvioimaan tapahtumavierailun aikaista rahankäyttöään. Rahankäyttöä arvioitiin erikseen tapahtuma-alueella (liput, ruokailu ja juomat sekä muut ostokset) ja tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla (ruokailu ja juomat, ruokakauppa, muut ostokset, palvelut, liikkuminen tapahtumapaikkakunnalla, polttoainehankinnat ja majoitus).

Tuloksia tulkitessa on huomioitava, että tutkimuksessa on selvitetty rahankäyttöä vain niiden tapahtumakävijöiden osalta, jotka osallistuivat tapahtuman maksullisiin tilaisuuksiin tai osallistuvat johonkin tapahtuman ilmaiskonserttiin (esim. Speleissä).

Erytisesti Seinäjoen tapahtumat houkuttelevat Seinäjoelle paljon myös sellaisia ihmisiä, jotka eivät osallistu itse tapahtumaan, vaan tulevat esim. keskustan ravintoloihin tai muualle tapahtuman läheisyyteen nauttimaan tunnelmasta. On toki huomioitava, että myös nämä ihmiset kuten myös tapahtumakävijät, jotka osallistuvat vain ilmaistapahtumiin, käyttävät rahaa paikkakunnan yrityksissä, mikä puolestaan lisää taloudellisia vaikutuksia tapahtumapaikkakunnalle ja sen yrityksille. Näiden kävijöiden määrästä ja kulutuksesta ei tässä tutkimuksessa ole esitetty arvioita.

Toisaalta tarkasteltaessa tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuomia kokonaistuloja, on syytä muistaa, että myös tapahtumaan tulevat esiintyjät, myyjät yms. henkilöstö kuluttavat tapahtumapaikkakunnalla rahaa. Esimerkiksi Speleissä esiintyi useita satoja yksittäisiä esiintyjä, joista monet osallistuivat tapahtumaan useina päivinä. Myös tällaiset

ryhmät on jätetty tutkimuksen ulkopuolelle, joskin osa näistä on saattanut osallistua kyselyyn tavallisen tapahtumakävijän roolissa.

Koko tapahtuman aikana yksittäiset tapahtumakävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa Seinäjoen Tangomarkkinoilla; keskimäärin 339 € henkilöä kohti. Tangomarkkinakävijöiden rahankäytössä oli tapahtunut myös kaikkein eniten kasvua vuodesta 2008, jolloin kävijä käytti koko tapahtuman aikana keskimäärin 210 € henkilöä kohden.

Provinssirockin kävijät käyttivät tapahtuman aikana keskimäärin 200 € per henkilö, kasvua rahankäytössä vuodesta 2008 oli keskimäärin 23 €. Myös Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät käyttivät keskimäärin hieman enemmän rahaa kuin vuonna 2008, tämän kesän tapahtumassa keskimäärin 106 € per henkilö. Sen sijaan Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät ja Spelien kävijät käyttivät tapahtuman aikana keskimäärin vähemmän rahaa kuin vuonna 2008. Tämän vuoden Vauhtiajojen yksittäinen kävijä käytti rahaa keskimäärin 147 € ja Spelien kävijä keskimäärin 73 € per henkilö.

Ensimmäistä kertaa järjestettyjen Toivo Kuula -laulukilpailun kävijät käyttivät rahaa kokonaisuudessaan keskimäärin 155 € per henkilö itse tapahtumassa ja tapahtuman ulkopuolella (taulukko 24).

Taulukko 24. Tapahtumakävijöiden kokonaisrahankäyttö koko tapahtuman aikana. Esitettynä vuoden 2008 ja 2012 tulokset (€/henkilö).

Tapahtuma	Rahankäyttö koko tapahtuman aikana		
	2012		2008
	Keskiarvo €/hlö	Mediaani €/hlö	Keskiarvo €/hlö
Ilmajoen Musiikkijuhlat (n=183)	106	70	98
Provinssirock (n=226)	200	177	177
Seinäjoen Tangomarkkinat (n=245)	339	300	210
Spelit (n=63)	73	34	82
Seinäjoen Vauhtiajot (n=209)	147	103	181
Toivo Kuula -laulukilpailu (n=107)	155	90	

Rahankäyttö tapahtuma-alueella

Ilmajoen Musiikkijuhlilla ja Provinssirockissa tapahtumakävijöiden kulutus tapahtuma-alueelle oli noin 2/3 kävijöiden koko tapahtumanaikaisesta rahankäytöstä, Seinäjoen Tangomarkkinoilla ja Vauhtiajoissa noin 50 % sekä Speleissä ja Toivo Kuula -laulukilpailussa noin 40 %. Kaikkien tapahtumien kohdalla kävijöiden käyttämistä rahoista jäi vuonna 2012 pienempi osa tapahtuma-alueelle kuin 2008.

Taulukko 25. Eri tapahtumien rahan käytön jakaantuminen tapahtuma-alueella ja tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla (keskiarvo €/henkilö, % rahankäytöstä tapahtuman aikana).

Tapahtuma	Rahankäyttö 2008				Rahankäyttö 2012			
	Tapahtuma-alueella (sis. liput)		Tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla		Tapahtuma-alueella (sis. liput)		Tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla	
	€/hlö	%	€/hlö	%	€/hlö	%	€/hlö	%
Ilmajoen musiikkijuhlat	71 €	72 %	27 €	28 %	68 €	65 %	37 €	35 %
Provinssirock	130 €	73 %	47 €	27 %	137 €	69 %	61 €	31 %
Seinäjoen Tangomarkkinat	114 €	54 %	96 €	43 %	177 €	52 %	164 €	48 %
Spelit	60 €	73 %	22 €	27 %	32 €	43 %	42 €	57 %
Seinäjoen Vauhtiajot	123 €	68 %	58 €	32 %	75 €	51 %	72 €	49 %
Toivo Kuula -laulukilpailu					63 €	40 %	92 €	60 %

Rahankäyttö päiväkävijöillä ja yöpyjillä

Tapahtuman johdosta tapahtumapaikkakunnalla tai lähiseudulla yöpyvät (eivät yöpyneet kotonaan tai vapaa-ajan asunnolla) käyttivät tapahtuman aikana rahaa keskimäärin 2-3 -kertaisen määrän tapahtuman päiväkävijöihin verrattuna (yöpyvät kotonaan). Poikkeuksena tästä yleisestä linjasta ovat Provinssirockin kävijät, joiden kohdalla ero päiväkävijöiden ja yöpyvien kävijöiden välillä oli vain 56 euroa; ts. yöpyvillä rahaa kului keskimäärin vain noin kolmanneksen enemmän (taulukko 26).

Taulukko 26. Eri tapahtumien päiväkävijöiden (yöpyvät kotonaan) ja tapahtumapaikkakunnalla tai lähiseudulla yöpyvien kävijöiden rahankäyttö tapahtuman aikana (keskiarvo €/henkilö).

Tapahtuma	Rahankäyttö 2008				Rahankäyttö 2012			
	Päiväkävijät (yöpyvät kotonaan)		Tapahtumapaikkakunnalla tai lähiseudulla yöpyvät		Päiväkävijät (yöpyvät kotonaan)		Tapahtumapaikkakunnalla tai lähiseudulla yöpyvät	
	Rahankäyttö €/hlö	Vas- taajien lkm	Rahankäyttö €/hlö	Vas- taajien lkm	Rahankäyttö €/hlö	Vas- taajien lkm	Rahankäyttö €/hlö	Vas- taajien lkm
Ilmajoen Musiikkijuhlat	77 €	222	150 €	86	76 €	131	200 €	40
Provinssirock	139 €	70	190 €	201	169 €	97	225 €	126
Seinäjoen Tangomarkkinat	114 €	175	280 €	233	156 €	73	435 €	158
Spelit	73 €	196	125 €	43	58 €	41	145 €	12
Seinäjoen Vauhtiajot	140 €	152	250 €	94	118 €	142	218 €	64
Toivo Kuula -laulukilpailu					114 €	75	328 €	23

Tapahtumakävijöiden tuoma kokonaistulo alueelle

Tapahtumakävijöiden kokonaiskulutus ja näin kävijöiden tapahtumapaikkakunnalle tuoma kokonaistulo laskettiin yksittäisten kävijöiden määrän ja kävijöiden koko tapahtuman yhteydessä kuluttaman keskimääräisen kulutuksen tulona. Yksittäisten kävijöiden määrä eri tapahtumissa perustuu tapahtumanjärjestäjien antamaan tietoon tapahtuman kävijämääristä ja myytyjen lippujen lukumäärästä ja tutkimuksen kyselyaineistoon perustuvasta tiedosta siitä, kuinka monta lippua tapahtumakävijät ovat keskimäärin ostaneet ja kuinka monena päivänä he ovat tapahtumaan osallistuneet. Käytettävissä olevien tietojen pohjalta arvioimme Ilmajoen Musiikkijuhlilla käyneen 6000 yksittäistä henkilöä, Provinssirockissa 26 800 (vuonna 2008 vastaava määrä 38 000), Seinäjoen Tangomarkki-

noilla 25 500 (25 000), Speleissä 1500 (4 500), Seinäjoen Vauhtiajoissa 29 300 (17 500), ja Toivo Kuula -laulukilpailussa 600 yksittäistä henkilöä.

Tapahtumien vaikuttavuus tapahtumapaikkakuntien aluetalouteen vaihtelee suuresti tutkittujen tapahtumien välillä. Tapahtumajärjestäjien ilmoittamien kävijämäärien mukaan kolme suurinta tapahtumaa olivat myös kolme merkittävintä tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuomaa kokonaistuloa tarkasteltaessa. Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät kuluttivat tapahtuman aikana paikkakunnalla rahaa yhteensä noin 8,6 miljoonaa euroa, Provinssirockin kävijät noin 5,3 miljoonaa euroa ja Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät 4,3 miljoonaa euroa. Kävijämäärältään ja myös myytyjen lippujen määrältään pienemmistä tapahtumista Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät kuluttivat tapahtumapaikkakunnalla rahaa yhteensä noin 640 000 euroa, Spelien kävijät 110 000 euroa ja Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijät lähes 100 000 euroa (taulukko 27).

Taulukko 27. Eri tapahtumien kävijöiden kulutuksen tuoma kokonaistulo jaoteltuna tapahtuma-alueelle ja tapahtuma-alueen ulkopuolelle kohdistuneeseen tuloon vuonna 2008 ja 2012.

Tapahtuma	Kävijöiden kokonaiskulutus 2008		Kävijöiden tuoma kokonaistulo € 2008	Kävijöiden kokonaiskulutus 2012		Kävijöiden tuoma kokonaistulo € 2012
	Tapahtuma-alueella (sis. liput) €	Tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla €		Tapahtuma-alueella (sis. liput) €	Tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla €	
Ilmajoen Musiikkijuhlat	274 000	106 000	380 000	413 000	223 000	636 000
Provinssirock	4 913 000	1 817 000	6 730 000	3 657 000	1 643 000	5 300 000
Seinäjoen Tangomarkkinat	2 835 000	2 415 000	5 250 000	4 472 000	4 128 000	8 600 000
Spelit	270 000	100 000	370 000	47 000	63 000	110 000
Seinäjoen Vauhtiajot	2 156 000	1 014 000	3 170 000	2 193 000	2 107 000	4 300 000
Toivo Kuula -laulukilpailu				38 400	57 600	96 000

Aluetaloudellista merkittävyyttä tarkasteltaessa oleellista on kävijöiden tuoman tulon jakautuminen tapahtuma-alueelle ja tapahtuma-alueen ulkopuolelle (tapahtumapaikkakunnalle) kohdistuneeseen tuloon. Erityisesti tapahtuma-alueen ulkopuolella kulutettu rahamäärä jää suoraan paikkakunnan yrityksiin ja on siksi merkittävässä asemassa arvioitaessa paikkakunnan yritysten saamaa hyötyä tapahtumasta.

Tapahtuma-alueella kävijöiden kuluttamat kokonaisrahamäärät (sis. liput) ovat tapahtuman järjestäjän kannalta luonnollisesti tärkeitä, sillä ne ratkaisevat pitkälti tapahtuman taloudellisen tuloksen. Toisaalta tapahtuma-alueella käytetyistä rahoista saattaa suuri osa virrata esim. esiintymispalkkioiden muodossa tapahtumapaikkakunnan ja lähiseudun ulkopuolelle. Näin arvioitaessa tapahtuma-alueella kävijöiden kuluttaman rahan taloudellista aluevaikuttavuutta, pitäisi siten tietää myös tapahtuma järjestäjien järjestämisen kustannusten jakautumisen tapahtumapaikkakunnalle ja sen ulkopuolelle.

Taulukossa 25 tarkasteltiin kävijöiden keskimääräistä rahankulutusta tapahtuma-alueella ja tapahtuma-alueen ulkopuolella tapahtumapaikkakunnalla. Tämän kulutuksen jakautumisen perusteella saadaan selville kävijöiden tapahtuma-alueelle ja tapahtuma-alueen ulkopuolelle kohdistuva kulutus. Erityisesti Seinäjoen tapahtumien kohdalla kävijöiden suoraan Seinäjoen yrityksiin jättämä rahamäärä oli merkittävä. Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät käyttivät rahaa tapahtuman ulkopuolella 4,1 miljoonaa, Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät 2,1 miljoonaa ja Provinssirockin kävijät 1,6 miljoonaa euroa. Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät käyttivät Ilmajoen yrityksissä noin 200 000 euroa, Spelien kävijät Teuvalla ja Kauhajoella sekä Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijät alavutelaisissa yrityksissä noin 60 000 euroa.

7 MIELIKUVA TAPAHTUMAPAIKKAKUNNASTA

Kävijäkyselyyn osallistuneilta kysyttiin mielikuvaa tapahtumapaikkakunnasta sekä tapahtuman vaikutusta tähän mielikuvaan.

Taulukossa 28 on esitetty mielikuvat erikseen tapahtumapaikkakunnalla asuvien (sisäinen mielikuva) ja muualla asuvien (ulkoinen mielikuva) arvioimana. Vastaajien mielikuvat tapahtumapaikkakunnasta olivat pääsääntöisesti joko erittäin tai melko myönteisiä. Kielteinen mielikuva tapahtumapaikkakunnasta oli perin harvalla vastaajalla. Ilmajoen Musiikkijuhlien, Tangomarkkinoiden ja Toivo Kuula -laulukilpailujen kyselyyn vastanneista ei yhdelläkään vastaajalla ja muiden tapahtumien kohdalla vain muutamalla prosentilla.

Taulukko 28. Millainen mielikuva tapahtuman kävijöillä on tapahtumapaikkakunnasta?

Millainen mielikuva sinulla on tapahtumapaikkakunnasta?		Erittäin myönteinen	Melko myönteinen	Neutraali / ei juuri mielikuvia	Melko kielteinen	Erittäin kielteinen	Yht.
		%	%	%	%	%	%
Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=47)	51	47	2			100
	Asuu muualla (n=143)	36	48	15		<1	100
Provinssirockin kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=32)	44	38	16	3		100
	Asuu muualla (n=199)	22	47	26	5		100
Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=24)	33	58	8			100
	Asuu muualla (n=225)	34	57	8	0		100
Spelien kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=29)	45	41	10	3		100
	Asuu muualla (n=37)	46	43	8	3		100
Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=82)	44	48	2	6		100
	Asuu muualla (n=131)	30	53	15	2		100
Toivo Kuula - laulukilpailujen kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=47)	45	51	4			100
	Asuu muualla (n=59)	44	49	7			100

Yleisesti tapahtumapaikkakunnalla asuvien vastaajien mielikuva tapahtumapaikkakunnasta oli hieman muualla asuvien mielikuvaa myönteisempi. Suurelta osin tämä selittyy sillä, että muualla asuvilla oli useammin neutraali mielikuva tapahtumapaikkakunnasta tai ei juuri mitään mielikuvia. Poikkeuksen tästä olivat Seinäjoen Tangomarkkinat ja

Spelit, joiden kävijöissä tapahtumapaikkakunnalla ja muualla asuvien mielikuva oli likimain samankaltainen. Tarkasteltaessa muualla kuin tapahtumapaikkakunnalla asuvien vastauksia, positiivisin mielikuva tapahtumapaikkakunnasta oli Spelien ja Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijöillä, joista yli 40 % vastasi mielikuvan olevan erittäin myönteinen. Vastaavasti erittäin myönteinen mielikuva tapahtumapaikkakunnasta oli 36 prosentilla Musiikkijuhlien, 34 prosentilla Tangomarkkinoiden, 30 prosentilla Vauhtiajojen ja 20 prosentilla Provinssirockin kävijöistä.

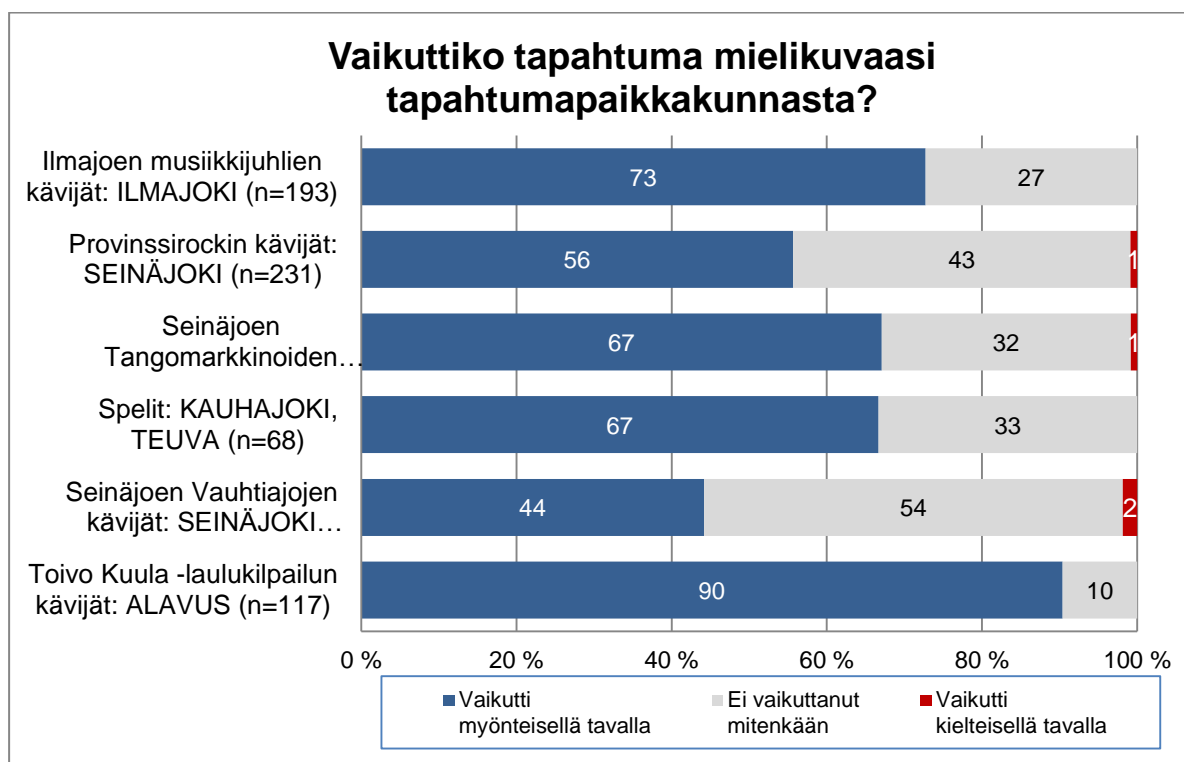
Tapahtuman vaikutus mielikuvaan

Tapahtumien kävijöiltä pyydettiin myös arviota tapahtuman vaikutuksesta heidän mielikuvaansa tapahtumapaikkakunnasta. Taulukossa 29 on esitetty mielikuvat erikseen sekä tapahtumapaikkakunnalla asuvien että muualla asuvien arvioimana ja kuvassa 19 kokonaistuloksena. Molempien vastaajaryhmien kohdalla tulokset olivat hyvin samankaltaisia. Vastaajat jakaantuivat arvionsa perusteella pääsääntöisesti kahteen ryhmään; toisaalta niihin, jotka ilmoittivat tapahtuman vaikuttaneen heidän mielikuvaansa tapahtumapaikkakunnasta myönteisellä tavalla tai niihin, joiden mielikuvaan tapahtuma ei vaikuttanut mitenkään. Vain muutaman vastaajan kohdalla oli tapahtuma vaikuttanut mielikuvaan tapahtumapaikkakunnasta negatiivisesti.

Myönteisellä tavalla mielikuvaan arvioi tapahtuman vaikuttaneen lähes puolet Vauhtiajojen kävijöistä ja runsaat puolet muiden tapahtumien kävijöistä. Positiivisimpia arvioita saatiin Alavudella, jossa Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä noin 90 % arvioi tapahtuman vaikuttaneen myönteisellä tavalla mielikuvaan tapahtumapaikkakunnasta (kuva 19).

Taulukko 29. Tapahtumakävijöiden arviot, kuinka tapahtuma vaikutti heidän mielikuvaansa tapahtumapaikkakunnasta.

Vaikuttiko tapahtuma mielikuvaasi tapahtumapaikkakunnasta?		Vaikutti myönteisellä tavalla	Ei vaikuttanut mitenkään	Vaikutti kielteisellä tavalla	Yht.
		%	%	%	%
Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=45)	67	33	0	100
	Asuu muualla (n=142)	75	25	0	100
Provinssirockin kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=32)	47	53	0	100
	Asuu muualla (n=198)	57	42	1	100
Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=22)	50	50	0	100
	Asuu muualla (n=224)	69	30	1	100
Spelien kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=29)	72	28	0	100
	Asuu muualla (n=37)	62	38	0	100
Seinäjoen Vauhtiajojen kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=83)	47	52	1	100
	Asuu muualla (n=132)	42	55	2	100
Toivo Kuula - laulukilpailujen kävijät	Asuu tapahtumapaikkakunnalla (n=47)	91	9	0	100
	Asuu muualla (n=57)	89	11	0	100

Kuva 19. Vaikuttiko tapahtuma mielikuvaasi tapahtumapaikkakunnasta?

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kuuden eteläpohjalaisen tapahtuman kävijäprofiilia, kävijöiden tyytyväisyyttä, kävijöiden mielikuvaa tapahtumien ympäristöstävällisyydestä ja ekologisuudesta, majoitustoiveita sekä kävijöiden rahankäytön kautta muodostuvaa taloudellista vaikutusta tapahtumapaikkakunnille. Tutkimukseen osallistuivat eteläpohjalaisista musiikkitapahtumista Ilmajoen Musiikkijuhlat (Ilmajoki), Provinssirock, Seinäjoen Tangomarkkinat ja Seinäjoen Vauhtiajot (Seinäjoki), Spelit (Teuva ja Kauhajokki) ja Toivo Kuula -laulukilpailu (Alavus). Tapahtumissa haastateltiin yhteensä 1937 kävijää: Ilmajoen Musiikkijuhlilla 366, Provinssirockissa 430, Tangomarkkinoilla 422, Vauhtiajoissa 427, Speleissä 106 ja Toivo Kuula -laulukilpailussa 189. Kävijäkysely toteutettiin kaksivaiheisena siten, että tapahtumien kävijöitä haastateltiin tapahtumassa ja tapahtuman jälkeen he vastasivat jatkokyselyyn internetkyselynä tai kirjekyselynä. Tapahtuman jälkeiseen jatkokyselyyn osallistui 55 % kaikista kävijöistä.

Yhteenveto tuloksista tapahtumittain

Vuoden 2012 **Ilmajoen Musiikkijuhlien** päätapahtumana voidaan Taipaleenjokioopperaa, jota täydensivät monet erilliset konserttitapahtumat. Eri konserttien yleisöprofiileissa on selkeitä eroja esiintyjien mukaan; on selkeästi nuorempien ja selkeästi vanhempien kävijöiden suosimia tapahtumia, osaa konserteista tullaan hyvinkin kaukaa katsomaan ja osaan yleisö tulee pääsääntöisesti lähiseudulta. Ilmajoen konserttikohdaisia tuloksia on esitelty tapahtuman omassa raporttiosuudessa. Erilaisten konserttitapahtumien ansiosta koko tapahtuman kävijäprofiili monipuolistuu. Noin 40 % tutkimukseen osallistuneista tapahtumakävijöistä tuli Ilmajoen Musiikkijuhlille muualta Suomesta kuin Etelä-Pohjanmaalta ja noin joka viides yöpyi matkallaan. Kävijöiden keski-ikä oli 53 vuotta ja 2/3 vastaajista oli yli 50-vuotiaita. Lähes 40 % vastaajista oli tapahtumassa ensimmäistä kertaa ja samoin lähes 40 % neljä kertaa tai useammin tapahtumassa käyneitä. Ilmajoen Musiikkijuhlille tultiin pääsääntöisesti puolison tai ystävän kanssa. Tärkeimpiä syitä tulla Ilmajoen Musiikkijuhlille olivat tapahtuman ohjelma ja esiintyjät. Kävijät olivat saaneet ja etsineet tietoja tapahtumasta etupäässä lehtimainoksista, internetsivuilta, tapahtuman esitteestä sekä tuttaviltaan. Tapahtumakävijöiden näkökulmasta Ilmajoen Musiikkijuhlat oli onnistunut tapahtuma. Noin 2/3 kävijöistä antoi musiikkijuhlille kokonaisuudessaan kiitettävän kouluarvosanan 9 tai 10. Kävijöiden tapahtumalle anta-

mien arvosanojen keskiarvo Ilmajoen Musiikkijuhlille oli 8,8 ja tapahtuma oli useimmille joko odotusten mukainen (67 % kävijöistä) tai se ylitti odotukset (31 %). Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijä käytti tapahtuman aikana rahaa keskimäärin 106 euroa henkilöä kohden ja tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli yli 600 000 euroa.

Provinssirockin kävijät olivat pääsääntöisesti (noin 90 %) iältään alle 30-vuotiaita keski-ikänsä ollessa 22 vuotta. Noin ¼ Provinssirockin kävijöistä tuli Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta ja 57 % yöpyi tapahtuman johdosta tapahtumapaikkakunnalla (muualla kuin kotonaan tai kesäasunnolla). Runsaat 40 % kävijöistä oli ensikertalaisia. Pääsääntöisesti Provinssirockin kävijät ovat tapahtumassa ystävän tai ystävien kanssa. Viihtyisän päivän vietto, tapahtuman tunnelma ja ilmapiiri sekä yhdessäolo kaverien kanssa olivat yleisesti tärkeimmät syyt tulla tapahtumaan. Kävijät olivat saaneet/hankkineet tietoa Provinssirockista etupäässä internetistä, tapahtuman Facebook-sivuilta ja tuttavilta.

Tapahtumakävijöiden kokonaisarviointien perusteella voidaan todeta Provinssirockin onnistuneen useimpien kohdalla hyvin. Runsaat 60 % kävijöistä antoi Provinssirockille kokonaisuudessaan kiitettävän kouluarvosanan ja kävijöiden tapahtumalle antamien arvosanojen keskiarvo oli 8,6. Tapahtuma oli useimmille joko odotusten mukainen (71 % kävijöistä) tai se ylitti odotukset (26 %). Provinssirockin kävijä käytti koko tapahtumavierailunsa aikana rahaa keskimäärin 200 euroa henkilöä kohden. Tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli 5,3 miljoonaa euroa.

Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöistä valtaosa (84 %) oli yli 50-vuotiaita, useimmin kotoisin muualta Suomesta kuin Etelä-Pohjanmaalta ja täten useimmat yöpyivät tapahtuman johdosta paikkakunnalla. Kävijöissä oli runsaasti (noin 40 %) uskollisia vähintään seitsemän kertaa tapahtumassa käyneitä kävijöitä. Toisaalta joka neljäs kävijä osallistui Tangomarkkinoille ensimmäistä kertaa. Tangomarkkinoiden kävijät olivat tapahtumassa pääsääntöisesti puolison/tyttö- tai poikaystävän tai ystävien kanssa.

Tapahtuman tunnelma ja ilmapiiri, esiintyjät ja ohjelma sekä viihtyisän päivän/ajan viettäminen olivat tärkeimpiä syitä tulla Seinäjoen Tangomarkkinoille. Kävijät olivat saaneet ja hankkineet tietoa tapahtumasta tapahtuman internetsivuilta, radio- ja televisiomainoksista sekä lehtimainoksista. Noin 80 % kävijöistä antoi Seinäjoen Tangomarkkinoille kokonaisuudessaan hyvän kouluarvosanan 8-10. Kiitettävän arvosanan 9 tai 10 antoi

lähes 30 % kävijöistä. Kävijöiden antamien kokonaisarvosanojen keskiarvo Tangomarkkinoille oli 8,0, mikä oli hieman parempi kuin edellisen vastaavan tutkimuksen 7,8 vuonna 2008. Tangomarkkinat vastasi hyvin kävijöiden odotuksia; 82 % arvioi tapahtuman olleen odotusten mukainen, 8 % arvioi tapahtuman ylittäneen odotukset ja 10 % alittaneen. Tangomarkkinoiden kävijä käytti koko tapahtumavierailunsa aikana rahaa keskimäärin noin 340 euroa henkilöä kohden. Tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli 8,3 miljoonaa euroa.

Spelien kävijöistä valtaosa (86 %) oli iältään yli 50-vuotiaita ja pääosin kotoisin Etelä-Pohjanmaalta. Tapahtumassa oli vain vähän (noin 10 %) ensikertalaisia. Toisaalta lähes kolmasosa 7 kertaa tai useammin Speleissä käyneitä. Kävijät olivat saaneet tai hakenneet tietoa tapahtumasta pääasiallisesti lehtimainoksista, mutta monille tärkeitä kanavia olivat myös tapahtuman internetsivut ja tuttavat. Tärkeimpiä syitä tulla Speleihin olivat ohjelma/esiintyjät sekä tapahtuman ilmapiiri ja tunnelma. Lähes 80 % kävijöistä antoi Speleille kokonaisuudessaan hyvän kouluarvosanan 8-10. Kiitettävän arvosanan 9 tai 10 antoi lähes 30 % kävijöistä. Kävijöiden antamien arvosanojen keskiarvo Speleille oli 8,1 ja tapahtuma oli useimmille odotusten mukainen (87 % kävijöistä). Spelien kävijä käytti kokonaisuudessaan tapahtumavierailun aikana rahaa keskimäärin 73 euroa henkilöä kohden. Tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli noin 110 000 euroa.

Seinäjoen Vauhtiajoissa kävijät olivat melko tasaisesti kaikenikäisiä, kuitenkin pääsääntöisesti alle 50-vuotiaita. Kävijöistä runsaat puolet oli eteläpohjalaisia. Vauhtiajoissa noin 40 % kävijöistä oli ensikertalaisia. Pääsääntöisesti tapahtumaan tultiin ystävien kanssa tai puolison/tyttö-poikaystävän kanssa, noin joka kymmenes kävijä tuli tapahtumaan lasten kanssa. Tärkeimpiä syitä tulla olivat viihtyisän ajan viettäminen ja yhdessäolo ystävien/perheen kanssa sekä tapahtuman tunnelma. Kävijät olivat saaneet tietoa tapahtumista lähinnä tapahtuman internetsivujen, lehtimainosten, tapahtuman Facebook-sivujen kautta sekä tuttavilta. Kävijöiden antamien arvosanojen keskiarvo Vauhtiajoille oli 8,1 ja tapahtuma oli useimmille odotusten mukainen (83 % kävijöistä). Vauhtiajojen kävijä käytti kokonaisuudessaan tapahtuman aikana rahaa keskimäärin 147 euroa. Tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli 4,3 miljoonaa euroa.

Toivo Kuula -laulukilpailun kävijöistä yli puolet oli yli 60-vuotiaita. Lähes kolmasosa yleisöstä tuli Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta ja noin puolet kävijöistä oli tapahtumapaikkakunnalta. Tärkeimpiä syitä tapahtumaan tulemiselle oli tapahtuman ohjelma/esiintyjät. Kävijät olivat saaneet tai hakeneet tietoja melko monipuolisesti – yleisimmin tapahtuman lehtimainoksista, tapahtuman esitteestä/lehdestä, tapahtuman internetsivuilta ja sanomalehden jutuista. Lähes 80 % kävijöistä antoi Toivo Kuula -laulukilpailulle kokonaisuudessaan kiitettävän kouluarvosanan 9 tai 10. Kävijöiden tapahtumalle antamien arvosanojen keskiarvo oli 9,1. Yli puolet kävijöistä kertoi tapahtuman ylittäneen odotukset ja puolet kertoi tapahtuman olleen odotusten mukainen. Toivo Kuula -laulukilpailujen kävijä käytti tapahtuman aikana rahaa keskimäärin 155 euroa henkilöä kohden ja tapahtumakävijöiden paikkakunnalle tuoma kokonaistulo oli noin 90 000 euroa.

Yleiset vahvuudet ja heikkoudet tapahtumissa

Kaikkien tutkimuksessa mukana olleiden tapahtumien vahvuuksiksi nousivat likipitään samat tekijät; tapahtuman tunnelma ja ilmapiiri, ohjelma ja esiintyjät, asiakaspalvelu ja turvallisuusjärjestelyt. Vastaavasti kaikissa tapahtumissa heikkouksiksi nousivat esiin tapahtumien eri osaluista ruoka- ja anniskelupalvelut, sekä WC:den määrä ja siisteys.

Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Tutkimus antaa kohtuullisen hyvän kuvan tapahtumien kävijöistä, kävijöiden tyytyväisyydestä ja heidän rahankäytöstään. Kaksivaiheinen tutkimusmenetelmä toimi tutkimuksessa optimaalisesti: Kävijöiden taustatietoja, syitä tulla tapahtumaan, tiedonhaku-kanavia yms. tekijöitä pystyttiin selvittämään parhaiten paikan päällä tehtävällä lyhyellä kyselyllä, johon osallistuminen oli tehty vastaajille todella helpoksi ja johon tapahtumakävijöitä tavoiteltiin tapahtumissa aktiivisesti. Toisaalta mm. tyytyväisyysarviot ja rahankulutus ovat asioita, jotka voidaan oikeasti parhaiten selvittää vasta tapahtuman jälkeen. Tapahtumien jälkeen tehtyyn jatkokyselyyn tavoitettiin 55 % tapahtumissa haastatelluista kävijöistä. Tätä vastausprosenttia voidaan pitää hyvänä.

Kävijäkyselyn tulosten virhemarginaali on kohtuullisen pieni tapahtuman kaikkien vastaajien osalta. Sen sijaan kun tapahtumien kävijät luokitellaan pienempiin ryhmiin esimerkiksi taustatekijöiden suhteen, virhemarginaali kasvaa kussakin yksittäisessä luokassa.

Tapahtuman kävijöiden rahankäytön tarkastelu antaa kokonaisuutena tarkasteltuna luotettavan kuvan kävijöiden tapahtumanaikaisesta rahankulutuksesta. Tutkimuslomakkeessa rahankäyttöä, tapahtuman eri osatapahtumissa käyntiä sekä lippujen hankintaa selvitettiin useiden kysymysten avulla. Tällä tavoin saatiin muodostettua luotettavampi kuva kävijän rahankulutuksesta ja eri osatapahtumissa käymisestä.

Joissakin tapahtumien taloudellista vaikutusta selvittäneissä tutkimuksissa on tapahtumapaikkakunnalla asuvien tapahtuman kävijöiden rahankäyttö jätetty huomioimatta tapahtuman alueelle tuomista kokonaistuloista. Tällöin ajatellaan tapahtuman kävijöiden korvanneen tapahtuman johdosta syntyneen kulutuksen osallistumalla tapahtuma-alueella johonkin muuhun vastaavaan tapahtumaan. Siten tulon lisäystä ei tulisi alueelle paikallisen väestön tapahtumaan osallistumisen kautta lainkaan. Tässä tutkimuksessa ei tapahtumapaikkakunnalla asuvia vastaajia ole jätetty kokonaistuloja laskettaessa huomioimatta. Tämän tutkimuksen tapahtumat ovat alueella ainutlaatuisia, joten ei ole ollenkaan selvää, että korvaavia tapahtumia löytyisi ainakaan kotipaikkakunnalta.

Tapahtuman taloudellisia vaikutuksia tulkittaessa on myös huomioitava, että tapahtumilla on myös muita merkittäviä vaikutuksia aluetaloudellisten vaikutusten lisäksi (esim. elämysten luominen, imagovaikutukset paikkakunnalle). Lisäksi aluetaloudellisten vaikutusten analyysi on tässä tutkimuksessa rajattu koskemaan vain kävijöitä, jotka ovat hankkineet tapahtumaan lipun tai osallistuneet tapahtuma-alueella/konserttipaikalla järjestettyyn ilmaistapahtumaan. On hyvin tiedossa, että erityisesti Seinäjoen tapahtumat houkuttelevat paikkakunnalle myös sellaisia kävijöitä, jotka eivät osallistu tapahtumaan, vaan tulevat paikkakunnalle esimerkiksi tunnelman ja ihmisvilinän vuoksi. Toki nämäkin kävijät kuluttavat rahaa Seinäjoella ja ovat siis merkittäviä alueen yrityksille.

LÄHTEET

- Cantell, T. & Virkola, Y. (2003). Messukeskuksen taloudelliset vaikutukset pääkaupunkiseudulla. Helsingin kaupungin verkkojulkaisuja 2003:4.
- Kainulainen, K. (2005). Kunta ja kulttuurin talous. Tulkintoja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisista merkityksistä. Acta Electronica Universitatis Tamperensis: 475.
- Kilpeläinen, P. & Laakso, S. (2008). Eurovision Song Contest Helsinki 2007 laulukilpailut yhteistyökumppanien ja yritysten näkökulmasta. Kaupunkitutkimus TA Oy.
- Laakso, S., Kilpeläinen, P., Kostianen E. & Susiluoto I. (2006). Yleisurheilun MM2005-kisojen aluetaloudelliset vaikutukset. KIHU julkaisusarja 3/2006.
- Laakso, S., Kuisma, H., & Kostianen, E. (2007). Worldskills Helsinki 2005- Ammattitaidon MM-kilpailut. Vaikutukset järjestäjien, yhteistyökumppaneiden ja aluetalouden kannalta. Skills-julkaisuja 1/07.
- Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset Etelä-Pohjanmaalla vuonna 2004. (2004). Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergos. Tampereen yliopiston kauppakoreakoulu. Julkaisematon.
- Mikkonen J., Ristolainen K. & Taskinen, H. (2008). Itäsuomalaisten tapahtumien asiakasprofiilit ja aluetaloudellinen vaikuttavuus. ESS vaikuttaa – tapahtumien arviointihankkeen tutkimusraportti. Joensuun yliopisto.
- Seinäjoen seudun imago (2007). Markkinatutkimuspalvelut, Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Julkaisematon. [Viitattu 5.11.2008] Saatavana: http://www.seinanaapurit.fi/ajankohtaista/.muut_julkaisut.html/20813.pdf
- Suutari, T. (2002). Etelä-Pohjanmaan matkailun ja kulttuurin asiakastutkimus. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisuja B:21.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

© **Markkinatutkimuspalvelut**
SeAMK Liiketoiminta
Koulukatu 41
60100 Seinäjoki

markkinatutkimus@seamk.fi